

Scientia Sanctorum

Collecta Ex Meditationibus Ludovici De Ponte, Joannis Busaei, Joan. Suffren, Juliani Hayneufve, Et Antonii Gaudier, &c. E Societate Jesu, In Dominicis, Festa & ferias totius Anni digesta. Cum Indicibus duobus. I. In singulos dies. II. Ad Exercitia Spiritualia

Puente, Luis de la

Dilingæ, 1685

IV. Pars Meditat. De Passione D. N. Iesu Christi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60588](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60588)

PARS QUARTA
MEDITATIONVM.

De Passione Domini nostri
IESU Christi.

INTRODUCTIO AD
Meditationes hujus quartæ
partis.

De Passione Domini.

MEDITATIO de Passione Domini tametsi peculiariter conveniat vitæ illuminativæ, confert tamen omnibus. Inde enim juvantur peccatores ad resipiscendum, incipientes ad passiones edomandas, proficientes ad progressum in virtutibus, perfecti ad unionem cum Deo. Per eam innovantur prodigia mortis Christi in animis. *Terra tremit*, hoc est: terrena corda concuciantur salubri metu à tam severa animadversione divinæ justitiæ in Filium ob peccata aliena. *Petra scinduntur*, emolliente dolore de peccatis, pro quibus talia Christus perpeffus sit. *Sepulchra aperiuntur*, per humilem confessionem in resurrectionem novæ vitæ. *Velum templi rumpitur à summo usque deorsum*, ut

Utilitas.
Mart. 28. 51.
Timor.
Contritio.
Confessio.
Contemptio.

A 2 rele-

relevata facie, gloriam Domini speculari liceat, tum summa divinarum perfectionum, tum ima carnis assumptæ. Hæc petra est refugium herinaceis, hoc est, peccatoribus horrentibus à spinis. Huc puriores, ut columbæ advolant, & in foraminibus petræ hujus nidificant. Et alij quasi cervi soliti montes excelsos petere (quorum conversatio in cœlis est) inveniunt locum requietionis suæ. Hinc *sugunt omnes mel de petra, oleumque de saxo durissimo*: fuit enim Christus in Passione sua quasi petra durissima ad sustinendum cruciatus & injurias, & ex ea percussa manavit oleum ad curanda vulnera nostra, & mel cœlestium consolationum.

Deut.
32.13.

Finis.

Modus
medi-
tandi.

I.
Iustini-
anus.

Gen. 22.
13.

Ex hoc principio colligi potest, qualis debeat esse finis cujusque in meditando; nempe vel purgandi animam à peccatis, vel promovendi in virtutibus, vel uniendi cum Deo per affectus charitatis ardentis. Porro passionem meditari licet per modum tum gaudij, tum mœroris. Gaudio est, quòd, ut ait Iustinianus, *divina miserationis referatur abyssus; cœlorum aperitur janua, charitatis latitudo ostenditur, & quantum sic homo demonstratur. Vile enim esse non potest, quod Filii Dei sanguine comparatur.* Hinc Abraham in ariete, loco filii sui Isaac substituto, videns hunc diem Dominicæ Passionis, gavisus est. Et ipse Christus coronationis, desponsationis, & lætitiæ cordis sui diem hunc vocat in Cantico. Modus iste convenit perfectis.

Etis. Alter modus est mœroris & compassionis, quòd Christus tanta sit passus, & ego causam præbuerim: cùmque ille sic exhorruerit, & tristatus fuerit, decet me compati, ne cadat in me illa ejus quærela: *Sustinui, qui simul contristaretur, & non fuit; & qui consolaretur, & non inveni.* Porro Christus bibit calicem Passionis, tum terendo cruciatus in corpore, tum eos priùs animo reputando. De priori modo dixit filius Zebedæi: *Potestis bibere calicem, quem ego bibiturus sum?* De posteriori autem apud Marcum additur: *Potestis bibere calicem, quem ego bibo, aut baptismo, quo ego baptizor, baptizari?* quasi assiduè biberet etiam tunc præensione impendentis supplicii; sed in horto Gethsemani planè exhaustit. Quare debemus contendere, ut utroque modo etiam nos calicem bibamus, tum conformitate patiendi, tum affectu compassionis.

In affectu hoc imitabimur Christi Matrem, cujus animam pertransiuit gladius: Et est peculiare donum Dei, de quo Isaias: *Aspicient ad me, quem confixerunt, & plangent, quasi super unigenitum:* quod etsi exponi solet de Iudæis serò lugentibus peccatum suum; tamen convenit in eos etiam, qui serò cogitant se dedisse causam Christi morti, & ex intimis sensibus dolent. Sed hoc satis non est, nisi accedat conformatio in passionibus, partim assumptis voluntariis pœnis corporis, partim ultrò obveni-

II.

Psf. 68.

21.

Christus

passus

corpore

& anima

Matth.

20. 22.

Marc.

10. 38.

Imitatio

Christi.

Luc. 2.

35.

Zach.

12. 10.

4 *Introduct. ad Medit. IV. Part.*

nientibus incommodis gravanter suscipiendis.
Phil. 1. Nam Paulus in donis Dei ponit, *non solum, ut*
29. *in eum credatis, sed ut etiam pro illo patiamini.*
2. Cor. Et alibi de se scribit. *Semper mortificationem Ie-*
4. 10. *su in corpore nostro circumferentes, ut vita IESU*
Gal. 6. *manifestetur in corporibus nostris. Et de hoc*
17. *gloriatur. Ego stigmata Domini Iesu in corpore*
1. Pet. 4. *meo porto. Præter hæc, & ex his consequetur*
1. *studium imitandi heroicas virtutes, quarum vi-*
Præpa- *vum exemplar in sua Passione Dominus expres-*
ratio. *sit: qui finis est præcipuus, & commendatur à*
Eccl. 18. *D. Petro, cum ait, Christo igitur passo in carne*
23. *& vos eadem cogitatione armamini.*
Thren. Jam, ut finem propositum in Meditatione
3. 20. *dominicæ Passionis assequamur, opus est præ-*
Insti- *paratione, non solum ob communem rationem*
mul. c. 4. *qua jubemur ante orationem præparare ani-*
mam, ne simus, quasi homo qui tentat Deum,
sed etiam ob specialem, quia ipsemet Dominus,
ad obeundam passionem, semet magno studio
comparavit. Quare cogitabo, ipsum Christum
mihî dicere illud: Recordare paupertatis mee,
absynthii & fellis. Respondebo autem, quod
subjicitur: Memoria memor ero, & tabescet in
me anima mea: Hæc recolens in corde meo, ideo
sperabo. Nam devota commemoratio Passionis
Christi fiduciam excitat. Præparatio igitur esse
debet, quam præscribit Bonaventura. Debet
homo aggredi hoc tam nobile opus humiliter,
confidenter, instanter, & cum quanta potest
cordis sui munditia.

I. *Humi-*

I. *Humiliter*, non solum ex communi causa, quia initio rationis *justus prior est accusator sui*; ^{I. Humili-} sed speciatim ex consideratione, quod ego Do-^{ter.} minum meum in eas ærumnas conjecerim, un-^{Prov.} de magnopere confundar. Amplius reputabo ^{18, 17.} me indignum, qui Christo patienti assistam: nam privilegii fuit, quod tribus discipulis in orto communicavit sui animi angorem, quodque Joannem & Magdalenam sibi morienti interesse voluit cum matre sua. Superbi autem arcentur ab isto spectaculo. Sicut in Job dicitur: *Timebunt, & non audebunt contemplari omnes, Ioan 370* ^{24.} *qui sibi videntur esse sapientes.*

II. *Confidenter*, quod fiam particeps fructus, ^{II. Confi-} ob quem passus est Dominus, si Passionis ipsius ^{denter.} meditationi intendam. Et excitabo fiduciam ex triplici capite, ex *merito* ejusdem Passionis, ex *affectu* illo Christi, quo misertus nostri factus est noster advocatus per Passionem suam, denique ab *exemplo* latronis, qui in cruce locum gratiæ invenit.

III. *Instante*, ut oravit Christus ante Passio- ^{III. Instan-} nem, non somnolente, ut discipuli. ^{ter.}

IV. Cum *munditiâ*, quales decet pro tam pre- ^{IV. Mundè.} tioso liquore excipiendo nos exhibere. ^{Modus.}

Restat dicere de modo meditandi, qui ad vi- ^{Medi-} tandum tædium, potest esse multiplex. ^{Modus.} Duo ^{medi-} sunt modi supra indicati, vel ut consideretur ^{Modus.} tandi. universè ipsa Passio, tanquam insigne benefi-
cium nobis collatum, grates Deo agendo; vel
ut summè afflictiva Christi, ei compatiendo.

Specia-
lior.

Sed specialius ad singulas Passionis partes descendere debemus, idque duobus item modis. Vel persequendo ordine historiam, & in singulis partibus immorando, pro ratione fructus qui percipitur, vel aliquam ex virtutibus Christi, in Passione præcipue relucens, ob oculos proponendo, & actus omnes ubi enituit, studiosè percurrendo, vel loco virtutis certum genus doloris aut contumeliæ, quod sustinuit, per plures occasiones, similiter expendendo, vel denique quæcunque in uno aliquo corporis membro pertulit, simul colligendo.

MEDITATIO PRIMA.

*Et quasi fundamentum reliquarum,
de circumstantiis Dominicæ
Passionis.*

PUNCTUM PRIMUM.

1. Pet. 2. 1. **Q**uis patitur? 1. Agnus sine macula, qui peccatum non fecit, nec inventus est dolus in ore ejus, Sanctus Sanctorum, cui Spiritus datus est absque mensura. Quem ipsi Crucifixo-
Persona Patientis
1. Matt. 27. 54. Luc. 33. 47. 2. Patitur is, qui se totum impend-
1. Matt. 27. 54. Luc. 33. 47. 2. Patitur is, qui se totum impende-
2. Act. 10. 38. rat in beneficium aliorum benefaciendo, & san-
nando omnes oppressos à diabolo. Itaque non solum talia supplicia meritis non fuerat, sed omne potius obsequium unde conqueritur: Re-
tri-

tribuebant mihi mala pro bonis. 3. Patitur magnus ille amator hominum, qui nobis omnia factus est, ipse Pater noster, Magister, Medicus, Redemptor, Pastor, Creator, Beatificator, Sponsus animarum. Si Filius Patris, si sponsa debet sponsi pœnas, necemque perferre, qualiter ergo Christi, qui etiam ante passionem in Sacramento mirabili se intimè in præcordia nostra insinuavit, ut illius vicissim passiones quasi nostras sentiremus.

PUNCTUM II.

Quantum patitur. Ad duo capita revocatur, ad externas passiones, qua vocavit ipse Dominus baptismum, *baptismo habeo baptizari*: & ad internas, quas *calicis* nomine significavit.

Atrocitas passionalis.
Luc. 12.
50.

I. Quoad primum caput, sustinuit omne genus passionum. In rebus externis, quia ipsis exspoliatus *vestibus*, nudus palam crucifixus est, partientibus illas inter se crucifixoribus. 2. In honore, omne genus contumeliæ in ipsum jactatum fuit. 3. In fama, variè traductus fuit in genere virtutis, habitus est pro Samaritano, & possessore à Dæmone, seductore, vorace, yini potatore, blasphemus, & reprobus. 4. In genere sapientiæ, sine literis, furiosus, & stultus. 5. Quoad miracula, impostor, & magus, & quoddam in Beelzebub operaretur. 6. In corpore, cruciatus, tum per se maximos, tum ex complexione

I.
In externis.

Ioan. 8.
48.
Ioan. 7.
15.

delicata sustinuit. 7. In amicis, vel quia ab ijs desertus fuit, vel quòd illorum vicem, præcipuè Matris valdè doleret.

II. Deinde licet discurrere per quinque sensus. *Oculi* cruciabantur visis subsannantium actibus & gestibus, contra verò lacrymis ipsum amantium; sed & sputis deturpati, & sanguine ex capite defluente oppleti, nec non propriis lacrymis exesi. *Aures* autem exulceratæ, audiendis blasphemijs, falsis testimoniis, atque indignissimis accusationibus adversum se. *Odoratus* ab Calvariæ graveolentia, *Gustatus* à siti ardenti, & oblato in solatium aceto. *Tactus* per omnia membra à flagellis, spinis, & clavis.

III. Præterea licet partes corporis præcipuas percurrere, & in singulis propria considerare tormenta, ut verum de Christo sit, à *planta pedis usque ad verticem non est in eo sanitas.*

IV. Dolores interni maximi fuerunt, ut ex agonia apparet, cum sudore sanguineo.

PUNCTUM III.

Circumstantiæ **A** Quibus patitur? fuerunt ex omni genere hominum, summo, medio, & infimo, nec non sacro & profano, ut patet ex historia; & in quos contulerat plurima beneficia toto prædicationis suæ tempore. 1. furebant in Christum variis concitati motibus. Alii non ferebant, vitia sua ab eo coargui, alii metuebant sibi à Cæsare, alij cæco zelo Religionis ducebantur. 3. incentores fuerunt potestates tene-

tenebrarum, dæmones: nam *diabolus misit in* Ioan. 13.
cor, ut traderet eum Indas. Et Christus ipse in 2.
 comprehensione dixit: *Hæc est hora vestra, &* Luc. 22.
potestas tenebrarum. Nec sicut Iob permissus 53.
 est Sathanæ, ut *tamen illius animam servaret,* Iob. 2. 6.
 ita & Christus; sed hic absque exceptione. 4.
 augebant Christi dolores, quòd intueretur cor- 4.
 da torquentium, cerneretque quanta in ipsum
 rabie agerentur, ut parva essent, quæ infere-
 bant, præ odii magnitudine.

PUNCTUM IV.

PRO quibus patitur? I. pro omnibus omnino I.
 hominibus, ut redderet Deo honorem ab Passus
 eis ablatum, ut iratum hominibus placaret: ut pro o-
 gratiam & media ad æternam salutem necessa- mnibus
 ria, illis procuraret, ut cælum eis aperiret, glo- homi-
 riàmque beatitudinis acquireret. Ad quæ opus bus.
 fuit infinito pretio, non solùm, quia demerita
 fuerunt innumera, sed quia infinitæ malitiæ,
 ob Dei offensi infinitam maiestatem. Et quam-
 vis suffecisset una gutta sanguinis, ob patientis
 personæ infinitam dignitatem, voluit tamen to-
 tum fundere, ut copiosa esset redemptio, & su-
 perabundans, ac, ut ex consideratione remedii Serm. 3.
 (sicut ait Bernardus) periculi mei æstimem ma- de Na-
 gnitudinem. Porro quia totus homo saucius tivus.
 erat, voluit per omnia pati, ut vitijs singulis pro- Toto
 priam adhiberet medicinam, cupiditati nostræ copore
 nuditatem suam, superbix nostræ opprobria pati vo-
 sua, &c. luit.

II. Pro

II. Pro inimicis. II. Pro inimicis patitur, proque ipsis crucifixoribus, ut huius ipsius peccati veniam à Deo ipsis impetret, unde & pro illis oravit in cruce Patrem, etiam excusans, quòd *nescirent, quid facerent.*

III. Pro singulis. Galat. 2. 20. III. Ita pro omnibus patitur, ut pro singulis Patri æterno offerat cruciatus suos. Et ita illos mihi applicabo cum S. Paulo, dicens: *Qui dilexit me, & tradidit semetipsum pro me.*

PUNCTUM V.

Ex amore passus. Eph. 3. 19. Amoris signa. 1. Luc. 12. 50. 2. 3. Quo affectu Christus patitur? Ardentissimæ charitatis, de qua S. Paulus, *ut possitis comprehendere, quæ sit latitudo, & longitudo, & sublimitas & profundum, scire etiam supereminentem scientia charitatem Christi.* Signa sunt huius affectus. 1. quòd desideraverit ardentè pro nobis pati: *Baptismo, inquit, habeo baptizari, & quomodo coarctor. usque dum perficiatur?* 2. quòd adventantes passiones ultro amplexus est, contra quam multi sunt, qui contrarium faciunt, qui profitentes illarum desiderium refugunt experimentum. 3. quòd paratus fuit multò plura pati, quàm hostes insensissimi excogitare potuerunt.

PUNCTUM VI.

1. Virtutes cur exercuit in passione. Virtutes Christi in passione relucens. 1. voluit tunc præcipuè omnes exercere, quia venerat, ut magister, verumque illarum exemplar,

plar, & ita voluit in fine tanquam compendio omnium specimen præbere. Deinde, ut quia per passionem promerebatur nobis ipsas virtutes, earundem actibus ipsas nobis mereretur. Præterea, ut quæ jacebant in obscuro, sic magis profferret, & illustraret. Tandem, ut illas quasi ultimam suam voluntatem nobis relinqueret, quod de charitate dixerat, *hoc est præceptum meum.*

2. Exercuit herôicos illos actus, à quibus II. beatos pronuntiaverat, qui tales essent: *Pau-* Exercuit octo be-
pertatem spiritûs, etiam à vestimentis, dum pen- atitudi-
det nudus, & affinem huic *humilitatem*: factus nes.
opprobrium hominum, & abjectio plebis. Man- 1. Pet.
suetudinem, qui, *cùm malediceretur, non ma-* 2. 23.
ledicebat; cùm pateretur, non comminabatur: 1. Sa. 52.
tradebat autem judicanti se injustè, & tanquam 7.
agnus mansuetus ad occisionem ductus est, & co- Heb. 5.
ram tondente se obmutuit. 7.
Luxit, quando cla-
more valido & lacrymis preces & supplicationes
obtulit in cruce: quin & guttas sanguinis to-
to corpore effudit, præ luctus magnitudine. *Si-*
tivit justitiam insatiabiliter, cujus omnes partes
implere voluit, & tandem, ut eam nobis para-
ret mori, dicens *sitio. Misericors* fuit, ita ut sua
& se pro sublevandis miseriis nostris mille mo-
dis impenderit, nulla sui habita ratione. *Mun-*
du corde, unde & placuit illius sacrificium Pa-
tri. *Talis enim decebat ut esset nobis Pontifex* Heb. 7.
sanctus impollutus. segregatus à peccatoribus. Pa- 26.
cificus fuit, quia per mortem suam pacificavit
nos

Eph. 2. nos Deo, & fecit utraque unum. Passus denique est propter justitiam, & passus omnia illa in summo gradu: *Cum maledixerint vobis homines, & persecuti vos fuerint, & ejecerint nomen vestrum tanquam malum, &c.*

III. 3. Sigillatim obedientia ejus considerata est, ex verbis Apostoli: *Humiliavit semetipsum, factus obediens usque ad mortem.* 1. in opere difficillimo. 2. integerrima, sciens, quia jam omnia consummata sunt, ut consummaretur Scriptura. *Phil. 28. dixit: Sitio, ut & hæc pœna impleretur, quod potatus est aceto.* 3. Promptissima: *Ego autem non contradico.* 4. humillima: *subjecit se vel pessimis. Dominus aperuit mihi aurem, ut obedi- rem. Ego autem non contradico, retrorsum non abii, corpus meum dedi percutientibus, & genas meas vellentibus, faciem meam non averti ab increpantibus, & conspuentibus me.* 5. constans usque ad mortem. *Atque ex amore obedivit, ut cognoscat mundus, quia diligo Patrem, & sicut mandatum dedit mihi Pater, sic facio.*

PUNCTUM VII.

Septem Christi stationes
Septem itinera, aut stationes, quas Christus in sua passione obivit, 1. à cœnaculo ad hortum, ubi tristatus est, oravit & sudavit sanguinem. 2. ab horto, ubi comprehensus est, ad Annam. 3. Ab Anna ad Caipham. 4. inde ad prætorium Pilati. 5. ad Herodis regiam. 6. regressio ad Pilatum. 7. ad Calvariarn. Circa singulas possunt varia considerari: persona Christi

sti patientis, ejusque internus sensus, & gressus, &c. Deinde socij, & loca, ad quæ circumducitur.

PUNCTUM VIII.

Dolores B. Virginis ob Christi passiones. Dolores
Tanti fuerunt, quantus amor, qui fuit sum-
mus. 1. quia erat filius ejus naturalis, & totus
ejus, quia sine patre eum conceperat, ac proinde
patris, & matris simul amore illum prosequen-
tur: accedebat ille stimulus, quod Spiritu San-
cto obumbrante conceperat, qui est ipse amor.
2. quia primogenitus, & unigenitus fuit, ex quo
solet exaggerari dolor, ut apud Zachariam: *Primo-
Plangebant eum planctu quasi super unigenitum,
& dolebant super eum, ut doleri solet in morte
primogeniti.* 3. ob similitudinem singularem,
unde solent matres amare magis aliquem inter
filios. Fuit autem Christus matri simillimus to-
to corporis habitu, & illa vicissim ipsi Christo
morum atque virtutum præstantia. 4. Ob Chri-
sti miram sanctitatem, atque sapientiam. Cha-
ritas enim ordinata magis amat sanctiores,
quippe Deo conjunctiores: quod si accedat na-
tura conjunctio, quæ est maxima filij cum ma-
tre, conspirantibus gratia & natura, crescit a-
mor mirificè, ac proinde dolor. Quod si mu-
lieres illæ adeò lamentabantur, considerantes
Christi innocentiam: quid senserit mater, quæ
tantò majorem illum esse noverat? 5. ob bona
à Christo accepta: nam *fecit ei magna, qui po-
tens*

5.
Benefactor
in-
finitus.

Luc. 1.
49.

6.
Filius
Dei.

7.
Quia e-
iusdem
spiritus.

tens est, & illud præsertim, quod matrem fecit, & dignam matrem: est autem amor gratus, cupitque rependere: quomodo ergo non afficiatur ob mala sui benefactoris, & tam eximij? 6. quod is suus filius, esset quoque Filius Dei: quam excellentiam cum penetraret intimè, & amaret ardentissimè in filio, debuit indignitas passionis ejus cor Mariæ planè transverberare. 7. Quia B. Maria erat planè unus spiritus cum Deo, & ita cum filio: unde necesse erat, ut passiones filij pro suis haberet, ac sentiret. Et quia hic ipse dolor matris affligebat cor filij inde ipsa novoangebatur dolore.

Præter hæc maximè faciebat ad dolorem, quòd B. Virgo vehementissimè comprehensas haberet illas circumstantias dominicæ passionis, de quibus suprà dictum est, ex quibus acerbitas & magnitudo passionis æstimatur: quam rei æstimationem cum acueret immensus amor erga filium, quid eam sensisse cogitandum est?

Luc. 2.
35.

Verè animam ejus pertransiit gladius.

PUNCTUM IX.

Virtutes
heroicæ
B. Virg.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

Virtutes Dei matris in passione filij expressæ. 1. resignatio suæ voluntatis, qualis & filij: *Non quod ego volo.* 2. humilitas, dum inter tot filij opprobria se profictebatur matrem illius atque in se omnia derivabat. 3. fortitudo & magnanimitas, qua stetit ante crucem, non victa, quamvis acerbissimis doloribus ex filii conspectu. 4. Charitas in homines, qua fiebat, ut non indignaretur percussoribus filij sui, sed com-

compateretur potius illorum cæcitati: & quia passio ipsa ad omnium salutem spectabat, pia mater illam pro ipsis etiam crucifixoribus, exemplo filij, Deo Patri offerebat.

MEDITATIO II.

Prædicat discipulis de Passione sua.

PUNCTUM PRIMUM.

Cum Christus quæreretur ad necem, recepit se cum discipulis suis in civitatem Ephrem juxta desertum: inde mox ascendit Ierosolymam, & præcedebat illos, & stupebant, & sequentes timebant. Præcedebat, properans ad mortem incitante gradum amore. Contrà, ego ad patiendum tardus. Item præcedebat, exemplum præbens, ut nos similiter faciamus. Denique inusitata festinatione, quam proinde stupebant discipuli, excitabantur & ipsi, ut contenderent singuli proximè sequi. Sic imitabor Christum hæc & illa patientem, & inhærere vestigiis ejus adlaborabo.

Ioan. 12
54.
Marc.
10. 32.
Passio
Christi
nobis
exem-
plum.

PUNCTUM II.

Prædicat discipulis Passionem suam, id aliàs fecerat bis: sed nunc distinctiùs. Condemnabunt eum morte, & tradent eum gentibus ad illudendum, & flagellandum, & crucifigendum. Toties meminit Passionis, quia eam semper gerebat in mente, & illius delectabatur memo-

Cur to-
ties me-
minit
passionis
Matth.
20. 17.

B riâ

riâ, quamvis rei acerbissimæ, ita ut etiam in
 gloriosa Transfiguratione sua cum Moysse, &
 Elia, de hoc excessu sermonem misceret. Uti-
 nam etiam mihi sit, sicut sponsæ, *fasciculus*
Cant. 1. myrrha dilectus meus mihi, inter ubera mea com-
 13. *morabitur.* Item ideo inculcat, quod igno-
 miniosa hæc de Christo minùs credere, & af-
 sequi posse viderentur, quàm gloriosa: & ut dis-
 cipuli se ad illa compararent, servantes illud,
Eccl. 11. in die bonorum ne sis immemor malorum.
 27.

PUNCTUM III.

Luc. 18. ET ipsi nihil horum intellexerunt, & time-
 34. c. 9. *bant eum interrogare de hoc verbo, & contri-*
 45. *stati sunt vehementer.* Nec modò omnes intel-
Matth. ligunt, qui audiunt arcanum passionis domini-
 17. 22. *cæ mysterium.* Ideo autem Apostoli non in-
 telligebant, quia intenti erant in honores po-
 titiùs & commoda, quæ à Christo expectabant:
 indèque tristabantur, quòd flagellorum & cru-
 cis mentio ingereretur. Idem mihi eveniet, ut
 meditatione Passionis nihil afficiar; quia affe-
 ctus sum erga sensualia, & amore proprio ple-
 nus. Quin Petrus, post solennem illam confes-
 sionem, cum Christus de Passione sua prædice-
 ret, non iam revelante Patre cœlesti, sed pro-
 prio suggerente sensu, etiam avertere Christum
 à morte visus est, dicens: *Absit à te Domine, non*
Matth. erit tibi hoc? quem Dominus graviter increpuit:
 16. 22. *Vnde post me Sathana: scandalum es mihi, quia*
non sapiſ ea, quæ Dei sunt, sed ea, quæ hominum.
 Hæc videlicet est causa & radix non intelligen-
 di

di verbum hoc ; quòd terrena sapiamus, & cupiamus.

MEDITATIO III.

Solemnis ingressus in Ierusalem ante Passionem. Matth. 21. Marc. 11.

Luc. 19.

PUNCTUM PRIMUM.

Causæ, ob quas voluit ita Christus ingredi fuerunt quinque. 1. causa, ut ostenderet qua alacritate mortem adiret, qua invitati sunt Martyres. 2. ut intelligeremus, cum postea tristitiam & agoniam ex consideratione Passionis sensit ; nihilominus in ijs ipsis secundum spiritum exultrasse, quod nos facere oportet cum Paulo : *libenter gloriabor in infirmitatibus meis.* 3. ut declararet benevolum suum animum erga ingratam civitatem, non obstantibus toti- bi contra se excitatis persecutionibus, quòdque etiam post toleratam ibidem mortem paratus esset illam in gratiam recipere, modò resipisceret, quod quotidie fit, quando per peccatum mortale Christo cruci affixo, conculcatòque ejus sanguine, tamen is paratus est ad eandem animam redire, suaque gratia illam visitare. 4. ut doceret gloriosum esse pro Deo quævis pati, præsertim in oculis Dei, Angelorum, & hominum justorum, ut triumphare nos doceat inter ejusmodi opprobria. 5. ut tantò reddere-

Causæ ingres- sus tam celebris. 1. 2. 3. 2. Cor. 12. 9. 4. Pati pro Christo gloriosum. 5.

B 2 tur

Ps. 87. tur major ignominia Passionis, quanto celebri-
 16. or extitisset exceptio adventantis, juxta illud
Isa. 25. *Exaltatus autem, humiliatus sum, & conturba-*
 13. *tus: & apud Isaiam de Christo, Sicut obstu-*
puerunt super te multi, sic inglorius erit inter
viros aspectus ejus, & forma ejus inter filios ho-
minum.

PUNCTUM II.

Matt. 21. 2. **P**reparatio ad ingressum. 1. *Asinam* jubet
Marc. 11. 2. adduci, aliàs semper pedes peragravit loca,
Luc. 19. 35. ubi prædicavit: nunc verò non quadriga, aut
Matt. 21. 5. phalerato equo utitur, sed *asello*, præferens in-
Zach. 9. 9. signia sui regni, paupertatem, & humilitatem,
 & mansuetudinem. *Dicite filia Sion, Ecce rex*
tuns veniet tibi justus & Salvator, ipse pauper
& ascendens super asinum, 2. mittit duos, qui
 solvant *asinam*. Sociatos esse vult Apostolos
 charitate: Est Apostolorum officium solvere
 peccatores: si qui prohibeant (nam sunt, qui
 obstant bono animarum) responderi jubet,
quia Dominus his opus habet, non in suum,
 sed illorum bonum, & pro gloria Patris. Ad-
 ducuntur, ut ijs infideat, frænet, ac dirigat, quò
 opus est. O infræna me Domine, & reduc
 me in via mandatorum tuorum.

PUNCTUM III.

Honor **P**lausus populi. Pater æternus, sicut Filium
 Christo suum ingredientem in mundum in pauper-
 exhibi- tus est à tate & humilitate clarificavit, misso ad Pasto-
 Patre. res

res Angelorum exercitu, qui illius adventum celebrarent, canentes gloriam in altissimis Deo, & pacem hominibus bonæ voluntatis, ita nunc ad Passionem solemniter Ierolimam venientem excipi facit à simplici populo, non dissimili plausu, dum canunt, *Hosanna Filio David*, *Luc. 19.*
Pax in cælo, & gloria in excelsis : In cælo 39.
pax, dum cœlites hominibus conciliantur: unde gloria in excelsis ipsi Deo auctori redditur, Vestimenta substernunt : ita ego mea, & me ad pedes illius abjiciam, felicitati ducens, quòd cedant in ipsius obsequium,

PUNCTUM IV.

Invidia Phariseorum : Unde Christum interpellant : *Magister, increpa discipulos tuos*. Tales non sunt capaces, quibus communicetur intelligentia mysterij Christi, sed populus simplex. Respondit autem : *Dico vobis, quia si hi tacuerint, lapides clamabunt* : vel, *illis tacentibus*, dicit Dominus, *lapides de me testimonium perhibebunt*, quos ante vos in terra jacere cernitis. Et verò lapides testificati sunt in morte Christi, quando *petra scissæ sunt*, & cùm, in pœnam, non mansit lapis super lapidem, excisa funditus civitate Ierusalem.

Invidiæ malum.
Luc. 19.
39.

Matt.
27. 51.

MEDITATIO IV.

Flet super Ierusalem Luc. 19.

PUNCTUM PRIMUM.

Christus
quare
flevit.

1.

2.

3.

Cur flet? flevit aliquoties, sed mirum, quòd nunc, quando excipitur tam gloriosè. 1. ut ostendat se nihil tangi aut affici illo honore, & plausu. 2. ex charitate, quia intimè dolebat cæcitatem Iudæorum; quòdque passio sua, ad quam appropinquabat, futura eis esset in ruinam. 3. in illa civitate Ierusalem (supra quam flevit) repræsentavit sibi totum mundum tot peccatis inquinatum, cujus deperditum statum deploravit, & mea nominatim peccata, ut & cæterorum.

PUNCTUM II.

Luc. 19.

41.

Verba flentis, quia si cognovisses, & tu, quæ ad pacem tibi, nunc autem abscondita sunt ab oculis tuis. si cognovisses: ignorantia tum malorum impendentium, tum oblatorum bonorum causâ existit, cur Christus repellatur. Pœna verò voluntariæ ignorantiae, post alias, erit extrema verbis calamitas. *Non relinquent in te lapidem super lapidem, eò quòd non cognoveris tempus visitationis tuæ, Fit mihi, si visitationes divinas, & inspirationes non recipiam, quas assiduè offert. Milvus cognovit tempus suum, turtur, & hirundo, & ciconia custodierunt tempus adventus sui, & ego meum non observabo?*

Igno-
rantia
malum.

Ier. 8. 7.

vabo? Quòd si Iesus ita deflevit ruinam temporalem illius civitatis, quantò magis æternam, & illius & nostram?

PUNCTUM III.

Gesta à Christo in templo post ingressum: Christi *Cecos & claudos sanat, & cum tanta face-* bonitas.
ret, perversi non flectuntur. Pueri acclamant
exemplo turbarum: Hosanna, atque id Phari-
sæi in odium trahunt; Audis, quid isti dicunt? Ps. 8. 7.
quibus Christus: utique non audistis, quia ex
ore infantium perfecisti laudem. O absit à cor-
de meo illorum durities! adsit autem horum
simplicitas infantium.

Moratus usque ad vesperam, mira loquens, & faciens, *circumspectis* (ut ait Evangelista) *omnibus, abiit in Bethaniam cum discipulis: Circumspectis, num ab aliquo hospitium offerretur, sed inter tot plaudentes nemo obtulit: sic vani sunt humani plausus.*

Postridie rediens, arefecit maledicendo ficum infructuosam. Sic in secundo adventu faciet, æternam maledictionem imprecatus ijs, qui non benefecerunt proximis suis. *Itc*

maledicti in ignem æternum.

Matt.
23. 41.

MEDITATIO V.

Cæna in Bethania.

Exhibita Christo est pridie Palmarum, sed hic ponitur, quia inde Iudas cepit occasionem tradendi Christum.

PUNCTUM PRIMUM.

Joan. 12. 2. **M**aria ungit Christi pedes, & caput recumbentis. Bis unxit, semel in conversione sua, nunc in gratiarum actionem pro resuscitato fratre Lazaro: *Tersit capillis pedes à pulvere & sudore, tum unxit, ac fidentior facta, fracto vasculo, reliquum effudit super caput.* Et nos duplici debito tenemur, & reconciliatæ gratiæ, & beneficiorum acceptorum.

Alabastrum quid no- tet? Alabastrum unguenti est cor nostrum, id frangitur contritione salutari, & mortificatione passionum & appetitionum. *Unguentum fuit ex spica nardi, humili herba, pisticum, fidele ac purum, denique preciosum.* Hæc est *charitas de corde puro, conscientia bona, & fide non ficta.* Ungendus Dominus in pedibus prius, exercendo nos in operibus mortificationis, Christi-que passiones imitando, tum ad caput licebit assurgere, & illius divina contemplari.

1. Tim. 3. 5.

Repleta est domus ab odore unguenti. In totam Ecclesiam facti hujus bonum exemplum dimanavit. Sim & ego bonus odor Christi inter meos, & ijs quibuscum versor.

PUN.

PUNCTUM II.

Iudæ obtrectatio, & aliorum discipulorum Judiciū
 admurmuratio; nunquam deerunt, qui ob- temera-
 trectent benefactis, vel malo affectu, ut Iudas; rium.
 vel zelo imprudenti, ut cæteri: nam prodigali-
 tas videbatur in re parum necessaria, nec mul-
 tum Christo grata, & indiscretio, cùm melius
 in pauperes distribui pretium unguenti potuis-
 set. *Sed nolite judicare, & non judicabimini,* Luc. 6.
 non intelligebant vel affectum Magdalenæ, 37.
 vel intentionem Christi, id permittentis. Pal-
 liatur obtrectatio specie virtutis eleemosynæ;
 & constat, quòd Iudas intendebat de pretio
 fraudare; Ita passim fit. Credibile est mur- Malum
 mur à Iuda cœpisse, indèque alios discipulos exemplū
 corripuisse. Sic unius improbi exemplo plures nocet.
 boni corrumpuntur: & ut ab odore unguenti
 tota domus repleta fuerat, ita pestilens unius
 afflatus alios discipulos infecit. eò tamen
 excusabiliores, quòd non pravo affectu, ut Iu-
 das, ducebantur.

PUNCTUM III.

Defenditur à Christo Magdalenæ factum. Christus
 In quo apparet in primis Christi pro suis corrigit
 cura, dum ab obtrectatoribus eos defendit, suos.
 quod maximè facit, cùm ipsi patienter ferendo
 rem totam Deo committunt, ut Magdalena e-
 git, quam melius utique ipse defendit, quàm
 simultis se ipsa fuisset turata.

B 5

2. Elu-

Benignè 2. Elucet benignitas in corripiendis discipulis, reddita ratione, quod pauperibus semper foret occasio benefaciendi, non item ipsi Christo in sua persona. Et quòd Magdalena prævenisset vivum ipsum ungerere, quem postea mortuum non posset: id, quod accidit; nam cum venit, ut ungeret ad sepulchrum, jam Iesus resurrexerat.

Mala 3. Elucet providentia, qua Deus obrectationem illam convertit in gloriam Magdalenz: nam factum ejus per occasionem detractionis defensum à Christo, celebratur in universo mundo, quòd alioqui latuisset, aut non tantam haberet commendationem. *Diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum.*

Rom. 8.
28.

MEDITATIO VI.

Christus à Iuda venditur 30. argenteis. Luc. 22. Matth. 26.

PUNCTUM PRIMUM.

Q Vis venditur? Filius Dei, & Dominus omnium, qui natura sua inæstimabilis, & qui seipsum dedit pretium pro nostra redemptione, ut impleretur illud Isaïæ: *Gratis vendidati estis, & sine argento redimemini, sed non sine sanguine.* Igitur vendi voluit, ut ego redimerer, & voluit propter nos sicut formam servi accipere, ita & pretio æstimari, quod est
extre-

extremæ vilitatis, ut tantæ humilitatis exemplo meam deprimeret superbiam.

PUNCTUM II.

Quis vendit? Discipulus: non ex vulgaribus, Judam sed ex duodecim, quibus Dominus potestatem dederat pellendi dæmones, & sanandi infirmos, & tanquam amicis secreta sua manifestaverat. Vendidit autem ex cupiditate, *nam fur erat & loculos habebat.* Unde ægrè tulit unguenti effusionem, ex quo lucrum expectasset: nempe modica usurpare solitus, eo venit cupiditatis, ut etiam venderet magistrum suum, & talenti magistrum. De quo ipse Christus: *Nonne ego vos duodecim elegi: & ex vobis unus diabolus est?* Sic nihil uspiam tutum in hac vita: è cælo Lucifer, è paradiso Adam excidit. Quidni nos? Elige tu, ô anima mea, tutiora: & qui stat, videat ne cadat.

avaritia
impulit
ad ven-
ditionē.
Ioan. 12a
6.

Ioan. 6.
71.
1. Cor.
10. 2.

PUNCTUM III.

Vendidit impulsore diabolo. Iudas quidem, cupiditate sua urgente, exacerbatus fuerat: sed diabolus ea turbatione usus, ut traderet Iesum. Tanti est passio immortificata. Videtur autem eam prætexuisse apud se excusationem, quod Christus tuam necem prædiceret, & alioqui Iudæi in eam essent animati: ut quodammodo utrique satisfaceret; si Iesum proderet, & interim ipse fraudatum unguenti pretium reciperet. Discam non ad-

Diabo-
lus sua-
fit hoc
malum.

mitte-

mittere cogitationes, quæ animo affecto ac perturbato adveniunt : nam tunc se diabolus insinuat.

PUNCTUM IV.

Inimicis
vendi-
tur.

Quibus venditur? Inimicis: si matri, si discipulis, bene ei fuisset. Nec venditur sicuti Ioseph, ut qui liberaretur à morte, sed ut eam incurreret: nam venditus est sitientibus eius sanguinem. Credibile est Iudam apud concilium prætexuisse causam venditionis honestam, quod Christus legem transgrederetur, quod admitteret profusionem rei præciosæ ad delicias, & alia nescio quæ, ne sine causa deficere à suo magistro videretur: & excipiebantur ejus omnia cum plausu. Id solatio est Præsulibus, cum à subditis calumnias patiuntur.

Fuit
Christo
ignomi-
niosa.

Sed & alio modo hæc proditio fuit Christo ignominiosa, dum homines animadvertentes avaritiam discipuli tam enormem, ut magistrum venderet, inde faciebant iudicium de magistro, & schola, unde talis prodibat discipulus.

PUNCTUM V.

Vendi-
tur pre-
tio servi

Pretium venditionis, *triginta argentei*. Totidem solvebat pro vita servi, qui illum occidisset. Itaque venditur Dominus Iesus pretio servorum, & venditur ad necem. Videtur autem Iudas (quod ad majorem contemptum facit,

facit) pro quovis pretio paratus fuisse vendere Iesum, cum ait: *Quid vultis enim dare? ego vobis eum tradam*: illi autem continuo pretium servile obtulerunt. At Christus quanto pluris ^{Pluris} facit te, ô Iuda? pretio sui sanguinis te, ingratus, ^{fecit} vult redimere. Et ego quoties viliori adhuc æ- ^{Iudam} stimavi Dominum meum, quando pro vilissima voluptate, aut commodo posthabui ipsius gratiam?

PUNCTUM VI.

Post venditionem quid Iudas, quid Iudæi faciunt? Iudas captat occasionem tradendi Christum, ideòque ad convictum illius revertitur: quem Iesus gestorum gnarus nihilominus ^{Matt.} benignè accipit, & de absentia rogat: ille autem ^{26. 50.} simulare omnia. Iudæi autem læti de pacto, præstolantur cupidi exitum: & quamvis in concilio suo decrevissent, *ne in die festo fieret*, ^{Matt.} propter periculum *tumultus* à plebe, tunc & ^{26. 5.} festo, posthabito respectu, quando cunque parati ^{Christus} sunt occasionem amplecti: ita videlicet dispo- ^{passus in} nente divina providentiâ, quæ festum & Pa- ^{festo die} schalem diem veri Agni sacrificio destinaverat.

Collige duo documenta. 1. Quod in quavis ^{Cur su-} congregatione necesse est reperiri aliquos de- ^{stinuit} generes, quantumvis sub industrio & sancto ^{Iudam} moderatore. 2. Valere id ad exercitium ma- ^{ramdiu.} gnarum virtutum, patientiæ, mansuetudinis, & ^{1.} ^{2.} charitatis, quæ præcipuè inter filios rebelles e-
nitent. Cujus rei exemplum præbere mode-
ratori-

ratoribus voluit Christus Dominus, sustinendo
Iudam, & adnitendo ipsum juvare.

MEDITATIO VII.

Esus Agni Paschalis. Matth. 26.

Marc. 14. Luc. 22.

PUNCTUM PRIMUM.

1. **Zelus legis in Christo.** PRæparatio Agni. 1. Elucet in Christo studium observandi legem, quando idcirco Ierosolymam venit, ubi sciebat sibi parari necem, & præmisit, qui necessaria curarent, ne quis defectus committeretur in legali observatione. Sic ego studiosus sim divinorum præceptorum. 2. Duos præmisit ad hoc, Petrum, & Ioannem (in quibus fides & dilectio significantur) charissimos sibi discipulos. Disponunt eadem virtutes ritè animam ad esum veri Agni in facta Eucharistia. 3. Nuntiarî iussit Domino domus: *Magister dicit, tempus meum propè est, apud te facio Pascha cum discipulis meis.* Verba hæc ita fuerunt efficacia, ut confestim locum amplum, & reliqua præbuerit. O, audiam ego ex te, quòd apud me velis Pascha facere! Ecce totum cor & animam tibi offero, ubi cœnes.

PUNCTUM II.

- Valedicit Matri. **C**redibile est, Christum, antequam Bethaniam postremò excederet ad hanc cœnam, valed-

valedixisse matri, imminentem passionem ac mortem sigillatim enarrasse, tum commendasse ei discipulos per hanc brevem absentiam, ut ipsos confirmaret. Ad quæ virgo ic̄ta est acerbissimo dolore; sed viriliter se in manus Dei resignavit, petiitque à Filio, ut liceret sibi luctuosæ actioni interesse.

PUNCTUM III.

Progrreditur Ierosolymam, & discumbit cum discipulis. 1. Inter eundem variè afficiebantur, Christus exultabat venisse tempus complendi opus sibi à Patre impositum: Iudas gaudebat de occasione tradendi Magistrum: cæteri subtristes incedebant, voluentes verba Christi: *post biduum Pascha fiet, & Filius hominis tradetur, ut crucifigatur.* Levabat ipsos Christus suis sermonibus. 2. Cùm accubissent, Dominus ait: *Desiderio desideravi hoc Pascha manducare vobiscum, antequam patiar.* Sæpiùs manducaverat cum illis Agnum, hanc supremam manducationem summè expetiverat, tum quod in ea exhibiturus erat edendum verum Agnum in priore figuratum, tum quia mox ab hac cæna baptizandus ipse erat baptismo illo passionis à se tam exoptato.

Matt.

26. 2.

Luc. 22.

15.

In Christo desiderio patiendi ingens.

PUNCTUM IV.

EDitur Agnus. Interea Christus eos ritus, *Æsus Agni* qui in typo illo servabantur, ad se applicabat.

Christi
patien-
tis.

bat. Intuebatur Agnum supra mensam exposi-
tum, excoriatum & assum: & cogitabat sic se
super crucem expansum iri, & flagellis ipsa cu-
te exuendum, igneque tormentorum extorren-
dum. Secabatur Agnus in partes, sed integris
ossibus: sic se toto corpore luxandum, non ta-
men ut latronum crura confringenda. Festi-
nantes comedebant: ita in se rabie maxima ad-
versarios ruituros: Baculum manu tenebant co-
medentes, in typum ligni crucis. Assumpto fi-
gurali Agno, obtulit se Patri ad complendum,
quicquid in illo præfiguratum fuerat.

MEDITATIO VIII.

Lotio pedum. Ioan. 13. v. 1.

PUNCTUM PRIMUM.

Amoris
Christi
proprie-
tates.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

PRO exordio passionis dominicæ enarran-
dæ ponit D. Ioannes ista verba: *Cum dile-*
xisset suos, qui erant in mundo, in finem dilexit
eos. 1. Dilexit eos sicut se, imò plus quam se,
cùm pro illis tradiderit animam suam dilectam.
2. Dilexit constanter, usque in finem, dum ipse
vixit, dum illi vixerunt, & usque in æternum.
3. Dilexit summè, quod maximum potuit, pro
illis agens & patiens, & maiora cupiens facere.
4. Dilexit in finem, ut assequerentur in hac vi-
ta, & altera id ad quod erant destinati & con-
diti.

PUN-

PUNCTUM II.

Excellentia persona se demittentis, quò est humiliatio major. Est enim Deus, quem adorat multitudo Angelorum, & hic humi prostratus lavat pedes vilium piscatorum. *Qua Deus decorem indutus est, & fortitudine se præcinxit, dum omnia verbo creavit: & hic vestimenta deponit, & linteo se præcingit, ad ablucendas sordes pedum.* Sed & Evangelista majestatem personæ inde æstimat, quòd omnia sciat, omnia possit. *Sciens, inquit, quia omnia dedit ei Pater in manus, & quia à Deo exivit, & ad Deum vadit.* Sciebat cuncta, quæ sibi eventura erant; poterat autem quicquid Pater, à quo per æternam generationem exivit, & in mundum venit homo factus, rediturus mox ad Patrem, ut sedeat ad dextram Majestatis ejus in excelsis, secundum assumptam naturam. Hic tantus *surgit à cena, & ponit vestimenta sua, & cum accepisset linteum, præcinxit se.* Considera, qua charitate & humilitate, ac studio ipse per se omnia facit, absque alterius adjutorio: amatu etiam obsequia humilia, nam faciendo clamat: *Discite à me.*

Illam ipsam obsequia spiritualiter exhibuit. Deposuit vestimenta gloriæ formam servi accipiens, sanguinem omnem fudit, ut lavaret nos, & pretiosa sua humanitate, tanquam linteo, quo erat præcinctus, tersit sordes nostras, unde ipsa humanitas sic deturpata fuit, ut non esset ei species neque decor.

Humilitas Christi la-
van:is
pedes.
ps. 92.
1.

Lotio
pedum
quid no-
tet?
Isa. 53.
2.

C

PUN-

PUNCTUM III.

Repugnancia Petri : *Domine, tu mihi lavas pedes ?* Hæc ait stupefactus, quòd tanta majestas tam vili servo tam abjectum exhiberet obsequium. Admonetur, alto consilio id fieri: *quod ego facio, tu nescis modò, scies autem potest mundum facere de immundo conceptum semine, nisi tu, qui solus es ?*

Petrus humilis, *stea.* Non ac quiescit tamen : *Non lavabis mihi pedes in æternum :* bono quidem humilitatis zelo repugnat ; at Deo displicet, etiam per speciem virtutis, quævis inobedientia : quare Dominus minatur : *si non laverò te, non habebis partem mecum.* Ita est Domine. *Quis enim potest mundum facere de immundo conceptum semine, nisi tu, qui solus es ?*

Petrus
humilis,
sed per-
tinaci-
ter.
Iob. 14.
4.

PUNCTUM IV.

Resignatio Petri : *Domine non solum pedes, sed & manus, & caput :* sic averfatur separari à Christo. Timor salutaris, non servilis, sed fidelis, Respondit Dominus : *Qui lotus est, non indiget, nisi ut pedes lavet.* Testimonium reddidit Petro, quòd sit in statu gratiæ, ut & reliqui, præter unum Judam, nam ait : *& vos mundi estis, sed non omnes; sciebat enim, quisnam esset, qui traderet eum.* Cæterùm etiam qui mundi sunt, lotionem pedum indigent, qui facillè à terra pulverem contrahunt : hæc sunt peccata venialia, quæ ipsa sine Christi sanguine non lavantur, & impediunt partem cum Christo : quia cum illis nemo ingreditur cælum : quare debeat in hac vita, vel in purgatorio purgari.

Timor
Petri fi-
lialis.

PUN-

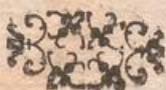
PUNCTUM V.

Iudaë etiam lavat pedes, & haud dubiè cum
 singulari benevolentia significatione, ut il-
 lius pectus emolliret, sed frustra. Discam dilige- *Prov. 18.*
 re inimicos, & perficiam quoque illos demereri, *3.*
 Sed & cavebo à duritia cordis. *Impius enim,* *Eccl. 7.*
cùm in profundum venerit, contemnit. Et: *Con-* *14.*
sidera opera Dei, quòd nemo possit corrigere, quem *Exech.*
ille despexerit. O aufer à me cor lapideum. *36. 26.*

PUNCTUM VI.

Christus exponit facti sui rationem, *Scitis,*
quid fecerim vobis? nempe non omnis as-
 sequitur divinorum factorum arcanum, qui fa-
 cta ipsa videt vel audit, sed opus est gratia Spi- *Christi*
 ritus Sancti. Porro dicit, causam illius obsequij *facta i-*
 fuisse, ut *exemplum* inde caperent mutua inter *mitan-*
 se charitatis, & humilitatis præstandæ: siqui- *da.*
 dem ipse *Magister & Dominus* se usque eò de- *Luc. 7.*
 mississet. *47.*

Nihil verò profuturum, si tantum sciant,
 quid intenderit illo facto Dominus, nisi etiam
 expresserint imitando, *nam servus sciens, & non*
faciens voluntatem Domini sui, plagis
vapulabit multis.

MEDITATIO IX.

De præmissis à Christo ante institutionem SS. Eucharistiæ.

PUNCTUM PRIMUM.

Cur lotio Eucharistiæ institutionem præcedit.

INstitutioni Eucharistiæ præmissa est lotio pedum, ad designandam cordis munditiam, qua sumenda est Eucharistia, lotis videlicet etiam pedibus à levioribus peccatis per Sacramentum Confessionis, & aquam lacrymarum. non recepturis nobis eum fructum, quem planè mundati recipiunt.

Deinde mos fuit convivis pedes lavare, unde Christus Phariseo ait: *Intravi in domum tuam. Aquam pedibus meis non dedisti*: significatur ergo exercitium humilitatis & charitatis, optimam esse præparationem accubituris huic sacræ mensæ.

Luc. 7.
44.

PUNCTUM II.

I.
Agnus
Pascha-
lis figura
Eucharistiæ.

PRæmissa item cœna Agni Paschalis. i. Quia ut ille sacrificabatur in memoriam liberationis ex servitute Ægyptiaca: ita in Eucharistia immolatur Christus in gratiarum actionem pro liberatione ex priore servitute peccati & diaboli. In priore tingebantur Agni sanguine postes domorum, ut Angelus percutiens transiret, non percussis Judæis, qui intus se continebant. Carnes autem Agni edebantur ad confortationem viæ. Ita in posteriore liberatione
per

per sanguinem Christi Agni immunes reddimur à damnatione æterna, & carnibus ejus confortamur ad peregrinationem per hujus vitæ desertum. 2. Quia ritus edendi Agnum, erudiebant nos, quemadmodum Christus in Evcharistia sumendus sit. *Renes accincti* per castitatem mentis & corporis: *Calceati pedes*, custoditis affectibus, ne sordescant ex rebus terrenis tanquam pulvere: *Baculos tenentes*, non nisi merito S. Crucis, & in ejus virtute fidentes; *Eddentes cum festinatione*, summa cum aviditate & gustu: *Adhibitis panibus azymis* sinceritatis & puritatis, nec non *lactucis agrestibus*, quæ sunt mortificationes sensualitatis: *Non crudum ex eo quicquam edendum*; sed præmissa consideratione tanti mysterij: *Nec aqua coctum*, quasi languida meditatione affectuque: *Assum igni*, exardescendo in DEI amorem. Quam ego absum ab hac præparatione!

PUNCTUM III.

PRæfatur Christus: *Desiderio desideravi hoc Pascha manducare vobiscum, antequam pariar. Dico enim vobis, quia ex hoc non manducabo illud, donec impleatur in Regno Dei.* Sic ergo debeo summo desiderio accedere ad hoc Sacramentum, ut qui maximè indigeo hac refectione. Et quia non alia cogitari potest excellentior. Deinde sic comedam, quasi ultimùm comederem, unde & viaticum vocatur: comedam tanquam nunc moriturus.

C 3

ME.

MEDITATIO X.

De loco, tempore, & convivis in Institutione sacrosanctæ Eucharistiæ.

PUNCTUM PRIMUM.

Tempus institutionis fuit *pridie, quàm patet*.

1. **Ob amoris mag- nitudi- nem.** **T**empus magis declararet, quando cùm maximè contra ipsum mortales conspirabant, tam eximium ejus donum conferebat. Ut vicissim nos nihil ab illius amore separare ullo unquam tempore valeat, quò minùs inter omnia adversa illi adhæreamus.
2. **Deside- rium manen- di nobis cum.** 2. ut desiderium suum manendi nobiscum semper ita ostenderet, voluit in pro- cinctu sui à nobis discessus per passionem relinquere semet in hoc divino Sacramento.
3. **Ut esset memo- riale mortis Domini.** 3. Quia hoc Sacramentum erat passionis suæ memoriale, & quia in passione sua cessabat legalis Agnus, & vetera sacrificia, debuit tunc novum substituere sacrificium, quo umbræ veritas, nocti lux succederet. Et tandem memoriale relictum in ipso mortis articulo teneriùs afficeret animas diligentium, quod solet evenire.

PUNCTUM II.

- Locus est typus Ecclesiæ & animæ** **L**ocus fuit *cœnaculum grande statum*: in Leodem, post Resurrectionem, Christus Discipulis apparuit, & Spiritus Sanctus in Pentecoste datus est. Fuit Ecclesiæ typus, in qua sola eden-

edendus est hic cælestis Agnus ; sed & animam significat, in quam Christus per Sacramentum Eucharistiæ venit, quam charitate amplam esse oportet, ac stratam, ornatamque omni genere virtutum, tanquam cælum stellis. Non nominatur Dominus cœnaculi, quia apud Deum nihil interest, quisquis ille sit, quoad alios titulos, magnus an parvus, dum præbeat Christo idoneum hospitium.

Denique id cœnaculum evasit in domum orationis ; indeque prodire primò ad annuntiandum Evangelium. Sic anima per Eucharistiam fit Dei templum, indeque ad communicandum etiam alijs, quæ à Deo acceperit, foras prodit.

PUNCTUM III.

Convivæ fuerunt Apostoli, & inter eos Judas, qui suo facinori intentus, quæ dicebatur à Christo, non attendebat; nec si attendisset, credidisset, & ita ut panem communem accepit; contra alij devotè, & reverenter. Sed & jam qui manducat, & bibit indignè, instar Judæ, reus erit corporis, & sanguinis Domini, quasi illum prodidisset.

Judas etiam communicavit sed indignè. I. Cor. 11. 17

MEDITATIO XI.

De Conversione panis in Corpus Christi.

C 4

PUN-

PUNCTUM PRIMUM.

Quomodo in eo facto eluceat infinita Dei
 Majestas? 1. *Sapientia*, ut quemadmodum
 invenit modum conjungendi res dissitissimas,
 Deum & hominem in unitate personæ divinæ
 per incarnationem, ad salutem nostram optima
 ratione perficiendam; ita etiam invenit modum
 seipsum exhibendi jam hominem factum, in
 speciem alimenti ad nostram spiritualem nutri-
 tionem & confortationem, & quandam nobis-
 cum admirabilem conjunctionem. 2. Infinita
potentia: nam momento substantia panis in
 Corpus Christi convertitur, ut sola maneant
 panis accidentia velantia Christi Corpus atque
 sub ijs ita totus, ut sub quavis etiam particula ni-
 hilominus totum Corpus delitescat per ineffa-
 bilem unionem cum ipsis panis speciebus. Quod
 fieri posse ut credamus, sufficit eius omnipoten-
 tia: ut etiam factum esse sufficit ejus affirma-
 tio, cum ait: *hoc est Corpus meum*. Et hæc tanta
 operatur, ut me servum, atque vermiculum alat
 in vitam æternam. 3. *Bonitas, & Charitas*. Nam,
 sicut *Pater* æternus commendat charitatem su-
 am, qua sic dilexit Mundum, ut *Filium suum u-*
nigenitum daret: ita unigenitus ejus com-
 mendat suam, qua seipsum nobis intimè fruen-
 dum donat in hoc Sacramento. Porro, donan-
 do corpus suum, utique omnia simul, sangui-
 nem, animam, divinitatem, quæ cum corpore
 & in corpore ejus sunt, merita etiam, & satis-
 factio-

1.
Dei sa-
pientia.

2.
Potentia

3.
Bonitas.
Joan. 3.
16.

quæ etiam nunc retinet, sed splendentia & gloriosa, in quæ introduci petam, & abscondi.

PUNCTUM III.

Apostolorum fides.

Quomodo Apostoli comunicaverint. **C**redendum est, ubi Christus Corpus suum consecravit, simul interno lumine mentes discipulorum illustrasse, ut crederent, & singulari modo apprehenderent ejus mysterij veritatem: unde maxima cum reverentia, & submissione illud de Christi manibus acceperint: deinde (qui est fructus hujus divini Sacramenti) magna interius spirituali lætitia, & dulcedine fuisse percussos. Solus Judas, ut indignus, ita expers boni sensus & consolationis fuit.

Dulcedo spiritualis.

PUNCTUM IV.

Ipsè Christus communicat.

Quod Christus se etiam ipsum communicaverit, particulam Eucharistiæ sumens. Ita plures Sancti existimant. Solus ille tali hospite, id est, se ipso dignum hospitium fuit. Gavisus est, & gratulatus sibimet de tanto mysterio à se instituto, in sponsæ suæ Ecclesiæ tutissimum præsidium, & solatium singulare.

MEDITATIO XII.

De Conversione vini in Sanguinem.

PUNCTUM PRIMUM.

Hic est calix sanguinis mei : non pars sanguinis, sed totus exhibetur, sicut in passione totus effusus est, cum suffecisset, vel gutta ad satisfactionem ex iustitia, & sanguinem exhibet in vale suo pretioso, in membris, & corpore suo contentum, in quo est anima & divinitas. Et *mei*, inquit, terreni Reges exsugunt sanguinem subditorum, unde postea sunt liberales : Christus suum præbet, indeque nos dicit.

Christus
torum
porrigit
sanguinem.

PUNCTUM II.

Sanguis novi Testamenti. Præstat novum Testamentum veteri, quod vetus sanguine pecudum confirmatum est: Novum autem sanguine Christi, quia nimirum in veteri promittebantur solum bona temporalia, in novo autem spiritualia & æterna, ac in primis ipsa remissio peccatorum, & dona gratiæ & virtutum, & tandem hæreditas æternæ beatitudinis. Nec fuit satis Christo, quòd ut ista nobis promeretur bona, Sanguinem suum in passione fudit; sed etiam voluit ipsum Sanguinem nobis relinquere, tanquam pignus seu tabulas authenticas, quibus testatam reliquit suam ultimam voluntatem de remissione peccatorum, & adoptione per gratiam, vitæque æterna nobis tribuenda.

Cur novi
Testamenti,

Pignus
futuræ
gloriæ
datur.

da. Unde hic Sanguis dicitur *Christi Testamentum*, seu sanguis *Novi Testamenti*.

PUNCTUM III.

Pro multis, quia non omnibus effunditur.

Qui pro vobis & pro multis effundetur in remissionem peccatorum. Pro vobis, speciatim pro ipsis dicit effusum, ut ad compatiendum magis moveat. Et ita, si unus tantum adfuisset, dixisset, pro te, quæ applicatio vim habet emolliendi cor, & consolationem adfert singularem. ergo mihi dictum cogitabo, *effundetur pro te, & pro multis, & pro omnibus omnino*, quantum est ex parte Christi. Et omnes verè dicuntur *multi*: quòd si *multi* intelligantur, quasi non omnes, sed quàm plurimi, tamen id est verum, quantum ad fructus consecutionem, cujus omnes se faciunt participes.

Nullum Christum excludit.

Alioqui nemo omnino ab hujus sanguinis participatione excluditur, quamvis vilis & contemptus, imò quod ad divinum attinet iudicium, tituli omnes mundi, donaque naturæ & fortunæ pro nihilo planè habentur, respectu participandæ gratiæ divinæ, seu fructus passionis dominicæ hominibus applicandi. *In remissionem peccatorum*, sine limitatione (non tam multa & gravia esse possunt, quin sufficiat hic sanguis ad expiandum) *effundetur*, copiam significat, non guttatim, sed quasi rivi fluent.

ME-

MEDITATIO XIII.

De Sacramentalibus Speciebus Panis
& Vini.

PUNCTUM PRIMUM.

Cur instituerit sub duplici specie ? 1. ratio, 1.
ut quia convivium erat, in quo solet cibus Quia cō-
potiōque exhiberi, id etiam in hoc reperiretur. vivium
Et si alioqui in singulis speciebus totum est, erat.
quod cibatur, & sitim animæ sedat. 2. præcipuè, 2.
ut repræsentaret nobis, quòd per passionem fue- Ut re-
rit totus sanguis à corpore sejunctus: atque hoc præsen-
cogitare debemus, quando consecratus calix tans san-
adorandus attollitur. Et quia quinque fuerunt guinis
effusiones sanguinis præcipuè in agonia, in fla- effusio-
gellatione, in coronatione, in cruci affixione, nem.
in lateris perfossione, licet eas sub Missa com-
memorare, & offerre Patri æterno cum gratia-
rum actione.

PUNCTUM II.

Cur voluerit sub speciebus ita latere, ut nul- 1.
lum tantæ rei indicium foris appareret ? Christus
1. ad humilitatis & patientiæ exemplum: sicut latens
per incarnationem sub humana specie latuit, ut hîc hu-
pro quovis de vulgo haberetur, malèque etiam milita-
acciperetur, id, quod etiam hîc contingit, ut tem &
pro communi pane habeatur, ac etiam concul- patienti-
cetur aliquando: ita velim ego latere, & con- am do-
temni. 2. ad exercitium fidei, quando sensus cet.
2.
omnes

Ad fidem omnes contradicunt, & ratio non assequitur.
 allicit. Unde per excellentiam dicitur *mysterium fidei*
 in ipsa consecratione, nec sine magno miracu-
 lo mentes Apostolorum sic illustratæ in illa
 cœna fuerunt, ut tantæ rei sine dubitatione fi-
 dem adhiberent. Discurram per singulos sen-
 sus, expendens quomodo singuli tanquam de
 communi pane judicant. Et ego nihilominus
 divinis potius verbis, quàm meis sensibus fir-
 missimè credam, non ampliùs esse panem triti-
 ceum, sed ipsum Christum Dominum, panem
 cœlestem, qui de cœlo descendit, & dat vitam
 mundo. 3. ut occultatus fiduciam daret acce-
 dendi ad se, qui conspicuus, quasi averteret
 nos à se, & verecundaretur amor, minùsque li-
 berè in illius rueret amplexus.

3.
 Fiduciã
 præbet
 acce-
 dendi.

PUNCTUM III.

1. **C**ur in speciebus cibi & potûs? 1. quia vo-
 luit quàm intimè nobis uniri, & intra nos
 esse non tantùm foris in re aliqua præsens. Itã-
 ne, Jesu, non refugis hoc pectus, & viscera in-
 gredi? 2. ut significaret se effectus omnes per
 hoc Sacramentum in anima nostra efficere, quos
 2. Quod corpori cibibus & potus in vita corporali, nutrire, con-
 servare, augere, roborare, lætificare, & innã-
 tum concupiscentiæ calorem compescere, ne
 viscera depascat. *Qui manducat me, vivet pro-*
pter me: & quomodo non appetam cibũ istum?
 3. ad commendandam charitatem mutuam, si-
 quidem panis ex multis granis, nec non vinum

1. Intimè
 vult no-
 bis con-
 jungi.
 2.
 Quod
 corpori
 cibibus,
 hoc ani-
 mæ Ev-
 chari-
 stia.
 Ioan. 6.
 58.
 3.

ex uvis coalescit : sic per hoc Sacramentum effici-
mur unus spiritus cum Christo, & inter nos.
Unde & appellatur Communio : & quia panis Hinc di-
non fit nisi granis commixtis, & vinum nisi citur
pressis uvis & calcatis : ita oportet mortificare commu-
in se inordinatos affectus, ut illam spiritus uni-
tatem, & Sacramenti hujus virtutem, & fru-
ctum participemus, & gustare possimus, quàm *Ps. 33. 9*
suavis est Dominus.

MEDITATIO XIV.

*Ritus à Christo usurpatis in consecratio-
ne, & exhibitione Corporis &
Sanguinis sui.*

PUNCTUM PRIMUM.

Panem in manus accepit : poterat positum in
mensa transmutare, sed in manus accepit, Cur in
ut significaret, opus id esse divinæ potentia, & manus
divinæ manus : deinde opus esse maximæ libe-
ralitatis. *Aperis tu manum tuam, & imple om-
ne animal benedictionis.* Denique quod suo la-
bore, & meritis nobis illum panem acquisivif-
set, ita, ut nos labores manum ejus manduce-
mus, *Ps. 144.
16.*

PUNCTUM II.

Levavit oculos in cœlum : ostendens hunc
esse panem de cœlo verum, & corda illuc
pura

pura cum fiducia & desiderio hujus cibi erigenda esse, sicut in Missa admonemur: *Sursum corda.*

Gratias egit Patri pro tanto dono per ipsum hominibus collato, easque tanto ardentiores, quam pro panibus egerat multiplicandis, quanto istud præstabat beneficium. Quas me agere convenit, cum de illo pane participo?

Et Benedixit: Benedicere Dei, & benefacere. Benedicendo igitur panem, eum transmutavit in corpus suum. O benedicte Domine! Benedic etiam mihi, & muta in virum alterum.

Benedictio
Christi
efficax.

Verba benedictionis fuerunt, cum dixit: *Hoc est Corpus meum. Hic est Sanguis meus,* nam dicendo, fecit, ut essent, quod dicebantur.

Et fregit: integrum in manus accepit & benedictum fregit. 1. ad commendandam charitatem inter nos, qui de uno pane edimus. 2. causa mysterij, ut intelligatur, quod diviso Sacramento, tantum manet sub fragmento, quantum toto tegitur. 3. docemur, hunc panem antequam edatur, accurata consideratione frangendum esse, meditando magno affectu singula, quæ in hoc Sacramento continentur, corpus, sanguinem, animam, divinitatem Christi, necnon & meritorum ejus, & satisfactionum infinitos thesau-

Fractio-
nis my-
steria.

- 1.
- 2.
- 3.

ros.

PUN-

PUNCTUM III.

Distributio Sacramenti. *Deditque discipulis suis, (ô beatum donum, & maximum) dicens: Accipite & comedite. Non exhibetur nobis adorandum tantum, sed edendum, atque in viscera recondendum. Non fuissent alioqui ausi tam divinum patrem edere. Domine non sum dignus, ut intres sub tectum meum, sed, quia jubes, edam, & sanabitur anima mea.*

Ecce dedit.
 Matt. 8. 8.

MEDITATIO XV.

De potestate conficiendi Eucharistiam data tunc Apostolis.

PUNCTUM PRIMUM.

Data est potestas Apostolis conficiendi corpus & sanguinem Christi per ea verba, *hoc facite in meam commemorationem.* In quo elucet 1. *Charitas* eximia erga hominem, cui soli, non Angelis dedit potestatem supra corpus suum, ut homo non jam diminutus sit *paulò minus ab Angelis*; sed suprâ illos exaltatus. 2. *Liberalitas*, qua sine ulla restrictione contulit hanc potestatem, non limitatam ad certum numerum personarum, neque ad qualitatem, puta ad sanctos tantum, neque ad locum, aut tempus, sed ubique & semper confici possit. 3. *Dignatio*, ac velut obedientia, & humilitas incredibilis, ut ad Sacerdotis ritè ordinati

Sacerdotalis potestas quanta.
 1.
 2.
 3. Sacerdo-

Tom. II. D vocem

ti Chri-
stus obe-
dit.

Josue.
10. 12.

vocem præfens infallibiliter adfit : quamvis sit impius & Sacramento abuti velit, & indignissima quæque exercenda essent in ipsum Sacramentum, & adeo in Christum ipsum : quantò istud majus, quàm quod voci Josuæ obedivit Dominus, solem sistens, ut Josue victoriam prosequeretur?

PUNCTUM II.

Sacrifi-
cium.

QVòd per eadem verba instituti sint Sacerdotes, ad offerendum Deo Patri sacrificium corporis & sanguinis Christi. Aliud enim est, sacrum conficere, aliud autem sacrificare : utrumque autem conjungitur in hoc mysterio, ita ut dum conficit Sacerdos Sacramentum, simul offerat Deo contenta in Sacramento ipso, tanquam hostiam sanctam, Deo placentem.

1.

1. Expende, quòd sacrificium est oblatio Deo facta rei ipsi gratæ : nulla porrò est vel pretiosior, vel gratior Deo, quàm ipsius unigenitus, homo factus ; quare est sacrificium omnium possibilium excellentissimum.

2.

Sacrifi-
cii effe-
ctus.

2. Quòd unicum hoc habet omnes sacrificiorum differentias multò eminentiùs : nam est *Eucharisticum* (quòd nomen tanquam proprium obtinuit) quia nullæ gratiæ Deo acceptiores esse possunt, quàm quòd in recognitionem beneficiorum offeratur ipsi Christus, per quem nobis omnia donavit. Est *propitiatorium* ad remissionem peccatorum, & quorumvis suppliciorum condonationem : quia fructus Domi-

niciæ

nicæ passionis per hoc sacrificium efficaciter nobis applicatur, quando ipsemet dominus Patri offertur, immolatus in memoriam ejusdem passionis. Denique est *Impetratorium* quorumvis beneficiorum, quia per hoc sacrificium modo singulari & excellenti in nomine Christi petitur: promisit autem ipse, *daturum nobis Patrem, quicquid in nomine Filij eius peteretur.* Ioan. 16. 23.

PUNCTUM III.

QUOD Christus jussit hoc sacrificium *in sui* Christi
memoriam peragi, nimirum in memoriam duplex
suæ passionis, in qua se obtulit cruentè pro sacrifi-
redemptione nostra. Duplex enim oblatio sa- cium.
cra est à Christo sui ipsius: una cruenta, per effu-
sionem sanguinis, & realem mortem: altera
incruenta in Eucharistia. Ubi mors Christi re-
præsentatur per Sacramentales species, dum in
altera corpus, in altera sanguis consecratur,
tamen utrumque sub qualibet specie contine-
atur, ideòque incruenta dicitur sacrificatio, quia
verè sanguis non est extra corpus, neque hoc
sine sanguine: sed ex ipsis speciebus una primò
significat corpus, altera primò sanguinem, at-
que vi consecrationis in una corpus tantum, in
altera sanguis separatur: cætera autem omnia
concomitanter sub utraque specie continen-
tur.

Porro non potuit aptius memoriale passionis dominicæ, neque monumentum gratiarum pro

tanto beneficio efficacius inveniri, quàm ipsiusmet passi Domini viva exhibitio, & præsens oblatio. Nec modò in memoriam passionis suæ, verùm etiam reliquorum ipsius gestorum, & excellentissimarum virtutum (quarum se præbuit vivum exemplar) extare istud sacrificium: unde ad eas imitandas provocemur, alioqui parum grati futuri erga nostrum Redemptorem & Magistrum.

MEDITATIO XVI.

*De insinuatione proditoris super
Cœnam.*

PUNCTUM PRIMUM.

Judas
Christū
turbar.
Ioan.
13. 21.
Cur in-
sinuat
prodito-
rem.

1.
2.

Quòd *Jesus turbatus est spiritu.* Tanta erat indignitas rei, quòd à discipulo, & amico traderetur, & sic dolebat illius vicem, & dixit: *Amen, amen dico vobis, quia unus ex vobis, qui manducat mecum, & intingit mecum manum in paropside, tradet me.* Voluit autem indicare proditorem ob plures causas. 1. ut intelligerent patere sibi occulta cordium: unde non parum Christo aggerebatur doloris. 2. ut sic Judam ad sanitatem revocaret: quod efficere studuit, dum se conscium cogitationum, ac proinde Deum, & vindicem malefactorum significat. Deinde, quia Judas non videbatur magni facere, quòd Christum traderet, quando ipse professus fuerat, se neci dandum: mo-
nes

net autem Christus, inde ipsum non excusari,
cùm ait; *Filius quidem hominis vadit; verum* ^{3.} Minatur
tamen ve homini illi, per quem tradetur. Et tan-
dem minando supplicium: *Bonum erat ei, si na-*
rus non fuisset homo ille. Nec tot hîsce modis
potuit flectere proditorem.

PUNCTUM II.

Quomodo affecti fuerint Discipuli ex hac ^{1.}
insinuatione proditoris! *Contristati sunt* ^{Matt.}
valde, & cœperunt singuli dicere: Nunquid ergo ^{26. 22.}
sum, Domine? Bonæ mentis est timere, quan-
do etiam sibi conscia non est.

2. Noluit Christus palàm facere nominatim ^{2.} Peccata
proditorem, quamvis mox ipso facto patefa- ^{proximi}
ciendus esset, ne Apostolorum in eum animi ^{occultat}
exacerbarentur, & ut parceret famæ: quod no-
bis imitandum, ne per nos fiat, quod etiam alio-
qui futurum est.

3. Patefecit tamen tum ipsi Judæ, cui inter- ^{3.}
roganti: *Nunquid ego sum Rabbi?* Respondit: ^{3.} Patefe-
Tu dixisti: tum Joanni recumbenti supra pe- ^{cit duo-}
ctus, cui indicium dedit: *cui ego intinctum panē* ^{bus.}
porrexero: porrexit autem Judæ, cum amo-
ris significatione, ut eum emolliret: adeò non
sunt etiam inimicis neganda benevolentia si- ^{Prov.}
gna, ut sic *pruna congerantur super caput eorum.* ^{25. 22.}

PUNCTUM III.

Obstinatio Judæ, & pœna eum secuta. Non
flectitur tot indicijs charitatis, sed insti-

1.
Bis dia-
bolus in
Judam
ingres-
sus.

tit cupiditati suæ pretium recipiendi pro vendi-
to Magistro. Pœna fuit duplex. 1. Quòd ubi
buccellam panis ex manu Christi accepisset, *in-*
gressus est in eum diabolus, instigans ad execu-
tionem designati facinoris, sicut prius fuerat
ingressus, quando *immisit in cor ejus, ut trade-*
ret Jesum, & cum sacerdotibus pacisceretur. Ita
qui cœlestem panem mala conscientia sumit,
dat locum diabolo in corde suo, qui possessione
illius accepta, præcipitat hominem in pejora
semper. 2. Pœna, quòd desertus est à Christo,

2.
Deserit
Judam
Christus
Jerem.
51. 9.

quando ait *quod facis, fac citò*: Habui te hacten-
us in meo comitatu, tótque modis servare stu-
dii, nunc vade à me. *Curavimus Babylonem:*
Et non est sanata, derelinquamus eam. Nec ideo
te retrahere volui à facinore, quòd fugiam mor-
tem, imò properari eam mihi cupio *fac citò,*
quod facis. Plus ego appeto mori pro te, & mun-
do, quàm tu me tradere inimicis.

PUNCTUM IV.

Exitus
Judæ
passionis
initium.

Quòd, egresso Juda, Christus ait: *Nunc cla-*
rificatus est Filius hominis, eo nimirum,
quòd ex cœtu suorum excessit impius. Absit à
me, ut Deus sic clarificetur à me: sed præcipuè
id dicit, quia abeunte Iuda, inchoabatur Passio,
quam Christus gloriam suam ducebat, quòd per
eam glorificandus esset Pater. O, sint mihi
Passiones propter Deum gloriæ loco. Sic glo-
riabatur Paulus in *tribulationibus Et angustijs*:
sed & clarificatus est Christus in Passione, dum
in

2. Cor.
12. 10.

in ejus morte tot sunt edita prodigia, & quia per
Passionem est gloriam resurrectionis consecutus, & ut in nomine ejus omne genu flectatur. *Phil. 2.
10.*

MEDITATIO XVII.

*Contentio Apostolorum, & predictio
scandal.*

PUNCTUM PRIMUM.

FACTA est contentio inter eos, *quis eorum vi-* *Luc. 22.
deretur esse major.* Obliti prioris tristitiæ, *24.*
cùm ex ipsis aliquem proditurum esse Magi- *Ambiti-*
strum diceretur, primatum jam contentiosè *onem*
ambiunt. Sic est impotens ambitio, & omnia *sanat*
postponit. Sanat Dominus humilitate ambitio- *humili-*
nem, aliter apud se agi oportere quàm in mun- *tas.*
do, aliàsque sui Regni leges esse, quàm terreni.
Qui major est in vobis, fieri debet sicut minor :
& qui precessor est, sicut ministrator. Idque
suo exemplo sanxit. Nam & ego in medio ve-
strum sum, sicut qui ministrat. Ita præsum, ut
serviam. Videlicet in humilitate præesse oportet,
& lucra amare subditorum, non ipsum præ-
lationis honorem.

Ne tamen despondeant, laudat ipsos: *Vos
estis qui permansistis mecum in tentationibus
meis.* Vel in testes adducit ipsos tribulationum
quas passus sit, quòdque nihil minus, quam com-
moditates suas, aut gloriam quæserit in omni
vita: quod cùm ita sit, nec ipsos debere talia

spectare. Nam ego, inquit, dispono vobis regnum, sicut disposuit mihi Pater. Pater autem, ut videtis, per multas tribulationes voluit me ad regnum pervenire: ita & vobis continget. Quare & simile cum illo, quod Zebedæus respondit, affectantibus prima loca: *Potestis bibere calicem, quem ego bibiturus sum?* quasi dicat, de calice cogitate in hac vita, non de honore.

Matt.
20. 21.

PUNCTUM II.

Cur lapsum suorum prædicit.

Matt.
26. 3.
Zach.
13. 7.

Christus denuntiat scandalum, quod Apostoli passuri erant in ipsius comprehensione: nempe, ut eum desererent, & fortè dubitarent, num esset Christus, qui sic haberetur: scriptum est enim: *percutiam pastorem, & dispergentur oves gregis.* Hac prædictione avertere ipsos voluit ab illis ambitiosis cogitationibus, sed præcipuè præmunire, ut saltem non planè conciderent animis, & resipiscerent, animadverso eventu prædictionis. Promittit quippe solatium suæ præsentis. *Postquam autem resurrexero, precedam vos in Galileam:* salubris timor, ne deseram aliquando Christum: quod si contingat, confidam tamen, quia lapsa opem pollicetur.

Petri triplex error.

Petrus respondet: *Et si omnes scandalizati fuerint in te, ego nunquam:* fervor quidem, sed absque debita humilitate; unde errores tres,

1. Quòd non visus sit habere fidem Christo asserenti de omnibus, quòd scandalizandi essent.
2. Quòd alijs se prætulerit.
3. Quòd de suis viribus

viribus nimium præsumperit. Petri exemplo, ceteri, ne inferiores viderentur, *similiter dixerunt*: Etiam si nos oportuerit mori tecum, non te negabimus. Oportebat potius cum humilitate deprecari Christum, ut averteret à se tantum malum, quàm præfidere de se.

PUNCTUM III.

Priori reprehensioni addit solatium: ex quo tria eliciuntur. 1. Quòd tentatio non veniat absque permisso Dei. *Simon, Sathanas expectavit vos, ut cribraret, sicut triticum*, ut agitare, & perderet: ita & Job. Quin nec in porcos licuit diabolo ingredi, nisi Christo sinente. 2. Quòd tentatio non vincatur, nisi Deo adjuvante, & auxiliante. *Ego autem rogavi pro te, Petre, ut non deficiat fides tua.* Licet vacillet, non deficiat tamen: quin saltem mox resipisces, ex lapsu humilior & cautior. 3. Quòd conversus à peccato debet alios suo malo doctus, instruere. *Et tu aliquando conversus confirma fratres tuos*: ut & illi resipiscant, & redantur in fide constantiores. Hæ sunt grates, quas Dominus requirit à justificato, ut & alijs ipse fiat causa salutis.

1. Dæmon sine Deo nihil tentat.
2. Deo juvante superamus tentationes. *Luc. 22. 32.*
3. Conversus alios convertit.

ME-

MEDITATIO XVIII.

Sermo Christi ad discipulos post Cœnam.

Joan. 14. 15. & 16.

TRia Dominus munia sua in hoc sermone præstantissimè obit. *Magistri*, alta de virtutibus præcipiens; *Consolatoris*, magna promittens; *Advocati*; interpellans ardentissimè pro eis Patrem.

PUNCTUM PRIMUM.

1.
Amor
Dei.

Joan.
13. 9.

Amorem
probat
obedi-
entiâ.

3.
Christus
exemplū
amoris.

AMor in Christum commendatur. 1. *Hor-*
tatur ut diligant ipsum, adhibita efficaci
ratione: Sicut dilexit me Pater, & ego dilexi
vos: manete in dilectione mea. Nihil magis
amorem provocat, quàm amor, & eò magis, si
fuerit singularis. Atqui meus est talis: nam *di-*
lexi vos, sicut Pater me, quo amore non alius
major. Ergo manete in dilectione mea, me di-
ligite constanter, ut meo in vos amori respon-
deatis. 2. probatio amoris: *Si diligitis me, man-*
data mea servate: qui habet mandata mea &
servat ea, ille est qui diligit me. fructus hujus
dilectionis triplex. 1. *qui diligit me, diligitur à*
Patre meo, & ego diligam eum. 2. *ad eum ve-*
niemus, & mansionem apud eum faciemus. 3. *&*
manifestabo ei meipsum, nunc per fidem, &
contemplationem, postea facie ad faciem. 3.
proponit seipsum exemplar amandi: *si prace-*
pta mea servaveritis, manebitis in delectatione
mea,

mea, sicut & ego Patris mei præcepta servavi, *Ioan.*
 & maneo in eius dilectione. Manere in dile- *15. 10.*
 ctione Christi, aut Patris, potest dupliciter ex-
 poni, vel quòd nos ipsum tunc verè diligimus,
 si præcepta servaverimus, vel, quòd ipse dili-
 get nos. Utrumque est verum, & se mutuo
 includunt: nam *qui diligit, diligitur: & qui à* *Prov.*
Deo diligitur, vicissim diligit, ego enim diligen- *8. 17.*
tes me diligo, ait Dominus.

PUNCTUM II.

A Mor proximi commendatur. 1. præceptum *Festo Si-*
 dilectionis proximi vocat novum, quia pe- *monis &*
 nè collapsum restituit. Et quia est fundamen- *Judæ.*
 tum novæ legis, quæ est Amoris: & quia per il- *I.*
 lud renovamur Spiritu in adoptionem filiorum *Quare*
 Dei: singulariter autem, quia nova amandi *manda-*
 regula traditur. *Mandatum novum do vobis, tum no-*
ut diligatis invicem, sicut dilexi vos: cùm anti- *vum.*
qua norma foret, diliges proximum tuum, sicut
te ipsum: denique quia est nota discipulorum
Christi. In hoc cognoscent quia discipuli mei
estis, si dilectionem habueritis ad invicem. 2. VO- *2.*
cat suum: Hoc est præceptum meum ut diligatis *Quare*
invicem, sicut dilexi vos: pænè ob causas illis si- *suum di-*
miles, propter quas vocavit novum, præsertim, *cit.*
quòd seipsum proponit exemplar amandi, sicut
dilexi vos: & quoniam ipse implevit maximè il-
lam perfectionem amoris, de qua ait: Majorem
hâc dilectionem nemo habet, quàm ut animam
suam ponat quis pro amicis suis, 3. Inculcat jam *3.*
 tertio

tertiò hoc præceptum. *Hæc mando vobis, ut diligatis invicem.* Innuit hoc sufficere, & in illo reliqua contineri, *plenitudo enim legis est dilectio.*

Cùm commendabat ut se diligerent, non est usus præcepti nomine, quod ultro videbantur id facturi, tot provocati beneficijs: ut autem inter se amarent, futurum erat difficilius. Voluit etiam exprimere, quàm sibi id esset cordi, quando tam gravibus verbis illud commendaret.

PUNCTUM III.

Ad orationem quæ necessaria.

1.
Joan. 14.
12.

2.

ps. 144.
19.

3.

Commendatur vis orationis. 1. quia valet ad impetranda omnia, etiam miracula, modo in fide oretur, & in nomine Christi petatur, & pro gloria Patris. *Amen dico vobis, qui credit in me, opera quæ ego facio, & ipse faciet, & majora horum faciet, quia ego ad Patrem vado, & quodcunque petieritis Patrem in nomine meo, hoc faciam: ut glorificetur Pater in Filio.* 2. Orationis efficacia pendet ex unione cum Christo per charitatem, *si manseritis in me, & verba mea in vobis manserint, quodcunque volueritis, petetis, & fiet vobis.* Qui sic unitus est cum Deo, nihil petit, nisi quod ex Dei voluntate sit, atque ita semper impetrat, quod petit. *Voluntatem timentium se faciet, & deprecationem eorum exaudiet.* 3. Inculcat eandem promissionem de impetrandis quæ petuntur: & hortatur ad petendum: fore enim, ut compotes facti gaude-

Sermo Christi ad disc. post Cœnam. 59

gaudeant. Amen dico vobis, si quid petieritis Pa- Ioan. 16.
trem in nomine meo, dabit vobis : usque modo
non petistis quicquam, petite & accipietis, ut gau-
dium vestrum sit plenum. Circa hanc toties, & Circum-
tam asseveratam promissionem considerandæ stantiæ
sunt aliquot circumstantiæ. 1. Quis promittit? oratio-
qui vocatur fidelis & verax, qui nolit decipere, nis sex.
& possit præstare. 2. Quibus promittit? Disci- 1.
pulis, jam dimisso Juda, non pertinet promissio 2.
ad rebelles, & peccatores, nisi cùm volunt resi-
piscere. *Qui declinat aures suas, ne audiat le-* Prov.
gem, oratio ejus erit execrabilis. Et suprâ dixit : 28. 9.
Si manseritis in me, quodcumque petetis, fiet. 3. 3.
Quem oportet petere? Patrem, qui verè & sim- Luc. 11.
pliciter Pater est : nam, si vos cùm sitis mali, 13.
scitis bona dare filiis vestris : quanto magis
Pater vester de celo dabit spiritum bonum peten-
tibus se? Sed & Filius, & Spiritus S. promptissi-
mi sunt ad largiendum. 4. per quem peten- 4.
dum? in nomine Christi, per illius merita, &
ut ipse glorificetur. 5. quæ petenda? quæ decet 5.
Patrem cœlestem largiri, & in Christi nomine
peti, & petenti expediunt. 6. quomodo peten- 6.
dum? cum fide & fiducia de liberalitate Dei
promittentis, & de Christi meritis, per quem
petitur, nec non perseveranter.

PUNCTUM IV.

Confolatur Apostolos, & animas ad patien-
dum, idque facit pluribus rationibus. 1. ab
exemplo

1. *Ab exemplo Christi.* exemplo sui : *Mementote sermonis mei: non est servus major domino suo ; si me persecuti sunt, & vos persequentur ; absque synagogis facient vos : sed venit hora, ut omnis, qui interfecit vos, arbitretur obsequium se prestare Deo : Et hæc omnia facient vobis propter nomen meum.* Hic innuitur alia ratio libenter ferendi, quia propter Christi nomen.
2. *Est signum electionis.* 2. quia est signum divinæ electionis : *Si de mundo fuissetis, mundus quod suum erat, diligeret : quia verò de mundo non estis, sed ego elegi vos de mundo, propterea odit vos mundus.*
3. *Successio gaudij.* 3. quia vertetur in gaudium: *Mundus gaudebit, vos verò contristabimini : sed tristitia vestra vertetur in gaudium.* Declarat exemplo mulieris parturientis.
4. *Premium æternum.* 4. Ab spe æternæ mansionis, & societatis gloriæ cum Christo : *in domo Patris mei mansiones multe sunt, & ego vado parare vobis locum, & iterum venio, & accipiam vos ad meipsum, ut ubi sum ego, & vos sitis.*
5. *Christi auxiliū.* 5. à præsentis ipsius Christi ope: *Non relinquam vos orphanos. Non turbetur cor vestrum, neque formidet. Audistis, quia ego dixi. Vado & venio ad vos. Modicum & non videbitis me, & iterum modicum & videbitis me, & ego videbo vos, & gaudebit cor vestrum, & gaudium vestrum nemo tollet à vobis.* Possunt hæc exponi de visitatione divina inter tribulationes, etsi fortè magis pertinent ad finem vitæ præsentis, cum veniet, ut suos hinc abducat ad æternum gaudium.
6. 6. A testimonio divini amoris

Sermo Christi ad disc. post Cœnam. 61

moris erga ipsos. *Ipsè Pater amat vos, quia vos* Amor
me amâstis, & credidistis, quia à Deo exivi. Patris.
7. A spe vincendi: *In mundo pressuram habe-* 7.
bitis: sed confidite, quia ego vici mundum. Victo-
riæ spes.

MEDITATIO XIX.

Oratio Christi ad Patrem in fine ser-
monis. Joan. 17. 1.

ORat pro se, pro Apostolis, pro omnibus fi-
delibus & electis: est exemplar perfe-
ctæ preceationis, in qua attendendum, pro qui-
bus petat, quid petat, quo titulo, & ordo pe-
titionis.

PUNCTUM PRIMUM.

ORat pro se. 1. Attendi debet interna & **O**rat pro
externa reverentia orantis, verborumque se. 1.
affectus, *sublevatis oculis in cœlum, dicit: Pa-* Reve-
ter. 2. quid petat. Venit hora: clarifica Filium renter.
tuum, ut Filius tuus clarificet te. Petit clarificari 2.
in nocte passionis: & fecit pater, tot editis pro- ut cla-
digijs in morte ejus. Item per gloriosam re- ritur.
surrectionem, & ascensionem suam in cœlum.
Denique per exaltationem nominis ipsius toto
mundo, dum creditur Deus, & Salvator. Petit
autem hæc, non suam quærens gloriam, sed Pa-
tris, *ut Filius tuus clarificet te*: nam clarificatio
illius in tuam cedit gloriam, qui illum mundo
dedisti. Licet mihi usurpare eandem orationem
sine

3. sine temeritate, ut petam clarificari donis gratiæ, ut inde ipsum Deum clarificare valeam. 3. quo titulo petat: *Ego te clarificavi super terram, opus consummavi, quod dedisti mihi, ut facerem, & nunc clarifica tu me, Pater! claritate, quam habui priusquam mundus esset, apud te.* Licet obtendere apud Deum fidelia obsequia, cum debita submissione. Utinam ego haberem, quæ repræsentarem! at contra, non nisi demerita habeo. Dicitur etiam, quòd, quæ Deus ab æterno destinavit, nihilominus petenda nobis sunt, quia per tale medium dare constituit claritatem ergo, quam ante mundi constitutionem decrevit Deus electis, instanter ipsi ab illo petent. Sicut Christus hoc loco petit claritatem, quæ ab æterno ipsi fuerat decreta. Et si, quoad Christum, potest aliter accipi claritas: nempe quòd sit verus Filius Dei, quam habuit ab æterno: petit autem eadem clarificari, hoc est, innotescere pro tali, & glorificari, sicut factum scribit Joannes: *Vidimus gloriam ejus, gloriam quasi unigeniti à Patre, plenum gratiæ, & veritatis.*

PUNCTUM II.

ORat pro Apostolis: *Non pro mundo rogo, sed pro his, quos dedisti mihi, quia tui sunt: Ubi simul continetur titulus, sub quo eos commendat Patri: Quia tui sunt, qui est efficax. Tuus sum ego, salvum me fac.*

ProApo- Non orat pro mundo, & filijs tenebrarum,
quia

Orat. Christi ad Pat. in fine serm. 63

quia indignos se faciunt, resistendo divinæ legi, & inspirationibus. Deinde petit pro illis tria. stolis pe- tit tria.

1. *Pater sancte, serva eos in nomine tuo, quos dedisti mihi, ut sint unum, sicut & nos.* Petit, 1.

ut sint sub peculiari cura Dei, ac proinde inter se uniti, imò unum sint, sicut Pater, & Filius unum sunt, videlicet naturâ, & consequenter unius sensûs, & voluntatis, quod optat Apostolus. 2. *Non rogo, ut tollas eos de mundo, sed, ut serves eos à malo.* 2.

Nimirum inter malos esse, & ab eis pati, sæpè expedit? illud modò detur, ut sub protectione Dei cœli commoremur, & ipse inter tentationes mundi liberet nos à malo. 3. *Sanctifica eos in veritate. Ego pro eis sanctifico me ipsum, ut sint & ipsi sanctificari in veritate.* 3.

Precatur discipulis veram sanctitatem, atque perfectam, non tantùm declinationem à malo. Alio autem sensu de se dicit: *Ego sanctifico me ipsum*, id est, devoveo & immolo, Quo titulo petit. *ut ipsi sancti sint*: nam ex Christi morte nobis provenit sanctitas.

Tres titulos ad impetrandum Apostolis adhibuit. 1. *quia tui sunt*, 2. *serva eos in nomine tuo*, pro gloria tui nominis: 3. *quia ego pro eis sanctifico me ipsum*, morti offero.

PUNCTUM III.

ORat pro reliquis fidelibus *Non pro eis tantùm rogo, sed & pro eis, qui credituri sunt per verbum eorum in me.* Itaque pro me tunc oravit, habuit enim tunc omnes cognitos, & in oculis singulos. 1. Pro omnibus fidelibus petit.

Tom. II.

E

unum

Charita-
tem. *unum sint, sicut tu Pater in me, & ego in te, ut
& ipsi in nobis unum sint. Unum inter se, &
cum Deo: ô beata unitas! Ex quo sequitur, ut
credat mundus, quia tu me misisti. Tanti est
vera unio charitatis, ut plurimum momenti
adferat ad fidei propagationem, quia ibi verè
digitus Dei est, ubi charitas. 2. Præterea petit:
Pater, quos dedisti mihi, volo, ut ubi ego sum, &
illi sint mecum, ut videant claritatem meam,
quam dedisti mihi. Hæc summa petitionum
omnium, ac desideriorum finis. Volo, inquit,
& quis resistet voluntati tuæ? Dic obsecro pro
me, volo, & fiet.*

2.
Vitam
æter-
nam.

Tituli
sunt.

Tituli seu motiva petitionis sunt illa, *qui cre-
dituri sunt in me. Et Pater, quos dedisti mihi.*
Uterque enim respectus debet apud Patrem va-
lere plurimum, ut largiatur illis primò unita-
tem illam in hac vita, cum Deo, & inter se
per charitatem. deinde verò, ut assumat illos ad
se: ubi videant claritatem, quam Filius à Patre
accepit generatione æterna, *faciem Domini spe-
culantes. Fiat, fiat.*

2. Cor.
3. 18.

MEDITATIO XX.

Christus pergat ad hortum, & tristatur.

Matt. 26. 30. Ioan. 18. 1.

PUNCTUM PRIMUM.

1.
Consue.

Cur à cœnaculo ad hortum perrexerit? 1.
causa, ut morem servaret suum à concio-
nibus,

nibus, & consuetudine hominum recipiendi se tudo bo-
ad orationem. Sic ego consueta exercitia na ser-
non omittam facile, quamvis impedimenta ob- vanda.
jiciantur : præsertim instante necessitate, ut
hîc. 1. Ne crearetur aliquod incommodum 2.
Domino cœnaculi, ac ne fugere videretur peri-
culum, eo se contulit, quo Judas sciebat, soli-
tum se recipere Dominum. Unde abiturus ait,
ut cognoscat mundus, quia diligo Patrem, & si- 10an. 14.
cut mandatum dedit mihi Pater, sic facio, sur- 31.
gite eamus. 3. ut quia in horto mala libertas 3.
peccandi cœperat, in horto etiam comprehen- In horto
deretur veræ vindex libertatis, & initium salu- Adam
ti daretur. Erat hortus ad montem Olivarum, peccavit,
id est, misericordiarum, & per torrentem Ce- Christi
dron ad eum transivit Christus. Quia miseri- pati cœ-
cordia nobis à Christo exhibita multis ei con- pit.
stitit doloribus. *De torrente in via bibet: pro- Ps. 109.*
pterea exaltabit caput. 7.

PUNCTUM II.

Quod Christus voluit omne sensitivum so- Omnem
latium sibi adimere, quo leniri solent lætitiã
valde cruciatus, ut amplius pateretur : & ita sibi ad-
propositis malis omnibus sibi inferendis quàm mit.
efficacissimè, & cohibito omni solatio, quod
à superiore parte animæ dimanare in sensus so-
lebat, ita ut pati gestiret, laxavit habenas natu-
rali appetitui, ut, quantum valeret averfatus
mala impendentia, immensa tristitia absorbe-
retur.

E 2

Inter-

Assumit Internus hic Christi affectus ab Evangelistis
 Timorē. variè nominatur, *timor, pavor, tadium, tristi-*
tia, agonia. Timor est mali impendentis, qui
 sæpè magis cruciat, quàm ipsa mors. Et propo-
 nebat sibi Dominus singula disertè : unde ait :

Pf. 54. 5. Cor meum conturbatum est in me, & formido
mortis cecidit super me : timor & tremor vene-
runt supra me, & contexerunt me tenebra. Tæ-

Tadium dium est quoddam rerum omnium fastidium, ut
 omnes accidant ingratae & molestae. Sic luebat
 Christus tadium, quo ego soleo laborare, re-
 rum spiritualium, bonarumque actionum. Tri-
 stiti- rum spiritualium, bonarumque actionum. Tri-
 am. stitia est afflictio interna, tanquam de præsen-
 tibus jam malis, quòd ea apprehenderet ex di-
 vina dispositione, tanquam inevitabilia, & adèd
 ut præsentia.

Porro sicut charitatis eximiae fuit, quòd
 Christus *desiderio desideraverit* mori pro no-
 bis, indèque gauderet, ita jam parvis est chari-
 tatis, quod timet, tædet, tristatur, quo ita plùs
 patiatur pro nobis.

PUNCTUM III.

PRÆter passiones ipsas fuerunt quoque aliae
 causae, Christi animam affligentes. 1. mul-
 titudo innumerabilis peccatorum; gravitas ma-
 xima ob offensam Dei infiniti, & damna æter-
 na. Itaque Dominus hìc tristabatur, ut supple-
 ret defectum in nobis, qui vix ullo tangimur
 doloris sensu ob nostra peccata, & ut illa ejus
 pœna averteret à nobis æternas. 2. quòd vide-
 ret

1.
 Peccata
 Christi
 contri-
 starunt.

2.

ret plerosque hominum non percepturos fru- Ignavia
 ctum ex tot ipsius laboribus & medijs, quæ nostra.
 offerebat : alios autem repidè usuros. 3. re- 3.
 præsentabat sibi passiones & afflictiones, quas Passio-
 plurimi passuri erant ipsius Christi causa : & nes ele-
 eas ipsas, ut proprias sentiebat. 4. speciatim ctorum.
 perditio populi sui, ex quo erat secundùm car- 4.
 nem, & variorum regnorum, quæ erant abje- Perditio
 ctura Christi fidem, & nominatim Judæ, ut cùm Judæo-
 membrum ex corpore abscinditur. 5. scanda- 5.
 lum discipulorum, & matris mœstissimæ affli- Scanda-
 ctio. lum dis-
 cipulo-
 rum.

PUNCTUM IV.

A Perit suam tristitiam Petro, Jacobo, & Matt.
 Joanni. *Tristis est anima mea usque ad 26. 38.*
mortem, sustinete hic, & vigilate mecum. 1. us- 1.
 que ad mortem, qualis est in ipsa morte : vel,
 quæ afferre posset mortem : nisi ad plura pati-
 endum servarem meipsum. 2. Manifestavit id- 2.
 eo, ut constaret nobis interna ejus afflictio, Tristitiã
 quam propter nos subibat, ac, ut se probaret suam a-
 hominem talium capacem, & quoddam sola- perit.
 tium ex communicatione doloris, more huma-
 no perciperet. 3. Illis tribus Apostolis commu- 3.
 nicavit, quia iisdem gloriam glorificari corporis Tribus
 ostenderat. Unde intelligerent, quanti homi- Aposto-
 nem amaret, cujus causa illam gloriam cum hac lis so-
 humilitate commutaret. Item monerentur, cùm lum.
 Deus singulari beneficio suos afficit, præparari
 sic eos ad plura ferenda, & denique favorem

E 3

esse

esse singularem non tantum assumi ad speculandam gloriam in monte Thabor, sed etiam adhiberi ad communicationem passionum in monte Olivarum.

MEDITATIO XXI.

Oratio in horto. Matt. 26. 41.

PUNCTUM PRIMUM.

Luc. 22. 41. **I**N ea tanta tristitia ad orandum se Dominus convertit, relictis tribus illis Apostolis. *Tristitia* *Et ipse avulsus est ab eis, quantum jactus est lapidis.* 1. Jocemur hinc in desolationibus recurrendum ad Deum per orationem, non per inania colloquia dissipandum animum. *Tristia* *tempore orandū.* *Jac. 5. 23.* *Pf. 76. 3.* *tur aliquis in vobis, oret. Et in die tribulationis Deum exquisivi, renavit consolari anima mea, memor fui Dei & delectatus sum.* 2. Hortatur etiam Apostolos, ut idem faciant: *Vigilate mecum.* Divulsus ab illis orat, quia secretum amat oratio, & removenda sunt impedimenta, & solatia postponenda.

PUNCTUM II.

Luc. 22. 41. **O**Rat Patrem. 1. summâ reverentiâ & humilitate. *Positis genibus, procidit in faciem suam super terram.* 2. fiduciali amore: *Pater mi.* 3. Resignatione plena, non obstante inmensâ tristitiâ: *Non sicut ego volo, sed sicut tu.* 4. Pro-

4. Prolixè, ad horam continuavit, ut colligi potest ex illo : *Non potuistis unâ horâ vigilare mecum ?* Summa orationis fuit brevis, & variis affectibus producta. 5. Oravit : *si possibile est, transeat à me calix iste*, avertatur à me : potest & ita, ut citò expediatur, sit passionis tempus breve ; sed non ad literam.

PUNCTUM III.

Visitavit discipulos, reperitque dormientes: Corripit ita sollicitus erat de illis, ut interrumpere discipulationem suam. Corripit dormientes, sed in^{los.} spiritu lenitatis. *Sic, non potuistis unâ horâ vigilare mecum ?* præcavet deinceps, monens: *Vigilate & orate, ut non intretis in tentationem*; quæ videlicet imminebat ex comprehensione Magistri : *Spiritus quidem promptus est, caro autem infirma*, quæ proinde per orationem juvari debeat: vel est accusantis discipulos, quòd voluntatem promptam habeant, sed fragilitate carnis vincantur.

Hanc socordiam in tanto periculo dormientium imitor ego incurius salutis, & profectus mei. Urgente tristitiâ, imperfecti contrahunt tædium, & soporem : perfecti autem inde urgentur ad instantiùs orandum, ut Christus facit.

PUNCTUM IV.

Primò orat: *Pater mi! omnia tibi possibilia Marc. sunt, transfer calicem hunc à me, sed non* 14. 39.

E 4

quod

Ostendit *quod ego volo, sed quod tu.* Transferri seu trans-
 magnū ire calicem à te in homines cupit, hoc est, fru-
 amoris tum passionis : quòd si illum participare ne-
 affectum queant, nisi Christus ipse bibat illum, & passio-
 nem subeat, fiat voluntas Dei : quasi petat salu-
 tem conferri hominibus, absque passione sua : si
 autem fieri secùs non valet, paratum se offert
 ad exhauriendum.

PUNCTUM V.

Marc.
14. 40

Christi
desola-
tio.

Secundò visitat discipulos, & invenit, ut priùs,
 dormientes : nam oculi eorum erant gravati
 præ tristitia, & ignorabant, quid responderent ei.
 Sciebat illos dormire, visitat tamen, curam ex-
 hibens circa illos. Undique bonus Jesus solatio
 destituitur, in tempesta nocte, in loco solitario,
 consopitis discipulis, nec à Patre exauditus est
 post longam repetitam orationem, nec ideo
 frangitur, aut queritur, sed urgetur ad impen-
 sius prolixiusque jam tertio orandum. Et ego
 velim statim exaudiri ? nequaquam, nisi perse-
 veravero pulsans.

Cur Pa-
ter dif-
fert re-
spon-
sum.

Sed cur tam diu differt Pater responsum ? ut
 necessitas passionis ejus magis commendaretur,
 & Dei erga nos charitas, quandoquidem tam
 instanti diuturnaque obsecratione Filij non est
 flexus Pater æternus, ut ipsi condonaret cali-
 cem, aut remitteret : nisi enim summa esset pas-
 sionis, mortisque Christi necessitas non se per-
 mitteret tam diu rogari : nisi hominem infi-
 nitè

nitè amaret, non abnueret, etiam cum dispendio hominis quàm primùm Filio gratificari.

MEDITATIO XXII.

Confortatio & sudor sanguineus.

PUNCTUM PRIMUM.

Tertium oranti apparuit Angelus de celo *Luc. 22.*
confortans eum: haud dubiè missus à Deo 43.
Patre, & fuisse Gabrielem credibile est, qui ad Ab An-
obsequium humanitatis Christi peculiariter fu- gelo
it destinatus. Sic Deus perseveranti in oratione confortatur.
impertit in tempore solatium, & auxilium.

Confortavit Christum, proponendo necessitatem passionis ejus, & gloriam inde Patris secuturam, & ipsius Christi, similisque rationes. Quas licet ipse Dominus perspectas haberet, submissè tamen ex Angelo accepit, inde se ipsum animans, & confortans pro conditione humana. Discam non dedignari ab inferiori dirigi, & solatium admittere, quando etiam nihil novi, aut ignoti profertur: fit enim, ut illuminemur magis à Deo, propter humilitatis obsequium.

PUNCTUM II.

OB dicta Angeli, factus in agonia prolixius *Luc. 22.*
orabat. Agonia fuit conflictus internus, 43.
dum ex una parte timorem & tristitiam vehementem efficerent *versantes cogitationi cru-*

E s cia-

ciatus; ex altera autem respectus Dei & salutis nostræ, ad amplectendam mortem incitaret.

Pugna
tristitiæ
cum ze-
lo glo-
riæ Dei.

Inter hæc factus est sudor ejus sicut gutta sanguinis decurrentis in terram: adeò fuit vehemens utrinque conflictatio. Erat in potestate Christi timorem, & tristitiam cohibere; sed specimen exhibere voluit pugnæ mox ineundæ cum ipsis tortoribus & tormentis: deinde exemplum dare repugnandi nostris passionibus usque ad sanguinem. Denique docet, difficultates omnes, quæ in Dei servitio occurrere possunt, præmeditari, atque adversus illas obfirmare animum, ut præsentibus minùs feriant, quippe jam antea devictæ.

Christi
libera-
litas in
effusio-
ne san-
guinis.

Hæc spontanea sanguinis effusio est instar myrti primæ ac probatissimæ, quæ sponte fluit ex arbusto, priusquam vel pungatur, vel cortex detrahatur: ita nunc Christus fudit sanguinem toto corpore, effusus postea totum, flagris concisus, clavis ferroque perfossus, & spinis punctus. Quare cogitandum est in hac agonia per vehementissimam singulorum cruciatuum apprehensionem passum fuisse Dominum omnes simul dolores, quos postea tortores intulerunt ex cruciatione corporis. Vide charitatem.

Dolor de
peccatis
nostris.

Voluit etiam repræsentare nobis immensum dolorem, quem concipiebat ob peccata nostra, & Dei offensas, ut satis ei non foret lacrymis eas deflere, sed ad eluendas sanguine opus fore.

Repræ-

Repræsentavit etiam in seipso passiones, quas Sensit passio- nes ele- ctorum. corpus ejus mysticum subire debebat, & ita quodammodo cum singulis martyribus, & confessoribus patiebatur, quantum decet magis, ut ego ipsius Christi tormenta pro me obita intimè sentiam, & meo sanguine demerear?

Tandem considera, quàm ex isto sudore, & agonia manserit debilitatus, nullo interim adhibito levamento, vel absterfione sudoris.

PUNCTUM III.

Tertio surgit ab oratione, *invenit discipulos etiam dormientes præ tristitia.* Alacer surgit, ad confligendum cum morte: hæc fortitudo est fructus orationis. Non coarguit discipulos, sed indulget: dormite jam, & requiescite: vel indicat rem jam peractam, propter quam eos vigilare jusserat. Monet tamen evigilare ob præsens periculum, quando moniti, ut orarent cum ipso, non fecerunt. *Sufficit, surgite eamus, ecce appropinquat, qui me tradet.* Non ille dormit sicut vos: pudefiam de oscitantia mea in Dei servitio præ inimicis Christi ad eum offendendum.

MEDITATIO XXIII.

*Applicatio sensuum internorum circa
 effusionem sanguinis
 Christi.*

ME-

MEDITATIO XXIV.

Osculum Iudæ & præcedentia comprehensionem Christi.

PUNCTUM PRIMUM.

Judæ proditoris nequitia. **I**udas unus ex duodecim, dux comprehendentium Christum factus est: venit ad locum, quem sciebat Jesum orationis causâ frequentare; pro tessera dat comprehensoribus osculum, alioqui pacis signum, atque audacter accedens, *osculatus est Jesum dicens. Ave Rabbi:* atque hoc fecit totum, ut vile pretium venditionis reportet. In quale profundum præcipitat hominem cupiditas! & quale Dei judicium, permittentis in suo discipulo talem lapsum! salutaris ego timore concutiar, & deprecabor à Deo similem cæcitatem: *Ne quando dicat inimicus, prevalui adversus eum.*

Christi charitas erga Iudam. **1.** Deinde consideretur, quemadmodum Christus excipiat Judam summa charitate, & mansuetudine. Non abnuit osculum: quidni confidam quamvis peccator, ad eum accedere indulgentiæ causâ, quando non rejicit proditorem?

2. Imò compellat amicum: *Amice ad quid venisti?* quærit, dissimulans pravam illius intentionem. Appellatione autem *amici* revocat ipsi in mentem, quòd pro tali habitus fuerit à se. *Jam non dicam vos servos, sed amicos, quòdque habe-*

habere etiam in posterum paratus sit, modò perfidus ipse velit. O mansuetudo!

Objectat nihilominus proditori crimen, sed Judam benevolentissimè: *Iudæ, osculo Filium hominis tradis?* tradis, & osculo tradis, venenum melle admiscens? O Judæ! blanda appellatio. Filium hominis contemptim se nominat: quòd si tantùm crimen, prodere Filium hominis, quantùm erit, quòd Filium Dei tradis? neque sic emollitur.

PUNCTUM II.

Christus verbo prosternit comprehensores. Ostendit
 Voluit documentum dare suæ potentia, & potenti-
 quòd nihil contra eum possent, nisi quantùm am suã.
 ille ipsis permetteret. *Ego, inquit, sum.* Aliter
 hæc vox sonat in auribus pij & justi hominis,
 aliter impiorum. Illi est plena solatij, ac si di-
 cat, *salus tua ego sum*; dilectus tuus & om- Dan. 10.
 nia: peccatoribus autem est terribilis. Quod si 5.
 nunc: quanto terribilior in magno die judicij?
Et abierunt retrorsum, & ceciderunt in terram. Retror-
 Retrorsum, qui lapsus est periculosissimus, & in sum qui
 quo non videt cadens, quòd ruat: ita peccatores cadunt.
 non advertunt, in quæ mala peccando revol-
 vantur. Non sic cadam ego, sed in faciem me-
 am per humilitatem & agnitionem propria cul-
 pæ, veramque pœnitentiam, ut emendatus re-
 surgam.

PUN-

PUNCTUM III.

Obstina-
tio Judæ
& mili-
tum.

Sinite
verbum
efficax.

CUM è terra surrexissent, qui fuerant pro-
strati, Christo permittente, secundo in-
terrogavit quem queritis? illi etiam dixerunt:
Jesus Nazarenum. Vide cæcitatem, tanto mi-
raculo conspecto, insistant adhuc malè cœptis.
Jesus Nazarenum quærunt, profitentur illum
(quamvis nescientes, & nolentes) quod verè
est, Salvatorem & sanctum. Interest, quomo-
do quæratur Jesus: quæram ego, non, ut necem
inferam, sed, ut vitam referam ex illo, *Respon-
dit Jesus: Dixi vobis, quia ego sum, si ergo me
queritis, sinite hos abire.* Sic bone Jesu, tuis con-
sulis, tibi non consulis. Et fuit verbum po-
tens, ne attingerentur discipuli ejus, sed in ip-
sum solum rabies ministrorum Sathanæ ver-
teretur.

PUNCTUM IV.

Luc. 22.
49.

Matt.
26.

Repri-
mitur
Petri
fervor
tribus
modis.

1.
2.

Petrus amputat auriculam Malchi. Peritâ
prius veniâ: *Domine, si percutimus in gla-
dio? sed non expectato responso, quod tale fuit:
sinite usque huc, abstinete factum autem redar-
guit pluribus modis. 1. Converte gladium tuum
in locum suum, omnes enim, qui acceperint gla-
dium, gladio peribunt.* Hæc erat tunc lex talio-
nis: quomodo mansuetus Agnus pateretur,
se defendi per effusionem sanguinis alieni, qui
suum dare venerat? 2. *Calicem quem dedisti
mihi Pater, non vis, ut bibam illum? non ego
mortem*

mortem aspicio, ut intentatam ab inimicis, sed ut imperatam à Patre meo, ac ita, ut optatissimam: ægrè fert impedimentum objici implendæ voluntatis Patris. Sic ego oblatos labores amplectar, & pro Dei munere ducam. 3. *An putas quia non possum rogare Patrem, & exhibebit mihi modò plusquam duodecim legiones Angelorum? quomodo ergo implebuntur Scriptura, quia sic oportet fieri? Possem quidem petere, & impetrare: sed nolo, quia volo, ut Patris voluntas fiat: ita hoc dicit, sicut in horto orans dixerat: Omnia tibi possibilia sunt: poterat absolute id fieri, ut transferretur calix, & legiones Angelorum in auxilium venissent; sed ex suppositione divini decreti, non poterat: quòd ita Christus servatum volebat, ut etiam si posset illud effringere, nequaquam vellet.*

Commendatur hinc efficacitas orationis, ad impetrandum auxilium à Deo, etiam multorum Angelorum. Unde Elisæus dicebat: *plures nobiscum sunt, quàm cum illis*: deinde conformatio cum divina voluntate: quæ debet esse in orante.

PUNCTUM V.

SAnat auriculam Malchi, volens reddere bonum pro malo, & non ferens propter se alicui damnum illatum, & ne exacerbati ministri læderent discipulos. Credibile Malcho redditum simul fuisse auditum fidei, & obedientiæ, quia

Malchus
conver-
sus hoc
miracu-
lo.

quia Christus solitus erat cum corporali sanitate conferre spiritualem, & miraculum in se patratum potuit ipsum permovere, tamen alios nihil moveit. O, sanetur in me auditus ad excipiendas inspirationes divinas! *audiam, quid loquatur in me Dominus.*

MEDITATIO XXV.

Comprehensio Christi.

PUNCTUM PRIMUM.

CHristus facit potestatem sui adversarijs. 1. Improperat, quod tanquam ad latronem capiendum venirent armati. Habet ille nomen prædatoris apud Isaiam: *velociter spolia detrahe, citò prædare*: sed prædas agit animarum, ex potestate diaboli in libertatem vindicando. Velim, ut sic deprædetur cor meum, & sibi illud asserat. 2. Exprobrat, quod, cum quotidie cum ipsis fuerit, docens in templo, non eum tenuerint: quasi pro doctrinæ labore rependant hanc mercedem: vel notat imbecillitatem, quod, cum in manibus eum habuerint, & pridem capere exoptaverint, non tamen sint auli: nempe, non fuisse eis à Deo concessum. 3. Nunc autem, *hæc est hora vestra & potestas tenebrarum*. Permitto me vobis, & ipsis dæmonibus, qui vos instigant ad me perdendum: virtute hujus concessionis potuerunt in Christum, quicquid ipsi fecerunt. Et sine exceptione se eis tradit, non sicut Job traditus

Isa. 8. 1.

2.
Ingratitudo Judæorum.

3.
Dat sui potestatem.

tus

tus est, excepta vita. Magna charitas & dignatio, quod etiam Dæmoni super suum corpus tradit potestatem, ut ego eripiar. O Domine! posside ita corpus meum & animam, totumque me, nec sit alteri potestas super me.

PUNCTUM II.

IRruunt in Dominum, tradunt, prosternunt, *Isa. 9. 3.*
 calcant, ligant, collo manibusque injecto *Christi*
 ne, & exultant sicut victores captæ præda. 1. *Per- virtutes.*
 pende humilitatem: qui sedet super Cherubim, 1.
 substernitur pedibus impiorum: quanto id
 majus, quam, quod in cœna ad pedes discipulo-
 rum accidens, eos lavit: huc pertinet illud
 Psalmi: *Miserere mei Deus, quoniam conculca- ps. 52. 2.*
 vit me homo, conculcaverunt me inimici mei. Fa-
 ciunt hoc ipsum peccatores omnes, qui *Filium Heb. 1.*
 Dei conculcant & sanguinem illius polluunt, te- 29.
 ste Paulo: Justi autem glorificant & portant
 Deum in corporibus suis. 2. *Patientiam admi- 2.*
 rabilem, nullo edito signo indignationis, aut *ps. 12.*
 querimoniam, & tamen circumdederunt te vitu- 13.
 li multi, tauri pingues obsederunt te, aperuerunt
 super te os suum, sicut leo rapiens & rugiens. Et
 poteras nutu omnes perdere. O discam ex te
 prienter injurias sustinere. 3. *Charitatem, qua 35*
 manus offert ligandas, cum melius quam Sam-
 son, filia distumpere funes, catenasque potu-
 isset. Non funes, sed charitas ipsius erga nos
 vinciebat manus, manus operatrices mirabili-
 um: & in-
 Tom. II. um est illud: *Funes peccatorum ps. 118.*

F

61.

circumplexi sunt me, ego autem legem tuam non sum oblitus : legem scilicet charitatis, qua iussisti, ut ponerem dilectam animam meam pro peccatoribus.

PUNCTUM III.

1. **I**nconstantia discipulorum. **T**unc discipuli omnes, relicto eo, fugerunt. Ex parte discipulorum æstimanda est eorum infirmitas, quos tot visa miracula, & credita de Christo mysteria, sermo ille postremus, & jactata ab ipsis promptitudo moriendi, & Eucharistici Sacramenti in hoc sumpti firmamentum, hæc totque alia nequiverunt à turpi desertione dilecti Magistri cohibere. sic pedes illi paulò autè loti tam eximio charitatis arque humilitatis exemplo turpi fuga fœdati sunt. Nec deseruerunt tantùm ; sed fide quoque nutarunt. Utinam non ego etiam sim amicus mensæ & prosperitatis : in arduis autem & tentationibus desertor Christi.
2. **D**olor Christi *Ps. 87. 9.* Ex parte Christi consideretur intimus sensus, quo tulit hanc sui gregis dispersionem, usurpans illud : *Longè fecisti nos meos à me, posuerunt me abominationem sibi, quasi abominabilem me devitarunt.*

MEDITATIO XXVI

Ducitur Christus ad Anno

PUNCTUM PRIMUM.

Ioan.
18. 13.

Adduxerunt eum ad Annam Pontifex anni illius
enim socer Caipha, q̄

illius. Quàm crudeliter trahitur, & impellitur! Christi
& quia properabant, & confertim Christum sudor &
cingebant, opus fuit aliquando impingere Do- defati-
minum, & cadere. Et erat alioqui à sudore gatio.
sanguineo debilitatus. & laxatis inde poris, de-
buit in hac agitatione iterum sudare, licet non
cruentè: in transitu etiam torrentis Cedron
impingebat in saxa, lædebátque sacratos pèdes
pro meorum culpis, qui veloces sunt ad malum.

O, dirige gressus meos in semitis tuis! In ipso *ps. 16. 5.*
etiam ingressu civitatis insolentiùs egisse mini-
stros, militésque credibile est, ipso tumultu cla-
moribùsque veluti triumphantes de præda.
Quàm iste ingressus ab illo diversus ante pau-
cos dies? confer illius obsequia, & acclama-
tiones cum vi & petulantia istius. Et inter
hæc, qua humilitate & patientia bonus Je-
sus sustinebat omnia, & qua offerebat Deo
charitate!

PUNCTUM II.

Pontifex Annas interrogat Jesum de disci-
pulis suis, & doctrina. Aderant legis Do-
ctores scientia sua inflati, qui irrisoriè Chri-
stum exceperunt, ut solent tales subsannantes,
quòd jam in potestate eum haberent. Absit à
me scientia inflans!

Interrogant Jesum, quid docuerit, & quales Christi
habeat discipulos, studio calumniandi. Audit examen.
patienter & mansuetè, is qui unus est Magister,
& Sapientia ipsa, stans constrictis manibus co-

ram arrogantibus legis Doctoribus. Aliter hîc,
quàm cùm annorum duodecim : *Stabat in me-
Luc. 2. dio Doctorum, audiens illos & interrogans, stu-
46. penibus omnibus super illius responsis: nunc au-
tem cavillantibus.*

PUNCTUM III.

*Ioan. 18. 20. Respon-
sio libe-
ra &
prudens.* **R**espondit Jesus de doctrina sua : *Ego palam
locutus sum mundo, ego semper docui in Sy-
nagoga, & in templo, quo omnes Judæi conveni-
unt, & in occulto locutus sum nihil. Ac si di-
cat, non clanculum docui, occultare volens, sed
ita palam, ut omnibus constare queat. Pergit :
quid me interrogas ? Interroga eos qui audierunt.
Impavidum & liberum responsum pro veritate
doctrinæ suæ: quod imitari oportet in profiten-
da veritate. Nascitur ea fiducia ex conscientia
bona, & indubitata notitia veritatis.*

Non respondet in particulari quidquam, sed
ipso generatim ad suosmet hostes ablegat: sanè
prudenter : quo factum ut omnes conticesce-
rent, à conscientia propria redarguti.

De discipulis tacuit, quod parùm sibi honoris
essent, cùm fugissent, nec pro sua modestia ar-
guere illos vellet. Et aderat Judas, qui etiam
dedecori sibi erat. Quare sentit omnino ani-
midolorem ; contuens seipsum planè
sine discipulis ullis.

MEDITATIO XXVII.

Alapam accipit, & amandatur ad
Caipham Pontificem.

PUNCTUM PRIMUM.

VNus assistens ministrorum dedit alapam *Je-* Alapæ
su, dicens, sic respondes Pontifici ! 1. Fuit crude-
litas.
crudelis alapam, quippe à furente, & assentante
domino suo. 2. Valde ignominiosa in tali con-
fessu, & ei homini, qui hactenus fuerat venera-
tioni omnibus, quam & infita vultui majestas
conciliabat. 3. Calumniosa pro justissimo ac
prudenterissimo responso. 4. inde etiam acerba,
quod aliorum plausu excepta, causamque præ-
buit ut alij in Christum talia auderent. O faci-
es decora, in quam desiderant Angeli prospice-
re ! en ut erubescis tum à plaga, tum ab in-
nato pudore ob maximam confusionem !

PUNCTUM II.

Respondit *Jesus* : si malè locutus sum testi- *Ioan. 18.*
monium perhibe de malo : si autem bene, *23.*
quid me cadis ? satisfacere voluit, ne videretur
injuria affecisse Pontificem. Respondit autem
mansuetè & modestè, absque ullo signo turba-
tionis? sic autem efficaciter, ut nihil replicarent ;
nec tamen ejus defensio locum invenit. Ut
ego non turber, quando mihi simile contin-
get, ut rationes, vel excusationes non recipi-
antur.

F 3

PUN-

PUNCTUM III.

Misit Annas Jesum ligatum ad Caiphane, ad quem, ut Pontificem, res propriè pertinebat. Ligatum misit, ut antea, vel etiam magis pro majori cautela: sed quò stringebatur arctius, eo charitas illius dilatabatur amplius, ad plura ferenda propter nos.

Ductus est, ut prius tumultuosè prodeuntibus etiam ex domibus spectatoribus, seque turbæ adjungentibus & colludentibus. Interea Jesus solita pace, & patientia ferebat omnia, & offerebat pro salute ipsorummet.

MEDITATIO XXVIII.

Triplex negatio Petri.

PUNCTUM PRIMUM.

Matt.
26. 58. **P**etrus sequebatur Jesum à longè, & ingressus cum alio discipulo atrium Pontificis, accedens ad alios ministros, calefaciebat se, quia frigus erat.

Lapsus
Petri
causæ.

Lapsus Petri hinc quasi progressus fuit. 1. sequebatur à longè: refrizerat, in anima ejus amor, unde notavit Evangelista, quia frigus erat.
2. ingressit se in occasionem, præfidens sibi.
3. Oblivioni tradidit prædictionem Christi. Cavebo diligenter ista. Ille alius discipulus (qui putatur Joannes) non negavit, præcipuè Deo protegente: sed & quod non ita præsume-

ter

ret de se, nec in occasionem se inferret, immiscens se ministris.

PUNCTUM II.

Prima negatio occasione ancillæ: nam ancilla ostiaria cum vidisset Petrum sedentem ad lumen, & eum fuisset intuita, dixit ad circumstantes, *Et hic cum illo erat*; & ad Petrum. *Nunquid Et tu ex discipulis es hominis istius?* Imo *tu cum Jesu Nazareno eras. At ille negavit dicens: Non sum: non novi illum, nescio quid dicas.*

Nota 1. quod per mulierem primò diabolus Petrum aggreditur, ut in Paradiso Adamum, est enim mulier audacior & mollior. 2. attende fragilitatem humanam. Ille filius columbæ, ille à Christo beatus pronuntiatus, tam levi flatu dejicitur! quid ego? 3. Timor ipse vel mortis, vel damni prostravit athletam. O, quoties me respectus à recto avertit, aut sensualitatis illecebra, quasi ancillæ vox. 4. proh, quanta Christo injuria irrogatur! Non sum, non novi, & quid sensit Magister bonus, dum sic à charo discipulo posthaberetur?

I.
A mulierem
re quan-
ta mala,
2.
3.
4.

PUNCTUM III.

Secunda & tertia negatio Petri: semel prostratus, foras egreditur, & Gallus primò cantavit, sed præ turbatione non advertit: post pusillum reversus ad ignem, secundò interpellatur: *Nunquid Et tu ex discipulis ejus es?* cer-

Petrus
ternegat
Christū,
tè &

tè & tu ex illis eras. *Iterum negat cum juramento, quia non novi hominem.* Tertiò adhuc, intervallo factò quasi horæ unius, qui astabant, dicebant Petro: *Verè tu ex illis es: & probabant, nam & Galilæus es, & nonne ego te vidi in horto? Tunc cepit detestari & anathematizare, & jurare, quia nescio hominem istum quem dicitis.* 1. adverte, ut alias super alias machinas diabolus adhibuit, ad deturbandum Petrum. Ita facit, quo fortiorem oppugnat, ut nisi in magna solidatus humilitate non subsistat. O Domine! *ne veniat mihi pes superbia, & manus peccatoris non moveat me.* 2. Vide quàm perniciosum sit, animadverso periculo, non declinare illud. Non vitavit Petrus post primam negationem, quod fuerat ei occasio, sed ad consortium malorum reversus est. Vide etiam uti ex malo in pejus dilabitur, à simplici negatione ad jusiurandum & perjurium, ab hoc ad execrationem. Diabolus extrema intendit, illud urgens, *exinanite, exinanite usque ad fundamentum.* 3. Ut Petrus post cœnam præsumens ter contestatus fuerat se non negaturum, potiùsque moriturum, ita in pœnam ter labi permittitur, ut suæ sit conscius imbecillitatis: à primo lapsu si se statim humiliasset, occurrisset secundo.

PUNCTUM IV.

Marc.
14. 72.

POEnitentia Petri, ubi tertiò negavit, statim gallus secundò cantavit, & recorda-

118

1.
Astus
dæmo-
nis.

Pf. 35. 2.

2.
Occasio
peccati
fugien-
da.

Pf. 136.
7.

3.
Trina
præsum-
ptio
causa
trinæ
nega-
tionis.

tus est Petrus verbi Jesu, quia priusquam gal- Petri cō-
lus cantet bis, ter me negabis. Et conversus Do- versio.
minus, respexit Petrum; & egressus foras, flevit
amarè.

1. Vide, ut Jesus, inter suas vexationes, non
 obliviscitur discipuli, quantumvis ingrati, sed Christi
 absentem respexit misericordiæ oculis. Respi- charitas.
 cet me & omnes peccatores, ut ad te conver-
 tantur. 2. lachrymæ Petri non jam ex timore, 2.
 sed ex amore fundebantur, dolentis toto corde, Petri la-
 quod tam bonum Magistrum & benefactorem chrymæ.
 sic ingratus offendisset. Et intelligebat probè
 illud: *Quia malum & amarum est reliquisse* Jer. 2. 19
Deum tuum: unde & amarè flebat: quæ ipsi
 lachrymæ juges fuerunt tota vita. 3. Observa 3.
 progressum conversionis. 1. *Recordatus est ver-* Progres-
bi Jesu: unde timorem, fiduciam, & amorem sus.
 concepit. 2. egressus est foras, impedimenta 1.
 relinquens, & occasiones. 2. Flevit ex vera 2.
 pœnitentia. Adde his, quod prima omnium 3.
 causa extitit, *quod conversus Jesus respexerit Pe-*
trum.

MEDITATIO XXIX.

Accusatur apud Caipham, & con-
demnatur.

PUNCTUM PRIMUM.

Considera 1. quàm fuerit perversa forma Judicij
 Judicij. Judices erant invidia & ambitio-
 ne perversitas.

Matt.
26 9.

ne depravati, & ipsimet querebant falsum testimonium contra Jesum. Accusatores & testes falsi & corrupti. Inter hos reus agebatur Filius Dei, ipsa innocentia : contra quem cum diligenter exquisivissent falsum testimonium, & multi falsi testes accessissent, non tamen invenerunt quod arguerent : juxta illud, quod

Joan. 14.
30.

ipse dixerat : *Venit princeps mundi hujus, & in me non habet quicquam.* 2. Diluit Dominus

2.
Silentiū
Christi.

accusationes silentio, ut ægrè ferret Caiphas surgensque diceret : *Nihil respondes ad ea,*

Ps. 37.

que isti adversum te testificantur : Jesus autem

13.

tacebat : sicut prædictum : qui inquirebant mala mihi, locuti sunt vanitates, ego autem tanquam surdus non audiebam, & sicut mutus non aperiens os suum. Valet ad exemplum, ut Deo

Vincit
qui ta-
cer.

remittamus defensionem, præsertim in manifesta veritate : & vincitur ita gloriosius, quando nihil respondendo diluitur calumnia : nam solet in talibus captari ex responso occasio calumniandi aliquid, ut hîc statim factum.

PUNCTUM II.

ADjuratio Caiphas. Cum accusationes non procederent, instituit Caiphas quaestionem. *Adjuro te per Deum vivum, ut dicas nobis, si tu es Christus, Filius Dei benedicti.* 1. ob-

1.

serva reverentiam, quam Dei nomini Christus detulit, ut contra propositum suum, per illud

2.

adjuratus responderit. 2. respondit autem, fa-

ren-

tendo se esse : *Tu dixisti* : ac ne moveat vos Christi
mea hic præsens conditio, quam à Filio Dei a- de se
lienam ducitis, & ideò nihil minùs vobis persua- confes-
detis, quàm me esse talem, *dico vobis* : *amodò vi-* fiò.
debitis Filium hominis sedentem à dextris vir-
tutis Dei, & venientem in nubibus cæli. 3. amo- 3.
dò, inquit, id est, postmodum : nam apud De- ps. 89. 40
um *mille anni, sicut dies hesternæ quæ præterijt.*
Ita solabimur nos ipsos in adversis, quia post-
modum erit finis, & custodiemus nos in pro-
speris metu imminentis judicij.

PUNCTUM III.

Sententia lata in Christum à concilio. *Tunc* Caiphæ
Princeps Sacerdotum scidit vestimenta sua hypo-
(ritus erat detestantis blasphemiam in Deum) crisis.
dicens, blasphemavit. Pronuntiat eum blasphemum : probat autem ex facti evidentia : *quid adhuc egemus testibus? ecce nunc audistis blasphemiam.* Rogat ergo sententias : *quid vobis videtur : at illi respondentes dixerunt : Reus est mortis.* Si bone Jesu! pro blasphemo haberis, Christi
& condemnaris : & quæ major blasphemia esse humili-
potest, quàm hæc istorum in te? tatis. Quid ibi sensit Christus, detestabatur injustissimam sententiam, & sacrilegorum hominum impietatem : nam se esse Christum per omne prædicationis suæ tempus sufficienter comprobaverat : suscepit tamen libenter, & pro salute omnium acceptavit istam contumeliam.

ME-

MEDITATIO XXX.

*Illuditur, & exagitur apud
Caipham.*

PUNCTUM PRIMUM.

Matt.
26. 66.

1.
Contu-
melia
expuitio
in faci-
em.

Ps. 74. 4.

Deut.
25. 9.

Num.
12. 20.

Ubi blasphemus & reus mortis proclamatus est à concilio, *tunc expuerunt in faciem ejus, & colaphis eum ceciderunt: alij autem palmas in faciem ejus dederunt, dicentes: propheta nobis Christe, quis est qui te percussit? Quinque insignes contumeliæ Christo factæ: i. quod ab illis consputus est is, qui sputo suo dederat lumen cæcis, mutis vocem, surdis auditum: ea facies, quam Angeli venerantur, justi desiderant; ostende faciem tuam, & salvi erimus. Et consputus est à vilissimis & improbissimis hominibus per summam contumeliam, ita ut oppleteretur totus. Porro Agnus mansuetus faciem suam non avertēbat ab increpantibus & conspuentibus: sed singulari modestia, & vultus serenitate excipiebat omnia. Fuit usitata Judæis contumelia: quin ex lege *spuebatur in faciem illius, qui non vellet suscitare nomen & familiam fratris defuncti absque liberis.* Et de sorore Moysis, quod murmurasset, scribitur: *spuisti in faciem ejus, & illa apparuit candens lepra, quasi nix.* Poteras, Domine, in illos spuere, ut efficerentur leprosi: at maluisti ipse fieri, ut nos à peccati lepra mundares, sicut leprosus & per-*

cus-

Illud. & exagit. apud. Caipham. 91

cussus à Deo. Nec jus fuit spuendi in te, quasi nolles suscitare semen fratris; venisti enim reparaturus genus Adæ. Sed, an non spuunt in faciem tuam passim peccatores? an non peccata sunt tibi detestabiliora?

II. Quod faciem ejus velarunt, aliter quàm Moyses suam: is enim, ut audire illum possent Filij Israël loquentem; isti autem, ut illudant Christo protervius. Et quanto, quam Moysis, facies Christi lucentior: *qui est splendor Patris aterni, & figura substantie illius*: & quali putas operimento velarunt? vili haud dubiè, & fœdo. Velant Dei faciem, qui, ut liberiùs peccent, sibi persuadent illud: *nubes latibulum ejus, nec nostra considerat*. Sed hoc non est velare oculos Dei, qui ubique contemplatur bonos & malos. sed est seipos cœcos facere, dum ita æstimant. Velabo ego faciem Dei sicut Seraphim, submissè profitens, *habitare eum lucem inaccessibilem*.

II.
Velatio
faciei
Christi.

Hebr.

1. 3.

Job. 22.

14.

Prov.

15. 3.

1. Tim.

6. 16.

III.

Percus-
sio Chri-
sti & a-
lapæ.

Luc. 6.

29.

Joan.

18. 23.

Thren.

3. 50.

III. Quod colaphis & alapis eum ceciderunt, & palmas in faciem ejus dederunt: pugnis contuderunt caput, os, cervices, dorsum: ut livore, & tumore deformaretur: palmis autem, hoc est plana manu, sacras genas percusserunt, quod est etiam dedecorosius. Ipse autem implens consilium suum, *percutienti dexteram præbebat & sinistram*. Nec jam dicebat: *cur me cedis?* sed cæde, cupiens saturari opprobrijs. Porro cæde- batur à multis, & certatim, impetùque maxi- mo,

mo,

mo, quod, quasi ex zelo, contra blasphemum agerent: atque, ut gratificarentur suis dominis, quisque volebat eminere.

Pugno cædunt Christum, qui contracta manu per avaritiam de suo non juvant Christi pauperes, aut etiam affligunt: palma autem, qui effundunt omnia, ut ambitioni, voluptati, & vitijs serviant.

IV. Quod barbam & capillos evulserint: quod, etsi Evangelistæ non exprimunt, significat tamen Isaias: *dedi genas meas vellentibus.* Barba Aaron unguento defluente ex capite delibuta est: & tua, sacerdos magne, discerpitur! Samsen Nazaræus, Deoque consecratus, amore Dalilæ capillos perdidit: tu meliore amore impulsus sinis te ignominiosè decalvari?

V. Quod verbis insultaverint, & prosciderint Christum: *Prophetiza nobis Christe, quis est qui te percussit?* irrisoriè, Christum appellant, & signum petunt, quo se probet Christum, prodendo percussorem. At prodidit antea sæpè internas etiam cogitationes nostras.

Et alia multa blasphemantes dicebant in eum; quot & qualia furor infernalis minima in strabat. Ibi vetera in eum convitia renovata sunt, cum Samaritanum, dæmoniacum, voracem, potatorem, amicum peccatorum, violatorem Sabhati, seductorem, blasphemum vocitabant. Ut verum esset, quod in persona

Christi Job dixit: *aperuerunt super me ora sua, & exprobrantes percusserunt maxillam meam:*

satiari

satiati sunt pœnis meis. Et hæc omnia enarrant Evangelistæ tanquam ad ipsius Christi gloriam spectantia: nam verè in gloriam verterunt. Ita & nobis continget, si in hac vita socij fuerimus Christi passionum.

PUNCTUM II.

Quid nocte reliqua passus sit? Nam recedentibus ad quietem primoribus, mansit Christus arctissimè vinctus, & custoditus à ministris Pontificis & militibus, qui vices mutantes absque cessatione ulla Christum exagitarunt usque manè. Ille interea pernoctans erat in oratione Dei, palantes suos discipulos Patri commendans, & nostram omnium causam.

Tota noctæ vinctus illudicatus.

PUNCTUM III.

Quod Joannes (ut credi potest) nuntiaverit B. Mariæ, quomodo ageretur cum Filio, & doloris gladius pertransiverit animam ejus. Magna est sicut mare contritio tua, quis medebitur tui? illa tamen ad orationem confugiens, orabat, ut Filius: si possibile est: veruntamen fiat voluntas tua. Et credendum, fuisse illam divinitus confortatam, confirmasseque socias Magdalenam, & alias. Dein legendis Prophetis, quæ de Christo erant, dedisse se: quartum consideratione plorans ploravit in nocte, & lachrymæ ejus in maxillis ejus, nec erat qui consolaretur eam ex omnibus charis ejus.

B. Virginis compassio. Thren. 2. 13. Thren. 1. 20

ME-

MEDITATIO XXXI.

Trahitur ad Pilatum. Iudas desperat.

PUNCTUM PRIMUM.

Fraudu-
lenter
interro-
gant
Christū.

Iterum manè sistitur in concilio Caiphæ. Expetiverat Christus illud manè, illam diem, qua completeret opus Redemptionis nostræ: Judæi autem, ut explerent cupiditatem, suamque crudelitatem exsaturarent. Iterum quærunt: *si tu es Christus dic nobis*: fraudulenter: ut, si negaret, sibi esset contrarius: si confirmaret, damnaretur: alioqui ea interrogatio, veritatis indagandæ studio, non fuisset improbanda.

Detexit Christus malignitatem respondendo sic: *si dixero, non credetis mihi: si interrogavero, non respondebitis mihi: neque dimittetis.* Hoc tamen vobis affirmo: *ex hoc erit Filius hominis sedens à dextris virtutis Dei.*

Sed voluerunt expressam confessionem elicere: unde ajunt: *Tu ergo es Filius Dei? qui ait, Vos dicitis quia ego sum.* At ego alia mente quæram ex illo: *Tu ergo es Filius Dei, qui sic tractaris, qui ab impijs judicaris?*

Itaque concluderunt: *quid adhuc desideramus testimonium? ipsi enim audivimus.*

PUNCTUM II.

Trahi-
tur ad
Pilatum

DEducitur ad præsidem Pilatum: videlicet, tradunt eum iudicio seculari, ut atrocius punia-

puniatur: disposuit autem id Deus, ut, qui pro Judæis & gentibus moriebatur, ab utrisque pateretur.

Ducebatur, uti alias, cum tumultu, & pro-
peranter: sed jam tantò ignominiosius, quòd
clara luce, & maximo concursu hominum, qui
tunc ob Pascha aderant plurimi, comitantibus
ipsis sacerdotibus & senioribus, quorum aut ho-
ritate vulgus movebatur, ut insultarent liberiùs
Christo, tanquam insigni malefactori, qui in
tanto festo, sacerdotibus agentibus, ad tribu-
nal raperetur.

PUNCTUM III.

Designatio Judæ. 1. tunc videns Judas, quòd
Jesus damnatus esset in concilio Judæo-
rum, pœnitentia ductus, retulit triginta argen-
teos Principibus sacerdotum & seniorum, di-
cens: *Peccavi tradens sanguinem justum.* Ita *Ezech.*
fit, excæcat Diabolus hominem, ut peccet: ubi *18. 23.*
fecit, ponit ob oculos, ut desperet. Ita & Cain
dicens: *major est iniquitas mea, quàm ut veniam*
merear. Sed ego non sic, mi Deus, sciens, quia
voluntatis tuæ non est mors impij, sed ut conver-
tatur à vijs suis. 2. pœnitentia Judæ constitit
suis partibus. Doluit, confessus est peccatum,
restituit sacrilegum pretium; sed defuit spes di-
vinæ misericordiæ. Nec videretur ritè confes-
sus, ut David. cum dixit: *Peccavi Domino: un-*
de statim audivit: Dominus transtulit peccatum
tuum. 3. Responso sacerdotum: *quid ad nos?*

Excæca-
tio Judæ.

18. 23.

2.
Imperfe-
cta pœ-
nitentia.

2. Reg.

12. 13.

3.

Dura re- *tu videris.* Sic obstinati erant, & profligata
 sponso : conscientia. Dura responsio Judam in despera-
 quid ad tionem impulit : unde, *projectis argenteis, in*
 nos? *templo abiens laqueo se suspendit, & crepuit me-*
 Matt. *dus, & diffusa sunt viscera eius;* quippe expertia
 27. 5. misericordiae erga Magistrum. Excipiendus in-
 Act. 18. firmus in spiritu lenitatis : quomodo excepisset
 Christus, si ad ipsum confugisset, uti filium
 prodigum. Quò te, Juda ! tua cupiditas præci-
 pitavit ? illa ipsa pecunia, pro qua prodideras
 Magistrum, possessa excruciat animam tu-
 am, ut potius abjicienda tibi fuisset : sic ex-
 pleta cupiditas est ipsa tortor peccantis.

PUNCTUM IV.

Quid de pretio factum? *Sacerdotes dixerunt,*
non licet eos mittere in carbonam (arcam
 templi) *quia pretium sanguinis est.* valdè vide-
 licet Religiosi ! sed Deus ita significavit, pre-
 tium sui sanguinis non fore usui sacerdotibus
 illius templi, & sequacibus eorum impietatis.

Hebr. 13. *Emerunt autem ex illo agrum in sepulturam pe-*
 14. *regrinorum :* in signum, quòd æterna requies
 pretio Christi paratur peregrinis, qui non ha-
 bent hìc civitatem permanentem, sed futuram
 inquirunt.

Notari etiam potest Christi amor peculiaris
 erga pauperes, in quorum voluit utilitatem ce-
 dere pretium sui sanguinis.

ME-

MEDITATIO XXXII.

Accusatur apud Pilatum.

PUNCTUM PRIMUM.

PRæsentatur Christus Pilato, & acerbè ab il- *Matt. 27.*
 lo excipitur, quòd valdè scelestum esse o- *27.*
 porteret, qui tali die, & tanto primorum, ple- *Acerbè*
 bitque concursu sisteretur tribunali: ait ergo: *excipi-*
tur à Pi-
lato
Christus.
 Quam accusationem affertis adversus hominem
 hunc? sic tu traduceris, bone Jesu, sic con-
 temptui haberis.

Respondent superbè: *si non esset hic male-* *Superbia*
factor, non tibi tradidissimus eum. Sufficere *accusa-*
 volunt, quòd ut reum tradant, absque alia *torum.*
 criminis discussione. Malefactor diceris Chri-
 ste, qui bene omnibus facis, & fers humili-
 ter. Feram & ego cùm reddetur malum pro
 bono.

PUNCTUM II.

Pilatus remittit eis iudicium, sed recusant: *Accusa-*
 proferunt autem tres calumnias accusato- *tiones*
 res. Recusant dicentes, *nobis non licet occidere* *calu-*
quenquam: lapidare poterant, sed volebant *mniaosa.*
 atrocius mutilari. Accusationes fuerunt. *1.* *hunc*
invenimus subvertentem gentem nostram: si sub-
 vertere est ad pœnitentiam atque ad omnem
 virtutem inducere. Quin de Scribis, & Phari-
 sæis dicebat suis: *quæcunque dixerint vobis ser-* *Matt.*
vate & facite: adeò non subvertebat. *2.* *& pro-* *23. 2.*
hiben- *2.*

G 2

hiben-

hibentem tributa dari Cæsari : qui contra ius-
 ferat : *Reddite quæ sunt Cæsaris Cæsari, & ip-
 se tributum solvit cum Petro. 3. & dicentem se
 Christum Regem esse: imo cum vellent Regem
 facere; fugit. Erat autem Rex, quia Christus,
 sed non terrenus. Potuit innocens Dominus fa-
 cile diluere : sed tacuit. Pilatus de postrema
 accusatione ipsum interrogavit : Tu es Rex Iu-
 daeorum ?*

Respon- 1. Respondet : *Regnum meum non est de hoc
 sio Chri- mundo, quale habet Cæsar, ac proinde, non est,
 sti. quod sibi à me timeat. Confirmat autem, quia,
 1. si esset ex hoc mundo, haberet utique ministros,
 qui ipsum tuerentur : atque constat ipsum age-
 re vitam humilem, & pauperem sine ministerio
 & satellitio. 2. Colligit Pilatus : Ergo Rex es tu ?
 quomocumque tandem : cui Christus : Tu di-
 cis, quia Rex sum ego : nec abnuo, sed non talis.
 Mi Jesu ! debebatur tibi, ut Rex esses super om-
 nes Reges, etiam temporaliter : at tu prætu-
 listi humilitatem, quam ego imitarer. 3. Chri-
 stus ad amovendam omnem suspicionem ex-
 ponit institutum suum ; *Ego in hoc natus sum,
 & ad hoc veni in mundum, ut testimonium per-
 hibeam veritati. Id egit docendo, & miracu-
 lis astruendo, necnon exemplis demonstrando.
 Veritas ejus fuit absque admixtione ullius fal-
 sitatis : testificatus est usque ad mortem : nec in
 eo suam gloriam, sed Patris quæsit. 4. Con-
 cludit Dominus : *omnis qui est ex veritate, au-
 dit vocem meam, id est, recipit veritatem, cre-
 den-***

4.
 1. Ioan.
 5. 6.

dendo & agendo quod doceo. Ex veritate esse, idem est, ac ex Deo esse, seu Filium Dei & veritatis. *Deus enim veritas est*: talis audit vocem veritatis, & exequitur. 5. Quærit Pilatus: *quid sit veritas*: sed responsum non expectat. Quæram ego ex te, Domine: *Ego, inquit, sum via, veritas, & vita, & quoniam modo? quia hæc est vita æterna, ut cognoscant te solum Deum, & quem misisti Jesum Christum.* Hæc est via, & non alia ad salutem: hæc veritas prima, & fundamentum aliarum omnium, hæc vita æterna. Nam quod modò per fidem, postea revelata facie contemplabimur. Hujus summæ veritatis capax non extitit Pilatus.

PUNCTUM III.

Pilatus pronunciat Christum innocentem. *Nihil invenio causæ in hoc homine*: nam amota tam prudenter suspitione affectati regni, reliqua diluebantur.

Nihilominus instabant Sacerdotes accusantes eum in multis, quæ Jesus silentio diluebat, *ita ut miraretur Præses vehementer, quod in summo periculo pro se non loqueretur, quando id etiam iudex expetebat, volens ipsum liberare. Posui ori meo custodiam, cum confisteret peccator adversum me.* Quanta mansuetudo & patientia! quis contemptus mortis! *Pone, Domine? custodiam ori meo: Discam filere, quæ est summa sapientia. Aurum tuum & argentum tuum confusa, & verbis tuis facito stateram, & fra-*

Silentium
Christi,

Pf. 38. 2.

Pf. 140.

3.
Eccl. 22.

nos ori tuo rectos, & attende ne labaris lingua.
Aurum & argentum sunt virtutes tum affectûs,
tum intellectûs : hæ omnes sunt necessariae ad
rectè loquendum : *Si quis in verbo, non offen-*
dit is perfectus est vir, omni virtute ornatus.

Iac. 3 2.

MEDITATIO XXXIII.

Mittitur ad Herodem, à quo illusus re-
mittitur ad Pilatum.

PUNCTUM PRIMUM.

VRgentibus Pharisæis quòd commovisset u-
niversam Judæam, incipiens à Galilæa: in-
deque intelligens Pilatus, quòd Galilæus esset, &
de Herodis potestate, remisit Christum ad He-
rodem, qui & ipse tunc erat Ierosolymis. En,
quomodo labores, & peregrinationes Christi,
qui bene faciendo & sanando omnes oppressos à
diabolo, pertransierat Galilæam & Judæam, pro
feditiosissimo mortalium habetur. Et ecce, jam
tertiò per plateas Jerusalem rapitur ad tribuna-
lia, & tunc quidem ad Regis incestuosi, qui fra-
tris viventis uxorem dixerat, & beatum Joan-
nem Baptistam decollaverat.

Luc. 23.
25.Mat. 10.
37.Marc. 6.
17. 27.

PUNCTUM II.

EXcipitur Christus ab Herode humaniter,
spe videndi aliquod miraculum ab eo fieri:
sed Christus detestatus est illius scelera : nec
curiositati servire voluit, & optatam sibi mor-
tem

tem noluit impedire. Imò tacuit nihil respondens, quamvis starent sacerdotes & scriba constanter accusantes eum.

PUNCTUM III.

Spernit Christum Herodes cum exercitu suo, & illuse inducitur veste alba, & remisit ad Pilatum, & facti sunt amici. 1. Quod non responderet quidquam, habitus est pro stolido, quodque ex stultitia faceret se Regem, quare illusus est veste alba, quæ Cæsares utebantur. Exagitatatus etiam est dieterijs & pulsatus. Et erat is æterna sapientia: sic medebatur meæ superbix. Contingat mihi pro Christo ornari iisdem insignibus. 2. Qua irrisione per vias est reductus! Deridetur *Justi simplicitas*. *Lampæ* contempta apud cogitationes divitum, parata ad tempus statutum. 3. Aucta & renovata confusio apud Pilatum, cum in ea veste comparuit, ministris quoque illius fabulam promoventibus. Ego autem affecto videri sapiens: *si quis inter vos videtur sapiens esse in hoc seculo stultus fiat, ut sit sapiens: sapientia enim hujus mundi, stultitia est apud Deum*. 4. Alba vestis innocentiam Christi designat, cui à mundo illuditur. Optem illam consequi, licet foris humilier & vexer, sicut Sponsa, quæ ait: *Nigra sum, sed formosa*: gloria ejus abintus, foris autem obscura & afflicta. 5. Facti sunt amici per hanc Christi vexationem: scilicet ejus passio unire debebat utrumque populum in unam Ecclesi-

Luc. 23

11.

1.

2.

1ob. 12. 5.

3.

1. Cor. 3.

18.

4.

Cant. 13.

5.

am, Judæos, & Gentiles. Nota etiam, quomodo valet ad conciliandos animos deferre alteri: nam eò quòd remisit quasi subditum ad Herodem, conciliati sunt: sed & in illis verificatur: *Astiterunt Reges terra & Principes, convenerunt in unum adversus Dominum; & adversus Christum ejus; sed Qui habitat in caelis, irridebit eos.*

Ps. 2. 2.

MEDITATIO XXXIV.

Christus Barrabæ postponitur.

PUNCTUM PRIMUM.

CUm propter solennitatem Paschatis soleret populo donari unus ex vincētis ob aliquod maleficium, excogitavit Pilatus hac ratione se posse liberare Christum quem innocentem judicabat: quod ut certius obtineret, elegit perditissimum latronem, homicidij, & seditionis reum, quem cum Christo proponeret; fore evidens ut potius Christum, quam tam sceleratum hominem populus liberari peteret. Sed imprimis hæc ipsa comparatio Christi & latronis, ad insignem Christi ignominiam cedebat. Deinde, cum populus proclivis esset ad id quod erat rationabilius, princeps Sacerdotum & seniores persuaserunt populis, ut peterent *Barrabam*: *Jesum verò perderent*, videlicet calumniosè contendendo, quod peior, & perniciosior esset ipso latrone: Quod intuens Christus dole-

Compo-
nitur cū
Barrabæ.

Barrabæ
postpo-
nitur à
Sacerdo-
tibus.

dolebat sic decipi populum simplicem. Tandem detestabilissimum est, quod cum latro tot haberet patronos, Christus neminem. Qui proinde dicere Patri æterno potuit. *Tibi derelictus Ps. 9.14. est pauper, orphano tu eris adiutor.*

PUNCTUM II.

A Cclamatio populi pro latrone: *Tolle hunc, & dimitte nobis Barrabam.* Si proponi simul maximus fuit contemptus, quantus erit, fuisse ei prælatum facinorosum? Vere Jesu bone, dixeris: *Ego sum vermis & non homo, opprobrium hominum & abjectio plebis.* Ps. 21.

Populus perit Barrabam.

En qualia sunt hominum judicia: & quis velit ab eis pendere, sive laudent, sive vituperent? bene est, quod ab eis non pendet bonum nostrum, & salus: quare spernam illa, in utramvis partem sint, illud unum curans, qualis sim apud Deum.

Judicij perverfitas.

Huic perverso judicio simile est, quod peccator facit, cum præfert creaturam Deo in quovis lethali peccato: nam in tentatione ei proponitur, utrum malit: ac ratio quidem suggerit pro Deo; sed mali instigatores, Diabolus & caro evincunt, ut præligat brevem gustum infinito bono, cum ipse est alioqui infinitis obstructus debitis.

Peccator Deo præfert Barrabam.

PUNCTUM III.

Pilati responsio: *Quid igitur faciam de Jesu?* Obstupuit Pilatus, quod optassent latronem, posthabito homine innocente. Malè autem in-

Pilatus pusillanimis.

G 5

terro-

terrogat ipsos; sed debuit pro officio Christum innocentem absolvere, quod non est ausus homo pusillanimis: Quid autem Judæi respondent? *dicunt omnes: crucifige, crucifige.* Ræbie acti ingeminant, & poscunt mortis genus crudelissimum. Peccata idem clamant, ipsa te crucifigunt: sed bene est, quod ipsamet crucifigantur tecum, sicut dicit Apostolus tuus, *quia vetus homo noster simul crucifixus est, ut destruat* Heb. 6. 6. *tur corpus peccati.* O destruat in me, ne ultra serviam peccato, rursus crucifigens mihi met ipsum Filium Dei!

Peccata
clamant
crucifige
Rom. 6.
6.

Heb. 6. 6.

MEDITATIO XXXV.

Christus flagellatur.

PUNCTUM PRIMUM.

Flagel-
latio
Christi.
Luc. 3.
16. 22.

Platus addixit Christum flagellationi, quamvis innocentem agnosceret: ut sic satisfaceret furori Judæorum, eumque à morte liberaret: nam ait: *Nullam causam mortis invenio in eo: corripiam ergo illum, & emendatum dimittam.* Quod si id non succederet, flagellatio illa esset pro ea, quæ ex more Romanorum infligebatur crucifigendis: quamvis sunt, qui colligant, secundò fuisse flagellatum, cum damnatus jam esse mortis.

Iniqua hæc fuit sententia, cum sciret esse innocentem; ignominiosa, quòd supplicium servorum; crudelis, eò magis, quòd credibile est
Pila-

Pilatum jussisse ita Christum tractari, ut miseratione illius immania corda Judæorum flecterentur. Acceptavit Jesus patienter, nihil pro se allegans, aitque: *Ego autem in flagella paratus sum; & qua non rapui, exsolvebam.* Ps. 27.
28.
Ps. 68. 5.

PUNCTUM II.

Christus nudatur ad flagella, & ut aliqui vestibus putant, brachijs in altum porrectis, ligatur ad columnam: quanta illa confusio! ut mihi stolam gloriæ promereatur, qua ipsa ego me spontè expoliavi sæpè, & quam abjeci, sine pudore.

PUNCTUM III.

Flagellatur crudeliter: id æstimandum. 1. 1.
 ab instrumentis quæ feruntur fuisse triplicia, virgæ spinosæ, nervi durati, & catenæ ferreæ.
 2. à complexionem corporis delicata: & ex priorore sudore sanguineo, totiusque noctis exagitatione, valdè afflictis viribus. 2.
3.
 3. ab immanitate tortorum, urgente etiam jussione præsidis, & diaboli suggestionem, quo ad impatientiam induceretur, & succedentibus sibi percussoribus.
 4. à multitudine plagarum quæ fuerunt innumeræ haud servata lege Moysis, quæ infra quadraginta esse jubebar. 4.
Deut. 25. 3.

Itaque à planta pedis usque ad verticem non erat in eo sanitas, non species, neque decor: vidimus eum, & non erat aspectus, & nos putabamus

miss

o. 53. 2. *mus eum quasi leprosum & percussum à Deo, &*
 Patien- *humiliatum* : excipiebat autem ictus summa
 tiaChri- *patientia & absque ullo turbati animi signo,*
 sti summa. *adeò ut quidam ethnicus scriptor de eo sic lo-*
 curus fuerit ; ò virum infractum animo, qui nec
 1. Pet. 2. *precem, nec lachrymam fudit ! & Sanctus Pe-*
 23. *trus qui cum pateretur, non comminabatur. Et*
ego corpori meo indulgebo?

MEDITATIO XXXVI.

Christus coronatur spinis.

PUNCTUM PRIMUM.

Coro- **Q**uòd milites novum excogitaverint inven-
 natio **Q**um probrosè & crudeliter excrucianti
 Christi. **Q** Christum. Non erat amorì ejus fatis commu-
 nia pati : Sed studium quo mortales excogitant
 semper alios modos indulgendi cupiditatibus
 suis, debuit extraordinarijs Christi supplicijs co-
 argui, & reprimi. Ad hæc milites illi, qui
 Christum flagellarant, ad spectaculum convo-
 cant reliquam cohortem, ut ludibrium fiat in-
 signius.

PUNCTUM II.

Nudatus **E**Xuunt proprijs vestibus, & induunt clamy-
 denno. **E**dem coccineam. Iterum igitur nudatus ex-
 hibetur in tanta militum corona, & quia plagis
 adhæserat tunica interior, revulsa est cum in-
 genti dolore, præsertim cum violentè detra-
 here-

heretur. Injiciunt Christo vestem purpuream, Purpura
 uti regiam, ut quod honori summo alijs esse so- induitur
 let, id ipsum Christo esset despectui. En, ut spon-
 sus tuus, ô anima, candidus est & rubicundus,
 ab Herode, prius alba, nunc à Pilato rubicunda
 veste circumdatus. Peccata nostra sunt hæc
 purpura Christi humeris imposita.

PUNCTUM III.

P Lectentes coronam de spinis, imposuerunt su- Impres-
 per caput ejus : Coronari solebant reges tri- sio coro-
 umphantes, dij. Illuditur ergo Christo ut va- næ.
 no Regi, qui paulo antè more triumphantis in-
 traverat Ierosolymam, & qui se filium Dei face-
 ret. Egredere anima, & vide Regem Salomo- Cant. 3.
 nem in diademate, quo coronavit eum mater sua II.
 synagoga, ex qua est secundùm carnem. Sic-
 cine tamen ille, gloria & honore coronatus ? Nec Ps. 83. 6.
 ad contumeliam tantùm coronatur sic, sed et-
 iam ad immanem cruciatum, spinis fodicanti-
 bus sacrum caput, & cruoris rivos elicienti-
 bus, qui largiter fluentes, venerandum vultum,
 os, oculos oppleverunt. Apage superbia,
 apage voluptas, dum ita Rex meus luditur, &
 configitur spinis.

PUNCTUM IV.

A Rundinem in manus dederunt pro sceptro, Arundi-
 notantes ejus regnum esse inane & ludi- nis ge-
 crum. Accipit tenetque fortiter irrisionis infi- stamen,
 gne. Terreni Reges ex auro solido conficiunt
 scepra

sceptra, cum contra illorum regnum sit inane & fluxum, tanquam baculus arundineus, qui frangitur, si innitatur, & manum perforat. Addunt ad insignia regia ludicram adorationem: nam genu flexo ante eum, illudebant ei dicentes: *Ave Rex Judaeorum*. Per lusum vos adoratis: at Angeli seriò; salutatis irrifornè, quem laudant Angeli atque Archangeli. Salutavit & Judas Christum, sed corde ficto, cum mortem ei moliretur, quem salutabat: isti autem palam irrident salutando. Sic inter peccatores sunt alij simulati, alij aperti. Adorant uno genu, ut plerique mortalium, ex parte tantum Deo servientes, non toto corde, mente, & viribus.

Illusoria
adoratio

PUNCTUM V.

Percussio
alapa.

Quem ut Regem irriferant, tanquam vile mancipium atrociter tractant: nam accipiunt arundinem, & percutiunt caput ejus, & alapas dant, & expuunt in eum. Similia in domo Caiphæ perpeffus fuerat: omnia injuriosissima. Sed quod arundine tundeatur caput, etiam fuit acerbissimum, sentibus coronæ sic altius infixis, & foeda flegmatum colluvies horrorem & nauseam creabat. Ferebat autem omnia humiliter, & patienter, nemine ex tot circumstantibus compatiante, sed omnibus exspectaculo miserabili voluptatem capientibus, risumque captantibus.

ME-

MEDITATIO XXXVII.

*Producitur ad populum corona-
tus Rex.*

PUNCTUM PRIMUM.

Producitur ad populum. Sic fuerat defor-
matus, ut putaret Pilatus mitigari illius aspe-
ctu posse rabiem Judæorum: quare ex editio-
re loco eum ostentat. *Exiit ergo Jesus portans 10. 19. 5.
spineam coronam, & purpureum vestimentum.*

Qualis confusio sic inimicis ostentari! qua id
demissione tulit mitis Jesus! O quàm alius in
monte Thabor apparuisti!

Ait ergo illis: *Ecce homo*, qui sic est defor-
matus, ut figuram hominis non habeat, & est *Ecce ho-*
tamen homo, & homo ille, quem vos ambitus *mo*
accusastis: O speciose præ filiis hominum! ubi *Varia*
species, ubi decor? O velim sic exterius defor- *confide-*
mari, ut reformer interius! *ratio hu-*
jus dicti.

Deinde cogitabo quòd Pater æternus per Pi-
latum sic nobis exhibeat Filium suum, dicatque:
Ecce homo. Homo quidem, sed & Deus, &
Angelorum Dominus, & Redemptor tuus, qui
huc se abjecit propter te. Vicissim quæram:
An ipse est, cui vicissim testimonium in monte
dedisti, quòd sit Filius tuus? ubi ergo nubes lu-
cida? ubi testes Moyses, & Elias? ubi reliqua?
*Protector noster aspice, Deus, & respice in faci- 10. 38.
em Christi tui.*

PUN-

PUNCTUM II.

Crudeli-
tas Ju-
dæorū. **J**udæi adeò non moti sunt illa Christi specie,
ut exarserint magis Pontifices, & ministri
clamantes : *Crucifige, Crucifige eum.* Perge,
comple quod cœpisti. Quid ibi sensit Christus,
visâ pertinaciâ ingrati populi, in quem tot con-
tulerat beneficia, & quòd idcirco deserendi es-
sent à Deo ? Tu contrâ, acue studium, &
fervorem placendi ipsi, in quandam pro eâ in-
juriâ compensationem. Pilatus ipse commo-
tus tantâ pertinaciâ, à se removet judicium, di-
cens : *Accipite eum vos & crucifigite.* *Ego e-
nim non invenio in eo causam.*

Responderunt Judæi : *Nos legem habemus,
& secundum legem nostram debet mori, quia
Filium Dei se fecit.* Et prætextu legis accusa-
Phil. 2.6 tur blasphemix, & reus mortis agitur, *qui non
rapinam arbitratus est esse se æqualem Deo* : sic fi-
lij sæculi, alioqui divinæ legis contemptores,
prætexere zelum legis solent, quando ad suas
cupiditates abuti illa volunt.

PUNCTUM III.

Pilati
superbia **E**X accusatione Judæorum, quòd Filium Dei
se faceret, timere cœpit Pilatus tanto ma-
gis ; nam mores Christi, & insita majestas suf-
fragabantur tali existimationi. Quare sine ar-
bitris eum interrogat, *unde es tu ?* Cui cùm Je-
sus nihil responderet, fastu tumidus objectat,
michi non loqueris ? & potestatem suam jactat,
qua

qua possit Christum vel crucifigere, vel dimittere pro libito. Tunc Jesus, non jam pro se dicitur, sed pro Patris æterni gloria respondit: *Non haberes potestatem adversum me ullam, nisi tibi datum esset de super: propterea qui me tradidit tibi, majus peccatum habet.* Cordi fuit Christo, ut constaret, voluntarium esse sacrificium, ex ordinatione divina.

PUNCTUM IV.

QUærebat adhuc Pilatus dimittere Jesum. *Joan. 19. 12.*
Judæi autem clamabant, *si hunc dimittis, non es amicus Cesaris: omnis enim qui se Regem facit, contradicit Cesari: quibus conterritus adduxit foras Jesum, & sedens pro tribunali dixit Judæis, Ecce Rex vester:* En qualis Rex, à quo scilicet metuere Romani debeant: vel si instinctu divino dictum accipiatur; En, ille Rex vobis expectatus, Redemptor Israël. Inspiciam ego ipsum, illis repellentibus: nam clamabant denuo: *tolle, tolle, crucifige eum.*

PUNCTUM V.

INSTAT adhuc Pilatus: *Regem vestrum crucifigam?* responderunt Pontifices, *non habemus Regem nisi Cæsarem.* Quid ita? an non Christum expectatis? & quomodo solum Cæsarem, qui vos servitute premit, & quem pejus angue odistis? sic, ut odium suum expleant in Christum, quidvis cæci agunt. Veniet in vos Cæsar, ac Deo ordinante, pœnas à vobis exiget ab-

Tom. II. H negati

Rabies
Judæorū

negati Christi Regis. O quoties ego posthabeo Christum mundo, variisque respectibus à vero abducor! Et en, ut est cæca passio animi, cæca invidia, & odium in aliquem semel conceptum.

MEDITATIO XXXVIII.

Damnatur ad Crucem.

PUNCTUM PRIMUM.

Matt.
27. 19.
Visio u-
xoris Pi-
lati à
quo cau-
sata.

UXor Pilati nunciat marito sedenti pro tribunali. *Nihil tibi & iusto illi, multa enim passa sum per visum propter eum:* id potuit accidere à malo genio, qui, visa Christi virtute, & patientiâ inter tot acerbitates, veritus sit ne regno suo malè cederet illius mors. Tantùm valet eximia virtus, etiam apud hostem & improbum. Vel etiam à bono Angelo suggerente, iudicium illud fore marito eius exitiale. Nempe voluit Deus sic etiam testatam reddere innocentiam in ipso damnationis articulo.

PUNCTUM II.

Matt.
27.

Videns Pilatus quia nihil proficeret suadendo, lavit manus, dicens: *innocens ego sum à sanguine iusti hujus, vos videritis.* Præambulum sententiæ in Christum fuit, profiteri ipsum justum. Frustra autem in alios crimen rejicit.

Sanguis
Christi

Respondit universus populus, *sanguis eius super nos, & super filios nostros.* ô dira in seipsum

imprecatio, quæ & apprehendit illos ! Ego aliter su-
aliter mihi imprecabor illum sanguinem, ut la- per ma-
vet, & sanctificet me. Lavit Pilatus foris ma- los quàm
nus, non intus conscientiam : Idque fit, cum bonos.
prætexitur malè factis excusatio apud homi-
nes. Ego in primis cor habere mundum ve-
lim.

PUNCTUM III.

Pilatus adiudicavit fieri petitionem eorum. Mortis
Quanta injustitia reclamante conscientia ! senten-
Et Jesum tradidit voluntati illorum, ut crucifige- tia inju-
retur : nam hoc petiverant. Quanta crudeli- stissima:
tas ! qui plausus furentium consecuti ! Christus
autem libens sententiam acceptavit, uti decre-
tam in tribunali divino pro hominum salute.
Ubi Matri renunciata est, obriguit : sed & ac-
quievit divinæ dispositioni.

MEDITATIO XXXIX.

*Bajulatio Crucis, & iter ad Cal-
variam.*

PUNCTUM PRIMUM.

EXiit chlamyde, & proprijs induitur ve- Exiit
stimentis, cruxque portanda ei porrigitur. chlamy-
Delusus fuerat Rex : jam ut latro detrahitur de.
purpura ; sed non corona, ne cruciati levaretur :
& significatur ejus regnum permanens : pro
sceptro autem arundineo trabs ei traditur. Ad

Cru-
portan-
da cum
Christo. portandam crucem debeo exui inordinatis affectibus, & Christi moribus indui, quibus agnoscar discipulus ejus. Cùm porrigeretur Christo crux, haud dubiè intimo corde salutavit verius quàm Andreas, tale quid dicens : Salve crux pretiosa, diu desiderata, sollicitè amata, & aliquando concupiscenti animo præparata ! Amplexum & osculum dat, sacrisque imponit humeris. O, sic ego oblatam crucem amplectar !

Illuditur
à latro-
nibus. Ad cumulum ignominiaë duo simul latrones educuntur, qui oblatas cruces averfati sunt cùm eas meriti fuissent. Christus autem innocens suam pro alienis peccatis lubens tulit.

PUNCTUM II.

Bajula-
tio cru-
cis. **P**Rodit inter duos latrones, bajulans sibi *crucem* per plateas Jerusalem, præcone proclamante supplicij merita. Sustinetis hoc Angeli, & tu Pater æterne ! videlicet, ut præfiguravit Abraham, ligna filio tuo Isaac imponis : tu fers ignem & gladium, ignem charitatis : qua *104.3.16 sic dilexisti mundum, ut Filium tuum unigenitum dares* ; gladium autem justitiæ, quâ pœnas exigis nostrorum scelerum ab immaculato Agno. Adure, ô Domine, isto igne cor meum.

Succum-
bit cru-
cis &
peccato-
rû pon-
deri, Succumbebant gravi ponderi delicata membra, exhaustaque tormentis : cespitabat Jesus, impingebat, cadebat ; & recrudescentibus plagis, rigabat cruore vias. O Angeli, cur non suble-

sublevatis? O si potuiffem ego! Et an non pretiosum sanguinem colligitis? imo non peribat ex eo quidquam.

Porro gravabant Jesum multo magis peccata nostra: *Omnes enim quasi oves erravimus, unusquisque in viam suam declinavit, & posuit Dominus in eo iniquitatem omnium nostrum: principatus ejus super humerum ejus.* Isa. 53. 6.

PUNCTUM III.

CRUX transfertur in Simonem Cyrenensem. Crucem ferenti Christo petulanter insultabant; at quod deficeret sub pondere, veriti Sacerdotes ne vita destitueretur, aut nimis sero ad locum supplicij veniret, pro desiderio, quo tenebantur ipsum crucifigendi, substituerunt alium. Confidam ego de divina bonitate, quod opportunè me sublevabit in cruce ferenda. Potuit Christus sibimet addere vires ad ferendum, sed noluit uti miraculo: ut ita etiam significaret quod crux ejus foret etiam alijs communicanda: nam & invitaverat: *Qui vult venire post me, abneget semetipsum, & tollat crucem suam, & sequatur me.* Suam, inquit: nam propria est, quod viribus cujusque accommodata; & Christi est, quia ab illo, & ad illius imitationem, & ex ipsius amore.

Cur crucem alteri permittit imponi?

Luc. 9. 23.

Cogi debuit Simeon ad portandum: nam Judæi pro maledicto habebant vel tangere: quia in lege vocatur *maledictus homo, qui pendet in ligno.* Milites gentiles probro ducebant,

Cogitur Simeon. Deut. 21. 23.

discipuli & amici non aderant, vel non audebant se ingerere,

Qui crucem detractant. Sic crucem detractant. 1. infideles, qui ejus virtutem non agnoscunt. 2. mundani & ambitiosi, qui dedecori habent. 3. sensuales, quod carni aversetur, Flebat Paulus, *multos esse inimicos crucis Christi, quorum Deus venter est, & gloria in confusione eorum.*

1.

2.

3.

Phil.

3. 18.

Non coactè, sed spontè amplexanda crux.

Coactè omnes portant, quatenus natura abhorret. Quo ad voluntatem autem, quidam coactè, quia planè refugiunt, & impositam impatienter ferunt alij, quia non sponte suscipiunt; sed visa tamen necessitate, tolerant pacatè, ut Simeon iste; alij denique obvijs manibus occurrunt illi, & gaudent. Ex quibusnam tu es? stude ut sis ex postremis.

PUNCTUM IV.

Portans crucem sit Simeon.

1. Obediēs

2. Peregrinus,

Circa substitutum in ferenda cruce Christi considerandum quod vocatur *Simeon*, id est obediens: quæ virtus vincit repugnantiam voluntatis ad tolerandam crucem. Et eadem sublevat Christum, & qui ejus loco sunt Superiores, ut cum gaudio, & non gementes præ sint. Christi obedientia usque ad mortem crucis commendatur. 2. Simeon iste peregrinus erat, & ex villa veniens Ierosolymam. Sic oportet esse peregrinos, & tendere in cælestem Ierusalem, quibus occurret Christus, ut ab eo crucem accipiant. 3. labor Simeonis fuit brevis, me-

memoria huc usque gloriosa, eritque. Ita continget nobis,

PUNCTUM V.

Alloquitur mulieres: *sequebatur turba multa*; alij, ut affigerent cruci; alij, ut fruerentur spectaculo, ut sacerdotes; alij curiositatis causâ; alij commiseratione quadam; nullus, ut juvaret, aut cum eo moreretur. Alloquitur mulieres flentes ipsum: *Nolite flere super me, sed super vos ipsas flete. Et super filios vestros*: non prohibet lachrymas commiserationis; sed præfert compunctionis, quibus delentur peccata tum propria, tum aliena: indicat etiam luctuosissimas pœnas, quæ, ob crucifixum Dominum, consecutæ erant gentem Judæorum. Rationem autem reddit: *nam si in viridi ligno hæc faciunt, in arido quid fiet?* si tam speciosa & fructuosa arbor ob alienam culpam sic excinditur, quid supplicij manet peccatores, quasi inutilia ligna, & solùm igni apta?

Diver-
fitas se-
quenti-
um Chri-
stum.

PUNCTUM VI.

Beaata Virgo admonita de condemnatione Filij, occurrit eunti, visâque à Filio, se mutuo aspectu convulnerarunt. Igitur relicta civitate, ad Calvariæ montem pervenit: utique relicta, quæ ob infidelitatem abjicienda erat, fructuque mortis Christi privanda.

Occurrit
B. Virgo

MEDITATIO XL.

De loco & tempore crucifixionis, de
oblato felle, ac denudatione.

PUNCTUM PRIMUM.

I.
Elegit
locum
apertum

DE loco, & tempore mortis Dominicæ. Locus fuit mons Calvariæ. In aperto voluit mori, ut pateret omnibus, qui pro omnibus moriebatur: & in infami supplicij loco, ad majorem ignominiam: & in Calvariæ loco, ad horrorem, quod ibi reorum calvariæ congestæ essent, atque ut significaret suâ morte se vivificaturum defunctorum ossa.

II.
Tempus
meridi-
anum.

Tempus elegit meridianum, ut confusio esset major, in clara luce; &, ut intelligeretur summus ardor charitatis, quâ se offerebat in holocaustum, & in die Paschatis, quando conveniebat Ierosolymam innumerabilis multitudo. Nativitati autem elegit noctem mediam, & locum ignobilem, & gloriam suam occultaret.

PUNCTUM II.

Felle potatur & cur.

Pf. 60.

22.

Ier. 31.

29.

Ezech.

18. 2.

POratur vino felle mixto, cum alijs ad solatium præberi potus soleret, & sic inventus modus cruciandi ipsum, etiam intus. Discam ferre ingrata palato: & quod, pro levamine, inferatur mihi molestia. *Dederunt in escam meam fel, & in siti mea potaverunt me aceto. Nos comedimus uvam acerbam: & dentes tui, ô Domine, obstupuerunt.* Opera ex se bona, at malâ

malâ intentione, alijsve circumstantijs infecta, verè sunt vinum felle mixtum: Quàm rarò nostræ actiones puræ sunt absque imperfectionibus? contrà, nobis propinat Christus vinum meracissimum, corpus, & sanguinem suum, & liquidissimas consolationes.

PUNCTUM III.

Denuo exiit vestibis, usque ad nudum, in oculis tantæ multitudinis, & petulantium militum, atque irrisorum: fert patienter ignominiam hanc peccatis nostris debitam, præbet exemplum nuditatis Evangelicæ: docet ferre defectus rerum. Hac sua nuditate tegit nuditatem primi Adæ, comparans illi stolam gloriæ. Tanquam alter Noë, meliore vino inebriatus, vino charitatis, à suo populo, quasi filio ludibrio habetur. Nudatio hæc fuit etiam acerbissima, quod interior tunica carni adhæresceret concisæ vulneribus, quæ refricari necesse fuit, & alicubi pellem etiam à carne detrahi.

Ultimò
vestibus
nudatur
& quare.

MEDITATIO XLI.

Christus Cruci affigitur.

PUNCTUM PRIMUM.

EXtenditur super lignum Crucis, ad mandatum tortorum: obedienter se locat super crucem, extenditque sacras manus, pro eo, quòd Adam extendit manus ad pomum arboris

Christus
extendit
se obedi-
enter su-
per cru-
cem.

H 5

ve-

vetitæ. Extendo ego manus meas ad mandata tua, Domine, & configi cruci malim, quam ab eis recedere.

Gratias agit Patri. Sic extensus, levatisque in cœlum oculis gratias agit Patri, quod tempus adduxerit perficendi sacrificium: tum offert se pro salute mundi in odorem suavitatis. Ita Isaac colligatus super struem lignorum, expectabat ictum paternæ manus, ut modo Christus, impiorum carnificum. Ast ibi Abraham cohibitus est ab Angelo; hîc æternus Pater non cohibet tortores: ibi factis fuit Deo promptitudo voluntatis; hîc autem consummata obedientia postulatur.

PUNCTUM II.

Transfixio manuum & pedum.

CLavis configitur: dolor acerrimus in corpore delicato, & partibus tenerissimis, & nervosis. Dein verò, quod, manu unâ confixâ, nervi contracti sunt, oportuit vi maxima corpus distendere, quoad foramen in cruce factum manus altera pertingeret: quo factò luxata sunt membra cum incredibili cruciatu; quo spectat: *foderunt manus meas & pedes meos, & dinumeraverunt omnia ossa mea*: nam in exhausto corpore per distensionem illam ossa singula discerni poterant. O verè virum dolorum! O manus, in quibus abscondita est fortitudo Dei! O Jesu, quæ sunt plage istæ in medio manuum tuarum? quis ausus tantum facinus? Ego: perversa mea opera foderunt manus tuas, & inordinati affectus tuos pedes perforant.

Con-

Convulsio ossium in mystico Christi corpore efficitur per animorum dissensionem : absit à nobis. O, si dinumerare mihi liceat omnia ossa tua, Domine ! si internas tuas virtutes illuminatis oculis aspicere, ad imitandum ; quid retribuam Domino vicissim ? *Omnia ossa mea dicent : Domine, quis similis est tibi ?* Vires impendunt omnes, ut laudem te & uni tibi serviam, quia tu solus es. Noli, ô homo ! oblivisci Matris, cujus cor audit malleorum crudeles ictus penitus transverberarunt.

PUNCTUM III.

Elevatur Crux in altum, & impetu in paratam fossam demittitur : res doloris plena ; dum sic manus pedesque lacerantur, unde quatuor rivi sanguinis tanquam totidem ex paradiso flumina dimanant, ad irrigandam universam faciem terræ, nec habet ubi caput suum reclinet : nam si ad lignum, spinæ altius infigebantur.

In elevatione Crucis factus est omnibus conspicuus, cum confusione maxima, & plausum dederunt inimici cum ingenti clamore & irrisione, gratulantes sibi. At pias mulieres, & si qui aderant ex amicis, ac, imprimis Matrem, quanto aliter affecit miserabile spectaculum ! Si amici Jobi, viso illo, ita obstupuerunt, quanto major hic, & quanto habitus indignius ! & hæc patitur tui causâ.

ME-

MEDITATIO XLII.

Mysteria in Christo crucifixo.

PUNCTUM PRIMUM.

Quis
crucifi-
xus?

I.

Deus.

Is. 66. 1.

Ps. 17. 11

Isa. 41.

13.

Christum pendentem considerabo ut Deum: quare sub cruce positus, ab ea in cœlum oculos mentis attollam, & eundem illum in cœlo Empyreo tanquam in throno sedentem conspiciam: *cujus cœlum sedes est, terra autem scabellum pedum ejus.* Et hic, *qui ascendit super Cherubim, & ambulat super pennas ventorum, quique appendit tribus digitis molem terræ:* hic tribus clavis trabi affixus ipse pendet, etsi non tam ferreis illis, quam in corporeis alijs, amore in nos, obedientia erga Patrem, & zelo gloriæ illius. O, his configar ego etiam cruci! & Trifagion illud in actionem gratiarum pro tribus clavis canam, *Sanctus, sanctus, sanctus,* velans interim alis meis, ut Seraphim, faciem, & pedes Christi, ac profitens incomprehensibilem ejus esse tum majestatem gloriæ, tum humilitatem crucis.

II.

Sacerdos.

Heb. 6.

20.

1. Pet.

5. 4.

1. 2. 25.

Sacrificij virtus.

PUNCTUM II.

Considerabo in cruce Christum tanquam *Sacerdotem magnum, Principem Pastorum, & Episcopum animarum nostrarum:* offerentem non sanguinem hircorum, aut vitulorum, sed proprium, eumque rotum, in holocaustum suavissimum. Cujus tanta est virtus, ut rigo-

rigore justitiæ valeat ad satisfaciendum pro omnibus, quamvis infinitorum hominum, vel gravissimis peccatis, & quod offerens sit ipse Filius Dei; unde illius passiones vim accipiunt infinitam, tam merendi, quàm satisfaciendi.

Habet Sacerdos iste insignia sua: pro tiara coronam spineam: pro virga pastorali crucem (quamquam hæc etiã altaris vices subit) pro annulis clavos: pro veste sacerdotali carnem variè concisam, & sanguine purpuratam. Offeram ego vicissim aliquid, *cor contritum & humiliatum Deus non despicias: offeram & sacrificium laudis.* *ps. 50. 19.*

PUNCTUM III.

Considerabo ut doctorem veritatis nobis III.
Gà Deo datum, qui cùm per omnem vitam Doctor.
verbo & exemplo docuisset, sub finem, ex cruce, quasi ex cathedra, veluti compendio, exposuit totius doctrinæ summam. Docuerat antea pluribus, qui sint beati verè habendi, earumque beatitudinum paradigma seipsum in cruce exhibuit. Ut maximè quadret illud: *Inspice, & fac secundùm exemplar, quod tibi in monte monstratum est.* *Exod. 25. 40.* Et illud: *Non judicavi me scire aliquid inter vos, nisi Jesum Christum, & hunc crucifixum.* *1. Cor. 2. 2.*

PUNCTUM IV.

Considerabo ut ducem, ac bellatorem fortissimum, qui in monte Calvariæ, tanquam Bellator fortissimus.
de-

destinato pugnae loco, tartareas potestates devicit, easque in suo corpore triumphavit. Ipsius imprimis serpentis *caput contrivit*: qui primis hominibus in fraudem inductis, originale peccatum introduxit mundum, & per peccatum, mortem: ex quo peccato septem alia tanquam capita pullularunt: quod monstrum est, sicut *Apoc. 12. 3. 9. Draco ille rufus in Apocalypsi habens capita septem*: atque hunc etiam per crucem prostravit, in qua justificamur à peccatis. *Exod. 7. 17. Virga crucis devoravit virgas Pharaonis*, id est, omnes diaboli conatus eludendo, ut homines tandem à servitute illius vindicaret.

Confracta est testa in manibus Gedeonis, ut inclusa *lux* emicans perstringeret ac *sterneret Madianitas*. Ita passio Christo in carne, Divinitatis in ea habitantis infinita vis foras exertit sese, omnesque invisibiles adversarios, peccatum, mundumque debellavit.

MEDITATIO XLIII.

De Titulo Crucis.

PUNCTUM PRIMUM.

Marc. 15. 36. **V**erba tituli, in quo, ut ait Marcus, continebatur causa ejus, id est, Christi, ob quam crucifixus fuit.

Luc. 2. 21. **JESUS.** Hæc prima causa mortis, ut, juxta nomen suum, salvaret nos in sanguine suo. Unde & hoc nomen ipsi est impositum, cum effusio-

fusione sanguinis in circumcissione. Nunc autem superponitur cruci, supra caput ejus, tanquam jam consummata salvatione per totius sanguinis effusionem, qui largiter fluebat ex perforatis membris. *Oleum effusum nomen Cant. 1. 2.*
rum: sanas enim vulnera nostra sanguine tuo
 effuso, tanquam oleo salubertimo. Esto mihi JESUS, ô Domine, & salva me: esto oleum & medicamentum.

NAZARENUS. Id est, floridus. Secunda causa, ut in arbore crucis positus produceret flores pulcherrimos, & suavissimos excellentium virtutum. Verè, Jesu, dicere potes: *Letulus noster floridus: is est crux.*

Significat etiam sanctum: quo significatur, hunc, qui crucifixus est, non ob sua peccata pati, sed propter aliena: sicut ait Isaias: *Justificabit ipse servus meus justus multos, & iniquitates eorum portabit.* *Is. 53. 11*

Ergo: *sub umbrâ illius, quem desideraveram, sedi: & fructus ejus dulcis gutturi meo.* *Cant. 2. 3.*
Ascendam in palmam & apprehendam fructus ejus, fructus salutis ex floribus crucis provenientes. *c. 7. 8.*

REX. Hæc tertia causa ex parte Judæorum, cur sit crucifixus, quod se Regem faceret, ut illi interpretabantur, temporalem: at verè Rexerat, sed cælestis, cujus Regnum in cruce fundatum est. *Quia Dominus regnavit à ligno: ps. 95.*
 Si conregnare volo, crucifigi simul debeo. *10.*

JUDÆORUM: quantumvis illi nolint:
 nam

Ioan. nam *sui eum non receperunt* : est autem con-
 1. 11. stitutus à Patre, *Rex super Sion montem sanctum*
Pf. 2. 6. ejus, prædicans præceptum ejus. Porro regnat si-
 minùs super Judæos carnales, certè super spi-
 rituales, qui confitentur, & dant gloriam illi,
 quæ est notio vocabuli.

Scriptus erat titulus literis Hebraicis, Græ-
 cis, & Latinis : quo significabatur amplitudo
 regni illius super omnes gentes, ut sicut ait
Phil. Paulus : *omnis lingua confiteatur quia Do-*
 2. 11. *minus noster Jesus Christus in gloria est Dei*
Patris.

PUNCTUM II.

Ioan. 19. **I**udæi contenderunt emendare titulum, peti-
 20. **I**eruntque à Pilato, ut non diceretur *Rex* : sed
 quòd se *Regem fecisset.*

Diverfi- Titulum hunc legerunt triplices homines.
 1. Inimici Judæi, qui non intelligentes, volue-
 2. **tas le-** runt corrigere. Tales sunt hæretici sacras
 3. **gentiũ.** Scripturas pravis glossis corrumpentes. 2. Cu-
 1. riosi & obiter legentes : qui nec satis capie-
 2. bant, nec curabant de sensu. Tales sunt fi-
 3. deles, qui Scripturam legunt per transennam,
 unde non referunt fructum. 3. Amici, ut B.
Virgo imprimis, & discipuli, cum pio affectu
 & studio. Tales fiunt participes la-
 tentium mysterio-
 rum.

PUN-

PUNCTUM III.

Pillatus recusat mutare titulum, dicens: *Quod Tituli
scripsi, scripsi.* Inspiratum hoc responsum à veritas
Deo, quo sancitur verum esse titulum, quem & firmitas.
nulla delebit potestas, Regnumque Christi esse
æternum. Imitabor hanc constantiam in bonis
propositis, & similiter respondebo mundo, car-
ni, & diabolo aliud suadentibus.

MEDITATIO XLIV.

*Partitio vestium, & blasphemie
in Cruci affixum.*

PUNCTUM PRIMUM.

Partuntur vestes in oculis ipsius Christi, &
cum irrisione, & eas vestes, unde *virtus Luc. 6.
exibat & sanabat omnes, qui illas tangerent.* Ab- 19.
dicavit se Christus ipsis vestibus, & jus in mise- Pauper-
ros crucifixores transtulit, ad exemplum perfe- tatis ve-
ctæ paupertatis. Liberalitas etiam fuit, quòd ræ exē-
se totum & sua dedit, usque ad vestes, quæ in plum.
quatuor dividuntur partes, quod ex omni mun-
di plaga ad Christum venientes stolam gratiæ
accipere valent.

PUNCTUM II.

DE tunicâ sortiuntur, ne dividatur, erat e- *Ioan.*
nim *inconsutilis desuper contexta per to- 19 23,*
tum, & quidem à Christi Matre, quæ ut tinctam
Tom. II. I sangui-

fanguine Filij in manus talium cedere conspexit, indoluit vehementer. Hæc, inquit, tunica
Gen. 37. filij mei est, fera pessima comedit eum, bestia devoravit Joseph.
 33.

Tunica Ea vestis significavit sacram Christi humani-
integri- tatem, in utero Virginis, operante Spiritu san-
tas quid cto, indissolubiler contextam, nefas enim
notat. Christum solvere, & humanitatem à Deitate se-
 jungere, cum sit verus Deus, & homo.

Significat etiam unitatem Ecclesiæ indissolubilem; quæ est vestis Christi: & quia vestis fuit duplex, exterior; & interior: illa est rituum externorum communicatio, hæc autem charitatis, atque internorum donorum communio. Væ qui hanc vestem dividit!

PUNCTUM III.

Matt. 27. 36. **S**edentes milites servabant eum. Id petierunt Judæi, quoad usque extinctum viderent, ne fortè ab aliquo deponeretur, aut solatio aliquo levaretur. Interea etiam subsannabant illum, & contumelijs appetebant.

PUNCTUM IV.

Luc. 25. 37. **V**ariè blasphematur Christus in cruce: Prætereuntes movebant capita sua dicentes: Vah, qui destruis templum Dei, & in triduo reedificas illud! salva te ipsum: si Filius Dei es, descende de cruce. Imò idcirco manebit, ut salvet multos. Diabolus qui aliàs suggestit, mitte te deorsum: nunc per istos, descende de cruce.
Matt. 27. 41.
 I.
 Prætereun-
 euntium
 insulta-
 tiones.

Partitio vestium, & blasphemia. 129

ce. Omnes videntes me, deriserunt me, locuti ps. 21. 8.
sunt labijs & moverunt caput, aperuerunt su-
per me os suum. Et plauserunt super me mani- Thren.
bus omnes transeuntes per viam sibilaverunt o. 2. 15.
re suo.

Item Principes sacerdotum illudentes cum II.
Scribis & senioribus dicebant: *alios saluos fecit, Sacerdo-*
seipsum non potest saluum facere. Si Rex Israël tum ex-
est, descendat nunc de cruce, & credimus ei. probra-
Confidit in Deo: liberet nunc, si vult, eum: di- tionem.
xit enim quia Filius Dei sum. 1. Exprobrabant 1.
impotentiam salvandi seipsum. 2. Præsumptam 2.
Regis dignitatem. 3. Fiduciam vanam quam in 3.
Deo ponebat. 4. Filiationem Dei inanem. 4.

Præterea etiam milites illudebant ei. *Si tu es III.*
Rex Iudaorum, salvum te fac: necnon latro- Mili-
nes improperabant & convitiabantur: & uni- tum sub-
versè Lucas ait: stabat populus spectans; quod sannati-
inter opprobria ponit. *Ipsi verò consideraverunt ps. 21. 8.*
me & inspexerunt me. Erat aspectus illusorius.
O, si aspexissetis, ut oportebat! retulissetis uti-
que salutem inde melius, quàm olim ex aspectu
serpentis. Quam aliter aspiciebat Mater, &
piæ mulieres! & illa quantum ex tot
maledictis dolorem
hausit!

MEDITATIO XLV.

Orat pro crucifixoribus.

PUNCTUM PRIMUM.

Primum
Christi
verbum
est amo-
ris.

Matt.

5. 44.

Cant.

8. 7.

Isa. 53.

15.

Hoc primum verbum locutus est in cruce. Non petit ignem de cælo, ut Elias : nec maledicit, ut Noë & Elisæus irrisoribus suis: sed inter convitia & blasphemias, petit veniam inimicis, perfectè implens præceptum suum : *Diligite inimicos vestros & orate pro ijs, qui vos persequentur. Aqua multa persecutionum non poterunt extinguere charitatem : & hoc sigillatim prædixit Isaias : Et pro transgressoribus rogavit.*

PUNCTUM II.

Patrem
curro-
gat.

Matt.

5. 45.

Singula verba expendantur. *Pater* : Christus si ple, ut homo, ignoscebat ; sed vult, ut Deus ignoscat. Patrem appellat pro fiducia orationis, & ad demerendum : monet etiam quòd ipse sit Pater omnium, *qui solem suum oriri facit super bonos, & malos. Dimitte illis*, non exponit certum peccatum, quia vult omne eis dimitti. Nec dicit, crucifixoribus meis, ne ex indignitate rei provocet iram Patris ; sed ait, *illis* : Et quia volebat omnes peccatores complecti, cum omnes sint crucifixoires Christi. *Quia nesciunt quid faciunt.* Etiam excusat, & extenuat. Ignorantia erat supina & crassa, & ita inexcusabilis : tamen adducit pro qualicumque

ex-

excusatione, sicut Paulus, cum ait, *si cognovissent, nunquam Dominum gloria crucifixissent*: 1. Cor. 2. 8.
si cognovissent, utique ita ut æstiniarent, quod erat. Ideo excusat nos ut fidamus ipsius misericordiae, siquidem sic excusat. Monemur etiam ut proximorum facta excusemus, quando planè defendere nequimus: tantùm abest ut illatæ injuriæ sint exaggerandæ, aut vindicta optanda.

PUNCTUM III.

EXaudita est oratio, de qua S. Paulus, *in diebus carnis suæ preces supplicationesque cum clamore valido & lachrymis offerens, exauditus est pro suâ reverentiâ, id est, vel pro submissione sua, qua preces obtulit, vel pro merito suæ dignitatis, cum esset Filius Dei.* Effectus orationis Christi. Hebr. 5. 7.
Efficacitate hujus orationis multi ex præsentibus postea conversi sunt, ut die Pentecostes ad tria millia. O Jesu! fac sim particeps hujus tuæ precis. Audijt Maria orationem, & tanta charitate est ipsa quoque emolita, ut similiter oraret.

MEDITATIO XLVI.

Secundum verbum Christi in Cruce ad latronem.

PUNCTUM PRIMUM.

MElius inter duos latrones crucifixus est, Humilijuxta vaticinium: *Et cum sceleratis reputas Jesu*

in medio *tatus est*: & fuere haud dubiè ex infamioribus
latronū. qualis Barrabas. Consentiant extrema primis.
Isa. 52. Nascens in medio duorum animalium, locatus
12. est moriens inter duos latrones: sic studuit com-
Matt. *monte Thabor inter Moysen & Eliam gloriosus*
17. 2. apparuit: est *lapis angularis*: utrumque popu-
Ephes. lum connectens in unum; est *iudex vivorum &*
2. 20. *mortuorum*, residens inter boues à dextris, ma-
Act. 10. los autem à sinistris; quodque maximum est, is
42. est Divina persona, inter Patrem, à quo proce-
dit, & Spiritum sanctum, qui ex iplo quoque
procedit, media constituta. Et hic tantus, qua-
si insignior latro, medius inter latrones trahi
affigitur.

PUNCTUM II.

Latro à **A**lter latronum blasphemat Christum, *sic tu*
sinistris *es Christus, salvum fac te metipsum, & nos*:
blasphemat. id autem Pharisei exprobraverant: per sum-
mam contumeliam irridetur, quòd se mentia-
Luc. 23. tur Christum.
39.
Latro à At alter latro loquitur pro Christo, corri-
dextris piens socium: *Nec tu times Deum, qui in ea-*
tuetur *dem es damnatione?* quasi dicat: minus mirum
Christū. quòd alij injuriosi sint; at, quòd tu, qui ani-
mam agis, exprobres consorti poenarum, im-
probissimum est. Atque hæc defensio fuit actus
eximie charitatis. Exercuit etiam humilitatem,
agnoscens suum reatum. Et, *nos quidem justè,*
nam digna factis recipimus. Præterea confite-
tur

tur Christi innocentiam : *Hic verò nihil mali gessit* Matt. 10. 32.
Dignus profectò, cui retribuatur illud : omnis qui confitebitur me coram hominibus, confitebor & ego eum coram Patre meo.

Collige tres ordines patientium ; alij dignè, Patientium ordines.
sed impatienter, ut malus latro ; alij dignè, sed patienter, ut bonus latro ; alij immerito, & patienter, ut Christus. Cupiam ex his ultimis esse.

Sim ex secundis saltem, dicens : *Iram Domini portabo ; quia peccavi ei ; & illud : peccavi & verè deliqui, & ut eram dignus, non recepi.* Mich. 7. 9. Job. 33. 27.

PUNCTUM III.

O Ratio latronis, ex agnitione proprii delicti, & charitate Christo exhibita, animatur ad petendum : *Domine, memento mei, cùm veneris in regnum tuum.* Inter tot opprobria confitetur Dominum, & Regem ; non hujus mundi, sed alterius sæculi, quò ibat : non petit à præsentis morte liberari, nec evectioem aliquam peculiarem, sed tantùm, ut manerit sui : haud dubiè melius recordabitur, quam Pincerna Pharaonis recordatus fuit Josephi captivi sui.

Movit latronem, præter singularem illustrationem divinam, quod voluerit Deus hoc testimonium Christo dari tunc à tali, ad confusionem Phariseorum & Sacerdotum ; qui visis tot mirabilius, non crediderunt Christo : præter hoc, inquam, movit latronem admirabilis pa-

rientia Christi, & charitas illa, qua pro inimicis oravit. Tam hæ virtutes sunt potentes, utique & apud Deum multò magis. Discam à latrone orare cum humili agnitione propriâ, & confessione strenuâ laudis divinæ, & me ipsius bonitati committam.

PUNCTUM IV.

II.
Verbum
liberali-
tatis.

Efficaci-
tas san-
guinis
Christi.

Ioan. 12.
26.

Responsio Christi: *Amen dico tibi, hodie mecum eris in Paradiso.* Vocatio & conversio hujus latronis extitit fructus preceationis Christi in cruce, & fuit tantò mirabilior, si ille ipse prius blasphemaverat Christum, ut aliqui colligunt, quia Matthæus dicit, *latrones improperebant ei.* Efficacia item sanguinis Christi enituit, dum peccata omnia, & pœnas etiam temporales perfectè remittit, & aptum cœlo statim facit. Reddit autem securum sic asseverando: *Amen dico tibi: & sui consortium promittit, mecum eris, juxta illud, ubi sum ego, illic & minister meus erit, Nec differt: Hodie, inquit. Te beatum, ô latro! qui undecima venisti hora, atque ex novissimo factus es primus.*

PUNCTUM V.

Duo la-
trones
signant
Electos
& Re-
probos.

Luc. 17.
34.

AD exemplum horum latronum inter homines cujusque status, sunt alij, qui assumuntur efficaciter ad gratiam, alij autem qui relinquuntur, sicut de extremo tempore locutus est Christus: Tunc duo erunt in agro, duo in lecto, duo in molendino, *& unus assumetur, alter*

alter relinquetur. Valer hoc, ut nemo, quamvis maximus peccator, desperet, quin aliquando possit converti: contra verò, ne quis licentiosè vivens, præsumat. Gratulata est Virgo Mater, quod Filius in eo articulo reperisset defensionem, quodque referari cœli januas ea die tandem audiret.

MEDITATIO XLVII.

*Tertium Christi verbum, commendat
Matrem Ioanni.*

PUNCTUM PRIMUM.

S*Tabat juxta crucem Jesu Mater ejus, cum* Ioan. 19.
25.
mulieribus & Joanne, Ita videlicet, quo
quis Christum magis amat, propior fit cruci, & Quis
propior
cruci?
B. Virg.
Com-
passio.
illius particeps esse cupit. Accessit Virgo intrepida, non verita contumelias & vexationes: & illa duce, Joannes, & aliæ mulieres sunt ausæ. Non magis corpore accessit, quàm spiritu, quo fuit Christo confixa tribus clavis, nempe vehementi apprehensione pœnarum illius, amore ardentissimo, & compassione tali, ut spinæ, flagella, clavi, & reliqui cruciatus Filij, animum Matris perinde affligerent, ac si in corpore suo illos omnes excepisset. Ut verè Martyr Martyrum, sicut Virgo Virginum dici debeat. Nam & optavit omnia pati, & passa est per vehementem compassionem. O imiter ego, affligendo

gendo carnem meam; & animam, per abnegationem appetitionum, & desiderium patiendi, castigando!

PUNCTUM II.

III.
Verbum
est solli-
citudi-
nis suo-
rum. Jo-
annes B.
Virgini
in filiū
datur.

Curam gerit Matris inter dolores & opprobria: sic nunquam officium deserendum. Ait autem: *Mulier, ecce filius tuus.* Non vocat matrem, ut nec aliās solitus: tum, ne blando nomine magis eam percellat: tum, ne carni indulgere videretur, qui totus esset in Patris voluntate implenda. *Ecce filius tuus.* Joannem ostendit. Is tibi pro filio erit, loco mei; tuque curam geret: sed & tu pro filio eum habebis, ut & reliquos meos Apostolos, confirmando ipsos maternā providentiā. Quid Virgo Mater sensit, quando pro Jesu Joannem suppleri audijt & proh, quā dispar commutatio! sed & verba illa: *Ecce filius tuus*, aliter accepta representant Matri ipsum Jesum usque eō mutatum à suo decore. Ecce, is, quem à Spiritu Sancto concepisti, Virgo, ille Filius Altissimi, ille regnaturus super solium David, ille *speciosus forma*, & talia multa. Commendavit sub eodem verbo nos omnes Christi fratres per gratiam, in tutelam Matri suæ.

PUNCTUM III.

B. Joannes accipit B. Virginem in Matrem

Joanni autem dixit: *Ecce mater tua.* Hanc ama, observa, juva, ut Matrem. Verba Christi sunt efficacia, perficiuntque, quod dicunt: ac
ita

ita Joannes spiritum filij erga B. Mariam corde concepit & exhibuit. O mihi dari petam, ut bene mihi sit. Potissimum Joanni commendavit Matrem, ut Virginem Virgini, & quia Joannes ad crucem usque adhæsit Christo: ita castimonia & imitatio patientis Christi idoneos faciunt tali filiationi. *Et ex illa hora accepit eam discipulus in sua*, lætus tali munere: tum quia à Magistro veniebat: tum quia servire tali Matri gloriosissimum ducebat.

MEDITATIO XLVIII.

De tenebris & quarto verbo.

PUNCTUM PRIMUM.

A *Sexta hora tenebræ factæ sunt super universam terram, usque ad horam nonam.* Factum id est à Deo, ad detestationem sceleris, quò justitiæ soli vitam impij adimebant; atque ad significandum quantænam sint interiores cordis tenebræ improbæ gentis, & exteriores, quibus erat addicenda, ob tantum nefas.

Deinde, ut tanto prodigio clarificaretur Christus, cujus mortem sol lugeret, luctûque terram operiret, & utique exterriti malevoli, cessarent interea à subsannando vexandoque Domino. Tandem voluit ipse Christus, per silentium tenebrarum, recipere sese ad orandum, ut aliàs per noctem solitus erat, causamque nostram, & extremum illum actum Patri instantiùs commendare, ad exemplum nobis. Quale quid

Causæ
tenebra-
rum.

1.

2.

3.

quid etiam tunc fecisse Dei Matrem & Joannem, neququam dormientes, ut in horto discipuli, fas est credere.

PUNCTUM II.

IV.
Verbum
doloris.
Triplex
desertio.

Circa horam nonam clamavit voce magna : *Eloi, Eloi, lammasabachani*, quod est : *Deus meus, Deus meus ! ut quid dereliquisti me ?* clamor & magna vox, sunt magni affectus signa. Desertus erat in pœnis, quæ diu protrahebantur, cum dolore immenso ; siquidem reclinare caput nequibat, quin compungeretur magis à spinis, & corpus, è clavis pendens, laceraretur. Item desertus erat omni solatio in parte inferiore animæ, quod à divinitate haurire aliqui poterat, sicut in horto ipso destitutus fuit, ut ab Angelo fuerit confortandus. Tandem videbat se à discipulis desertum, & à gente suâ, & deserendum à plerisque mortalium, quibus incassum forent tot illæ, ac tantæ pœnæ : sic deseri voluit, ut non deserat ego à misericordiâ divinâ : ac ut in desolatione discam esse constans, exemplo Magistri : *Cùm defecerit virtus mea, ne derelinquas me.*

Ps. 70 9.

PUNCTUM III.

Præter verba illa quæ magna voce dixit, credibile est, sequentia ex eodem Psalmo 21. ubi passio Christi, & quæ tunc agebantur, ad vivum exprimuntur fuisse à Christo submissè recitata. Beatam verò Matrem, in Psalmis exercita-

cita-

citatum, simul recoluisse, & contulisse vaticinium cum re, eundem Psalmum recitando. Potero etiam ego Psalmum illum cum attentione & mora recitare. Sed in ijs ipsis verbis irrisus est Christus à ridiculè interpretantibus illud: *Eli, Eli, Deus meus, Deus meus*, quasi Eliam in *Ps. 70.9.* auxilium vocaret, quod seipsum salvare nequireret: sic undique captatur occasio exagitantem te, Deus meus!

MEDITATIO XLIX.

De quinto Christi verbo: Sitio.

PUNCTUM PRIMUM.

QUOD Christus verè magnam pertulerit sitim: nam à præcedente vespera non biberat; & interea tot circum loca pertractus fuerat cum impetu, & sanguine penè toto exhausto, *aruerat tanquam testa virtus ejus, & lingua ejus faucibus adhaeserat.* In figuram hujus, *Samson*, interfectis inimicis ad mortem, *sitivit*: sed providit ei Deus de *mandibula asini*, qua prostraverat Philistæos. Christo meo non item. *Moses percussit petram virga & hæc aquas largissimas dedit: Petra autem erat Christus*: qui in ligno crucis percussus, non aquam reddit, qua refrigeretur ipse, sed sanguinem, quo nos lavemur, & potemur in vitam æternam. Discam tolerare sitim, & gulæ incommoda.

v.

Verbum

desiderij

Ps. 21.

Sam-

16.

son,

inter-

fectis

inimicis

ad

mortem,

sitivit:

sed

pro-

vidit

ei

PUN-

PUNCTUM II.

Sitis.

1.
Obedi-
entiæ.2.
Passionis3.
Salutis
animarū

Sciens Iesus quia omnia consummata sunt, ut
*S*consummaretur Scriptura, dicit: Sitio: Tri-
 plex sitis Christi. 1. obediendi Patri, & ita ut
 sciens hoc deesse ad implenda, quæ Pater volue-
 rat eum pati, ut aceto potaretur, ultro moneat:
Sitio. 2. patiendi plura adhuc, nec enim ad re-
 frigerium quærendum aperuit sitim suam: sed
 ut hanc etiam acerbiter sentiret, paratus ul-
 tro plura pati, si Patri placuisset. 3. salvandi a-
 nimas, qui erat illius cibus & potus. Nota quod
 non petit, sed indicat tantum necessitatem:
 sic præsertim religiosus repræsentabit necessi-
 tates suas Deo vel Superiori, indicasse satis ha-
 bens, non flagitans, siti etiam illa triplici debet
 ardere.

PUNCTUM III.

Spongiam aceto plenam, cum amara hyssop-
 o, in arundine exhibent. Non fuit, qui re-
 frigerium exhiberet: sed magis affligeret sitien-
 tem: ut ego liberer ab illa Epulonis siti æter-
 na, cui nec gutta datur. Ad hunc modum pec-
 catores potant Christum, quando cor ei præ-
 bent inane, ut spongiam, & à peccatis acerbum
 & amarulentum, in hastili vanitatis & incon-
 stantiæ, quæ res magis Christum contristat, quàm
 acetum & hyssopus. At ille, quantum aliam no-
 bis potionem præbet sanguinem suum? *Et ca-
 lix tuus inebrians, quàm præclarus est!* optas-
 set

set pia Mater filium refrigerare; at non licebat,
& intellexit illa sitim Filij esse præcipuè aliam,
de qua supra : sed & illam veniendi ad Patrem,
& intrandi in gloriam suam.

MEDITATIO L.

De sexto verbo: Consummatum est.

PUNCTUM PRIMUM.

AD tria Christus respexit, ac imprimis ad la-
bores & pœnas quas ordinaverat Deus, ut
per omnem vitam pateretur, & gratulans quod
expleffet omnes, dixit: *Consummatum est*: nam
& propterea dixerat, *Sitio*: ut ea etiam implere-
tur quæ restabat, sicut ait Scriptura: *Sciens quia*
consummata sunt omnia, ut impleretur Scriptu-
ra dixit: Sitio. Ergo bone Jesu, impletum jam
est illud desiderium, quo *avebas baptizari!* ut
angustia tibi essent, donec perficeretur: & sicut
spes dilata affligit animum, ita lignum vite desi-
derium veniens & impletum. O beatum, qui
in fine vitæ id dicere poterit!

VI.
Verbum
est tri-
plicis
Cõsum-
matio-
nis.
1.
Laborū.
Luc. 12.
50.
Prov.
13. 12.

PUNCTUM II.

DEinde respexit ad finem, ob quem missus
fuerat: nempe ut *consummaretur prava-*
ricatio, & finem acciperet peccatum, & deleteretur
iniquitas terra, & adduceretur justitia sempi-
terna: quod per illius mortem completum est,
attrito serpentis capite, destructâ morte, spolia-

2.
Officij.
Dan. 5.
24.

ro inferno, cœlo referato, novâ lege conditâ, novis sacramentis & sacrificio novo, vitæque perfectæ normâ traditâ, exemplôque firmatâ. O consumma in me propter quod venisti, destrue penitus peccatum, perfice charitatem.

PUNCTUM III.

3.
Figura-
rum &
prophe-
trarum.
Matt.
5. 18.
In fine
mundi-
dicetur.
*Consum-
matum
est.*

TAndem respexit ad prophetias & figuras veteris Testamenti, quæ erant de Christo, quæ, adveniente veritate, cessarunt: de quibus dixit: *non veni solvere legem, sed adimplere: Et jota unum non prateribit, donec omnia fiant.* Facta sunt & consummata.

2. *Tim.*
4. 7.

Veniet idem in fine mundi, diceturque: *Consummatum est.* Transiit gloria mundi, expiravit tempus bene merendi, agendique pœnitentiam, defijt regnum diaboli, completus est numerus electorum: idem unicuique dicetur in morte: quia quoad singulos tunc omnia finem accipiunt. O dicere tunc valeam: *Bonum certamen certavi, cursum consummavi, fidem servavi: ut liceat etiam dicere, quod sequitur: Reposita est mihi corona iustitia.*

MEDITATIO LI.

De septimo verbo: commendat & emittit spiritum.

PUNCTUM PRIMUM.

VII.
Verbum
summæ
Pietatis.
Clamat
alta vo-
ce.

Comendat spiritum, clamans voce magna: Ideo voce magna, ut testaretur sibi vim esse
ad

ad producendam vitam, sed animam spontè reddere, sicut dixerat: *Nemo tollit animam meam à me, sed ego pono eam à meipso.* Deinde ut exprimeret naturalem sensum animæ in separatione à corpore. Denique in signum triumphi de diabolo, peccato, & morte: sicut Gedeon, *confractis lagenis, clamorem edidit victoria Iudæ de Madianitis.* Fuit autem ea vox miraculosa in corpore exangui. Gratias agam pro illa emissionne spiritus voluntariâ, petam confortari in conjunctione animæ meæ per mortem: gratulabor de victoriâ per mortem reportatâ.

PUNCTUM II.

Verba clamoris: *Pater! in manus tuas commendo spiritum meum,* sunt ex Psalmo 30. *Credi potest, recitasse illum totum: cumque ad hæc verba venit, vocem extulisse.*

Mysteria septimi verbi
1.

Patrem appellat, in fiducia & affectus filialis signum, qualis in morte nobis necessarius est: & est idem, ac petere ut adsit nobis, ut Pater, atque ad hæreditatem æternam inducat.

Commendat *in manus*, quæ psalmaverunt ipsum in quibus sunt *sortes nostra*, & vera securitas: nam quis est qui nos de manu tua possit eruere? At ego meum etiam in tuas commendo spiritum, bone Jesu! qui expansas habes in amplexum ad te confugientium, & *nemo potest rapere de manu tua.*

2.
Ps. 30.
16.

Non honorem aut corpus suum commenda-
Tom. II. K dat,

3. dat, sed *spiritum*, cui cum bene est, per omnia
 Ioan. bene est, dum suum commendat, simul no-
 10. 28. strum, quem pro suo habet: nam, *qui adha-*
 4. *ret Deo, sit unus spiritus cum illo.* Deponit in
 I. Cor. 6. manus Patris, post triduum corpori redditu-
 17. rum. Discam mori.

PUNCTUM III.

ET *hac dicens, inclinato capite, tradidit spiri-*
tum. 1. Inclinat spontè, in signum obedien-
 tiæ quam perficiebat, moriendo. 2. humilitatis,
 & paupertatis. 3. peccatorum nostrorum, præ-
 gravantium Christum ipsum usque ad mor-
 tem. 4. designans limbum, quo spiritus per-
 gebat.

Quomo- Tradidit autem spiritum ita sponte sua, &
 do tradi- non coactus, ut tamen cruciatus sufficerent ad
 dit spi- naturalem mortem. Perfecit *gigas viam suam:*
 ritum. *à summo cælo egressio ejus, & occursum ejus us-*
 Ps. 18. *que ad summum ejus, ab Oriente ad Occiden-*
 16. *tem, in pace, in idipsum dormiit & requievit.*
 Ps. 4. 9. Quid Mater sensit, quæ cum illo mori deside-
 B. Virg. rasset, & pro illo? Fortè adstetit Sathan: sed &
 dolor. multitudo Angelorum ad reverentiam. Adsit
 mihi morienti ad defensionem, ne tunc
 inimicus meus prævaleat ad-
 versum me.

ME-

MEDITATIO LII.

De prodigijs in Christi morte factis.

Edita sunt ad clarificandum Christum, ad sceleris detestationem, ad effectus indicandos ex morte Christi proventuros.

PUNCTUM PRIMUM.

Velum templi scissum est in duas partes à summo usque deorsum. 1. sicut Caiphasset vestes, quòd Christus se dixisset Filium Dei, ita Pater æternus scidit, velut ad enorme facinus, quod crucifixus & occisus fuetit Christus, quod se ralem diceret. O Deus! sciude cor meum, ut sentiat tantæ rei indignitatem. 2. Quia per mortem Christi patebant arcana mysteria regni Dei, discussis umbris & figuris, atque via ad cælum aperiebatur. O accipiam ego lumen, ad illa intelligenda, & ad vivendum juxta illa!

Veli scissio quid notet.

1.

2.

PUNCTUM II.

Et terra mota est, & petra scissa sunt, & monumenta aperta sunt. Ad duritiem illius populi detestandam, quæ major esset, quam petrarum, & ad redarguendum me, qui non scindor, aut emollior à Christi passione, cum videam illum in cruce tremiscentem; & qui verè est petra, divisum per separationem spiritus à

Terræ commotio & scissio petrarum etc.

1.

K 2

cor-

corpore, & denique apertum, & hiantem vulneribus.

2. II. Significatur fore ut per Christi mortem terrena corda concutiantur, & quasi sepulchra mortuorum pateant ad sinceram culparum confessionem, sicque resurgant ad vitam gratiæ.

PUNCTUM III.

Centurio, & qui cum eo erant custodientes Jesum, his visis timuerunt valde, dicentes: Vere Filius Dei erat, & justus: & de turba, percutientes pectora sua revertebantur.

En effectus prodigiorum, nec non orationis Christi, qui pro illis oraverat in cruce: percutiam ego pectus, qui Christo causa extiti mortis meis peccatis.

MEDITATIO LIII.

De Lateris apertione.

PUNCTUM PRIMUM.

Judai rogaverunt Pilatum ut frangerentur crucifixorum crura, ne remaneret in cruce Sabbato. Non tam zelo religionis, quam quòd vellent Christum citò extinctum, novòque tormento affectum, sublatumque ex oculis plebis, quam videbant compunctam, visis prodigijs: scilicet Pharisei & Sacerdotes inde indura-

durabantur, unde simplices compungebantur.

O, absit à me tam perversa obstinatio!

Jubebat quidem lex ut cadaver suspensi eadem die sepeliretur: quia *maledictus esset à Deo, qui pendeat in ligno, & ne contaminaret terram.* Atque hoc est, quod sanctus Paulus ait, *Christum pro nobis factum esse maledictum.*

Mira dignatio! ut in ipso nos benediceremur.

Latronum crura fregerunt, Christi autem minimè, quòd invenissent eum mortuum; sed præcipuè, quia prædictum fuerat: *Os non comminuetis ex eo,* quod ad literam de Agno Paschali, sed tanquam figura Christi mandatum fuerat. Videlicet charitas, fortitudo, patientia Christi frangi nequiverunt in passione; ita etiam servos suos Deus ex omnibus tribulationibus suis liberat, *& custodiet omnia ossa eorum, unum ex eis non conteretur.* Contingat id mihi.

Sed & divinitas per ossa significata est, quæ non est passa.

PUNCTUM II.

CUM vidissent mortuum, unus militum lancea latus ejus aperuit, vel insultandi gratiâ, vel explorandi, an esset mortuus? Non sensit dolorem exanime corpus; at sensit Mater illius, in hoc implens, quod deerat passionum Christi. Sentiam & ego.

Voluit ipse Christus ita suum cor transfigi, in remissionem peccatorum, quia ex corde exeunt,

K 3

quæ

Causæ apertionis.

I.

Crudelitas militum.

Gloss.

1. 84.

II.

Peccata nostra.

quæ coinquinant hominem; ex Christi autem corde vita procedit. Tale sit cor meum.

III. Deinde ad testandam charitatem, quâ passus Christi fuerat tanta, cor ipsum quasi effundit. *Vulnera-
charitas. sti cor meum, soror mea sponsa, vulnerasti cor me-
Cant. 4. um* : primò vulnerasti amore, quia te summè
9. dilexi, secundò vulnerasti lanceâ, unde pateret tibi cor meum, amor meus. Tu vicissim vulnera cor meum, Deus! charitate, ut dignè amem te, & introduc me in cor tuum, tanquam in clibanum charitatis, ubi totus ignescam.

Pf. 103. 18. Hæc vulnera sunt *petra refugij herinaccis*, hoc est, peccatoribus, qui peccatis horrent tanquam spinis, sunt justis requies, & quasi nidus.

Pf. 54. 7. Cant. 2. 10. 14. *Quis dabit mihi pennas sicuti columba, & volo, & requiescam? Elongavi fugiens & mansi in solitudine: surge, propera anima mea, & veni, in foraminibus petra, & in caverna macedonia.* Figam mihi tria tabernacula unum in pedibus, considerans gressus tuos, ut sciam, qua mihi tendendum sit ad vitam sempiternam; alterum in manibus, considerans opera tua propter me; tertium in latere, ibi æstimans charitatem tuam.

Sed ubi alæ columbæ, ut istuc volare queam? eæ sunt cogitationes sanctæ, & affectus puri, gemitus autem columbæ, sunt dolor offensarum, & suspiria ad Deum.

*Ostium
Arca
Noë si-* *Vulnus lateris & ostium in latere arcæ à Noë positum, quo ingrederentur animantes diluuium evasuræ: Est ostium, quo oves ingrediuntur*

tur & egrediuntur, & pascua inveniunt. Vuln- gura hu-
ra hæc, sunt lapides quinque de torrente, qui- jus vul-
bus superbus Goliath prosternitur. neri..

PUNCTUM III.

ET continuo exiit sanguis & aqua. 1. Ad **Causa**
significandam vim Christi mortis, per tracti
quam aquâ abluimur à peccatis, sanguinis ejus **sanguis**
virtute, nec non extinguitur in nobis ardor **nis.**
pravarum cupiditatum, & ut in deserto per-
cussâ petrâ, fluxerunt aquæ largissimæ, quibus re-
focillati sunt filij Israël, ita hîc: unde impletur
illud: *Haurietis aquas in gaudio de fontibus* **Isa. 12. 3**
salvatoris. 2. Ad significanda Sacramenta vim Sacra-
habentia ex Christi sanguine: aquâ enim re- mento-
generamur in novam creaturam. Et in Evcha- rum vis.
ristia aqua vino miscetur. 3. Significatur, quod
sicut ex Adami latere dormientis formata est
Eva, ita Ecclesia ex Christo per mortem conso-
pito.

Facta sunt hæc, ut impleretur Scriptura: vi- Impletio
debunt, in quem transfixerunt: videbunt pec- Scriptu-
catores, qui ipsi causa extiterunt. Utinam vi- **ra.**
deant compunctionem, ne serò videant ad
confusionem. Absit à me Domi-
ne Jesu!

MEDITATIO LIV.

Depositio Christi de Cruce.

Matt. 27. 56.

PUNCTUM PRIMUM.

Provi-
dencia
Dei erga
suos.

Consideranda & admiranda providentia Dei erga suos : nam, cum Mater cum alijs sollicita esset de acquirendo corpore ad sepulturam, ac ne indignè mortuus etiam à militibus tractaretur, providit in tempore de viro divite, & nobili Joseph, qui auctoritate valeret, nec non bono & justo, qui & ipse expectabat Regnum Dei, uti decebat sanctitatem illius funeris ; quique erat *discipulus Jesu, occultus autem propter metum Judeorum* : cui addidit animos ad petendum audacter corpus Christi à Pilato.

Ioa. 19.
38.Christus
obedi-
ens post
mortem.

Itaque Deus solatus est afflictos, & consuluit gloriæ Christi tunc statim à morte : disposuit autem, ut sicut ex obedientiâ Patris Christus ascenderat crucem, ita non nisi ex obedientia Magistratus, juxta legem, deponeretur de cruce.

PUNCTUM II.

Societa-
tis uti-
litas.

Joseph ab Arimathia adjunxit se socium alteri Discipulo item occulto Nicodemus, vir etiam nobilis & justus : ut sic alter alterum animaret. *Joseph emit sindonem novam, ad involvendum, quia non decebat ut usui : antè fuisset.*
Nico-

Nicodemus verò contulit *mixtum myrrha & aloës, quasi libras centum ad unguendum.* Qui se addicit Christo, ostendat id operibus: ea autem sint pura, cum mortificationis studio, & devotionis, quæ sunt aromata.

PUNCTUM III.

DEponitur è cruce manibus illorum dno-
rum, & in demendis clavis ipsi sacrum cor-
pus sustentant, devotione ac reverentia maxi-
ma, nec sine lachrymis. Deposito excipit Ma-
ter, & impletur illud: *Fasciculus myrrha dile- Cant. 1.
ctus meus mihi, inter ubera mea commorabi- 13.
tur.* Quantum illic dolorum, gemituum, la-
chrymarum? quid dictum, factumque circa
sacrosanctum spodium, tum à Matre, tum ab
alijs mulieribus, & Joanne, æstimetur ex a-
more.

MEDITATIO LV.

De Christi sepultura.

PUNCTUM PRIMUM.

UBi satisfactum est amori, sacrum corpus
ungitur per totum, & munda sindone in-
volvitur, caput sudario: coronam spineam &
clavos chara pignora Mater sibi servat. Un-
ctio significat Christum per omnem vitam
multa mortificatione & laboribus fuisse exerci-
tum, ut corpus suum mysticum à corruptione
K 5 serva-

Unctio
corporis
Christi
quid
notat.
2. Cor. 4.
10.

servaret, in quo imitandus nobis est, ut mortificationem Jesu in corpore nostro circumferamus, quo vita ejus manifestetur in nobis. Habuit Christus in sua sepultura omnia aliena, sepulchrum & alia, in hoc etiam paupertatis præferens exemplum.

PUNCTUM II.

Funeris
divini
portatio
Comita-
tus.

Effertur ad sepulchrum prosequente Matre cum pijs mulieribus, sicut vidua apud Naim civitatem, quam solatus est Dominus, resuscitato filio: sed oportebat Mariæ filium manere in corde terræ tribus diebus ac noctibus. Comitabantur funus etiam *Angeli pacis, amarè flentes*, ut hinc etiam sepulchrum ejus redderetur gloriosum.

PUNCTUM III.

Sepul-
chri qua-
lirates.

1.

2.

3.

4.

Qvale fuerit sepulchrum. 1. in horto, ut sicut primus Adam in horto peccavit, & mortem incurrit, ita secundus, qui morte suâ sustulit peccatum, in horto mortuus locaretur. 2. fuit novum, quia novus Adam, & sicut veniens, elegit uterum virginalem, ita decedens simile sepulchrum. 3. excisum erat in petra inferni, quia sepeliebatur in illo vera petra multis idibus dolata. 4. Infertur in specum splendor gloriæ, ut nos à tenebris eruamur.

Præpa-
ratio ad
S. Com-
munionem.

Applica ad sacram communionem: Nam illius consecratio exhibet Christum passum, & pro nobis mortuum: sindone specierum involvitur:

vitur : conditur in nobis, qui ideo esse debemus instar horti amœni & sepulchri novi, à fœtoribus immunis, & excisi in petrâ, per tolerantiam mortificationum, & laborum. Et juxta montem Calvariæ positi per assiduam Crucifixi memoriam. Tunc ad nos Christus libenter veniet per sacram Communionem. Apponitur autem lapis ad ostium monumenti, per custodiam diligentem cordis & sensuum.

MEDITATIO LVI.

Solitudo B. Virginis post sepulturam.

PUNCTUM PRIMUM.

REcedit à sepulchro, comitantibus Josepho & Nicodemo, atque ex itinere revisens crucem, supplex eam adorat, ut in quâ peracta fuisset redemptio olim in suo utero inchoata, & quæ suis brachijs excepisset Christum jam virum, quem infantem ipsa gestaverat : cavit autem ne vestigia cruoris sparsi ipsa aut alij calcarent. Reversa domum, gratias egit viris illis, simile quid precata. *Benedicti vos à Domino, qui fecistis misericordiam hanc cum Domino vestro, & sepelivistis.*

B. Virgo
crucem
adorat.

1. Reg.
2. 1.

PUNCTUM II.

TRansegit eam noctem, partim sola inter limbum & sepulchrum filij discurrens, partim cum Joanne, & alijs commemorans acta ejus diei, à Joanne audiens quæ super cœnam acta

Thren.
1. 1.

acta dictaque fuissent : *Plorans ploravit in nocte, ac, lachrymæ ejus in maxillis ejus ; non est qui consoletur eam ex omnibus charis ejus.* Age, solatium cape : nam grantum hoc terræ conditum reddet fructum uberrimum.

B. Virgo
corroborat
Apostolos in fide.

Inspiravit Christus Apostolis suis, ut convenirent, ubi erat Mater : ante alios Petrus, qui humi procidens dessevit, & veniam petijt suæ negationis, tum alij. Collegit illos, ut gallina pullos suos, quando ad conspectum milvi fugiunt. Confirmavit in fide resurrectionis : quia post passionem suam quam prædixerat, credendum pariter erat fore ut resurgeret juxta promissum suum. Indoluerunt omnes, cum adverterent deesse ex ipsis unum qui Magistrum prodiderat

PUNCTUM III.

Magdalena & sociarum devotio.

Magdalena, & aliæ sedentes contra sepulchrum, diligenter observaverunt, quomodo poneretur corpus, cogitantes, transacto sabbato, venire ad unguendum : quare iverunt, ut adhuc eo die emerent aromata, non contentæ centum libris, quæ fuerant insumptæ. Imperfectio quidem fidei, sed pia affectio. Ita oportet, recepta sacra Communionem, cum quiete expendere, quomodo ad nos Christus veniat ; tum ad paranda unguenta excurrere, ad opera boni odoris se accingere, pro utilitate corporis Christi mystici, & gloria Dei.

ME-

MEDITATIO LVII.

De custodia sepulchri.

PUNCTUM PRIMUM.

Sacerdotes & Pharisei ipso sabbato mane Inimicorum Christi feritas. convenerunt apud Pilatum, petentes ut iuberet custodiri sepulchrum: *Quia seductor ille dixerat post triduum resurgam.* Concitati odio & invidia, non curant sabbati observantiam: *seductorem* vocant veritatis Doctorem, vanè timent ne à discipulis corpus auferatur, fingantque resurrexisse illum. Frustrà conantur obfuscare gloriam Christi, quam magis sic illustrarunt.

PUNCTUM II.

Illi ergo *munierunt sepulchrum signantes lapidem cum custodibus.* Nec illis crediderunt ideòque sigillum apposuerunt suum, adeo anxij erant. Signabo ego cor, postquam Christum in Evcharistia accepero, ne evanescat devotio.

PUNCTUM III.

Mansit corpus in sepulchro tribus diebus, Corpus Christi mansit in sepulchro duabus noctibus, sumpta parte pro toto: fuere duæ noctes integræ & una dies: per illas significata est mors duplex, animæ & corporis, à quibus nos Christus suâ morte liberavit, per abus noctem

ctibus,
& die
uno.

Pf. 15.10

diem autem vita gratiæ, quam nobis acquisi-
vit. Non fuit corruptum corpus juxta vati-
cinium: *Non dabis sanctum tuum videre cor-
ruptionem*, quia si corruptum fuisset, utique &
à persona Verbi destitutum: nihil autem reli-
quit, quod semel assumpsit. Utinam à corru-
ptione peccati ego præserver, ne à Deo
unquam deserar!

Amen.

PARS